

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Raport roczny R 2019

(zgodnie z § 60 ust. 1 pkt 3 Rozporządzenia w sprawie informacji bieżących i okresowych)

dla emitentów papierów wartościowych prowadzących działalność wytwórczą, budowlaną, handlową lub usługową

za rok obrotowy 2019 obejmujący okres od 2019-01-01 do 2019-12-31 zawierający sprawozdanie finansowe według MSSF w walucie zł.

data przekazania: 2020-03-17

KGHM Polska Miedź Spółka Akcyjna (pełna nazwa emitenta)	
<p>KGHM Polska Miedź S.A. (skrótowa nazwa emitenta)</p> <p>59 - 301 (kod pocztowy)</p> <p>M. Skłodowskiej - Curie (ulica)</p> <p>(+48) 76 7478200 (telefon)</p> <p>ir@kghm.com (e-mail)</p> <p>6920000013 (NIP)</p>	<p>Górnictwo (sektor wg klasyfikacji GPW w Warszawie)</p> <p>LUBIN (miejscowość)</p> <p>48 (numer)</p> <p>(+48) 76 7478500 (fax)</p> <p>www.kghm.com (www)</p> <p>390021764 (REGON)</p>

PricewaterhouseCoopers Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt Sp.k.
(firma audytorska)

WYBRANE DANE FINANSOWE	w mln PLN		w mln EUR	
	2019	2018	2019	2018
I. Przychody z umów z klientami	17 683	15 757	4 111	3 693
II. Zysk netto ze sprzedaży	2 392	2 297	556	538
III. Zysk przed opodatkowaniem	1 927	2 672	448	626
IV. Zysk netto	1 264	2 025	294	475
V. Pozostałe całkowite dochody	(420)	(90)	(98)	(21)
VI. Łączne całkowite dochody	844	1 935	196	454
VII. Ilość akcji (w szt.)	200 000 000	200 000 000	200 000 000	200 000 000
VIII. Zysk na jedną akcję zwykłą (w PLN/EUR)	6,32	10,13	1,47	2,37
IX. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	4 043	2 815	940	660
X. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(2 854)	(2 399)	(663)	(562)
XI. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(1 265)	(48)	(294)	(11)
XII. Przepływy pieniężne netto razem	(76)	368	(17)	87
XIII. Aktywa trwałe	30 111	28 098	7 071	6 534
XIV. Aktywa obrotowe	5 878	6 152	1 380	1 431
XV. Aktywa razem	35 989	34 250	8 451	7 965
XVI. Zobowiązania długoterminowe	11 105	10 240	2 608	2 381
XVII. Zobowiązania krótkoterminowe	4 995	4 965	1 173	1 155
XVIII. Kapitał własny	19 889	19 045	4 670	4 429

Średnie kursy wymiany złotego w stosunku do euro ustalone przez NBP

	2019	2018
Średni kurs w okresie*	4,3018	4,2669
Kurs na koniec okresu	4,2585	4,3000

*Kursy stanowią średnie arytmetyczne bieżących kursów średnich ogłaszanych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca odpowiednio 2019 i 2018 r.

Komisja Nadzoru Finansowego

**SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA 2019 ROK**

Lubin, marzec 2020 roku

Spis treści

SPRAWOZDANIE Z WYNIKU	4
SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	4
SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	5
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	5
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	7
CZĘŚĆ 1 – Informacje ogólne	8
CZĘŚĆ 2 – Segmenty działalności i informacje na temat przychodów	15
CZĘŚĆ 3 – Utrata wartości aktywów	22
CZĘŚĆ 4 – Noty objaśniające do sprawozdania z wyniku	28
Nota 4.1 Koszty według rodzaju	28
Nota 4.2 Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne	29
Nota 4.3 Przychody i (koszty) finansowe	30
Nota 4.4 Odwrócenie strat i straty z tytułu utraty wartości aktywów ujęte w sprawozdaniu z wyniku	31
CZĘŚĆ 5 – Opodatkowanie	32
Nota 5.1 Podatek dochodowy w sprawozdaniu z wyniku	32
Nota 5.2 Pozostałe podatki i opłaty	37
Nota 5.3 Należności i zobowiązania z tytułu podatków	37
CZĘŚĆ 6 – Inwestycje w jednostki zależne	39
Nota 6.1 Jednostki zależne	39
Nota 6.2 Należności z tytułu udzielonych pożyczek	40
CZĘŚĆ 7 – Instrumenty finansowe i zarządzanie ryzykiem finansowym	43
Nota 7.1 Instrumenty finansowe	43
Nota 7.2 Pochodne instrumenty finansowe	48
Nota 7.3 Inne instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej	51
Nota 7.4 Inne długoterminowe instrumenty finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	53
Nota 7.5 Zarządzanie ryzykiem finansowym	53
CZĘŚĆ 8 – Zadłużenie, zarządzanie płynnością i kapitałem	72
Nota 8.1 Polityka zarządzania kapitałem	72
Nota 8.2 Kapitały	73
Nota 8.3 Polityka zarządzania płynnością	77
Nota 8.4 Zadłużenie	80
Nota 8.5 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	86
Nota 8.6 Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń	86
CZĘŚĆ 9 – Aktywa trwale i związane z nimi zobowiązania	88
Nota 9.1 Rzeczowe i niematerialne aktywa górnicze i hutnicze	88
Nota 9.2 Pozostałe aktywa rzeczowe i niematerialne	93
Nota 9.3 Amortyzacja	95
Nota 9.4 Rezerwa na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów	95
Nota 9.5 Aktywowane koszty finansowania zewnętrznego	96
CZĘŚĆ 10 – Kapitał obrotowy	97
Nota 10.1 Zapasy	97
Nota 10.2 Należności od odbiorców	97
Nota 10.3 Zobowiązania wobec dostawców i podobne	98
Nota 10.4 Zmiana stanu kapitału obrotowego	99
CZĘŚĆ 11 – Świadczenia pracownicze	101
Nota 11.1 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	102
Nota 11.2 Zmiana stanu zobowiązań z tytułu programów przyszłych świadczeń pracowniczych	102
CZĘŚĆ 12 – Inne noty	105
Nota 12.1 Transakcje z podmiotami powiązanymi	105
Nota 12.2 Dywidendy wypłacone	106
Nota 12.3 Pozostałe aktywa	106
Nota 12.4 Pozostałe zobowiązania	107
Nota 12.5 Aktywa, zobowiązania nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	107
Nota 12.6 Umowne zobowiązania inwestycyjne związane z aktywami rzeczowymi i niematerialnymi	108
Nota 12.7 Prawo wieczystego użytkowania gruntów	108
Nota 12.8 Struktura zatrudnienia	108
Nota 12.9 Pozostałe korekty w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	109
Nota 12.10 Wynagrodzenie członków kluczowego personelu kierowniczego	110
Nota 12.11 Wynagrodzenie podmiotu badającego sprawozdanie finansowe i podmiotów z nim powiązanych	112
Nota 12.12 Ujawnienia informacji Spółki z zakresu działalności regulowanej ustawą Prawo energetyczne	112
Nota 12.13 Zdarzenia po dniu kończącym okres sprawozdawczy	119
CZĘŚĆ 13 – Kwartalna informacja finansowa KGHM Polska Miedź S.A.	120
SPRAWOZDANIE Z WYNIKU	120
Noty objaśniające do sprawozdania z wyniku	121
Nota 13.1 Koszty według rodzaju	121
Nota 13.2 Pozostałe przychody / (koszty) operacyjne	122
Nota 13.3 Przychody / (koszty) finansowe	123

SPRAWOZDANIE Z WYNIKU

		od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Część 2	Przychody z umów z klientami	17 683	15 757
Nota 4.1	Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(14 296)	(12 537)
	Zysk brutto ze sprzedaży	3 387	3 220
Nota 4.1	Koszty sprzedaży i koszty ogólnego zarządu	(995)	(923)
	Zysk netto ze sprzedaży	2 392	2 297
Nota 4.2	Pozostałe przychody operacyjne, w tym:	1 228	2 799
	przychody z tytułu odsetek obliczone z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej	269	242
	odwrócenie strat z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych	156	1 048
Nota 4.2	Pozostałe koszty operacyjne, w tym:	(1 189)	(1 650)
	strata z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych	(54)	(778)
Nota 4.3	Przychody finansowe	37	11
Nota 4.3	Koszty finansowe	(541)	(785)
	Zysk przed opodatkowaniem	1 927	2 672
Nota 5.1	Podatek dochodowy	(663)	(647)
	ZYSK NETTO	1 264	2 025
	Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w mln szt.)	200	200
	Zysk na akcję podstawowy i rozwodniony (w PLN)	6,32	10,13

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

		od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Nota 8.2.2	Zysk netto	1 264	2 025
Nota 8.2.2	Wycena instrumentów zabezpieczających po uwzględnieniu efektu podatkowego	(315)	283
	Pozostałe całkowite dochody, które zostaną przeklasyfikowane do wyniku	(315)	283
	Wycena kapitałowych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, po uwzględnieniu efektu podatkowego	(76)	(128)
Nota 8.2.2	Straty aktuarialne po uwzględnieniu efektu podatkowego	(29)	(245)
	Pozostałe całkowite dochody, które nie zostaną przeklasyfikowane do wyniku	(105)	(373)
	Razem pozostałe całkowite dochody netto	(420)	(90)
	ŁĄCZNE CAŁKOWITE DOCHODY	844	1 935

SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH

		od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
	Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
	Zysk przed opodatkowaniem	1 927	2 672
Nota 9.3	Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	1 220	1 119
	Odsetki z tytułu działalności inwestycyjnej	(239)	(219)
	Pozostałe odsetki	232	150
	Przychody z dywidend	(37)	(239)
	(Zyski) / straty z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(97)	63
Nota 4.4	Straty z tytułu utraty wartości aktywów trwałych	512	825
Nota 4.4	Odwrócenie strat z tytułu utraty wartości aktywów trwałych	(155)	(1 448)
	Różnice kursowe, z tego:	200	181
	z działalności inwestycyjnej i środków pieniężnych	(13)	(411)
	z działalności finansowej	213	592
	Zmiana stanu rezerw i zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	59	222
	Zmiana stanu pozostałych należności i zobowiązań	(73)	(345)
	Zmiana stanu instrumentów pochodnych	12	(74)
	Przekwalifikowanie pozostałych całkowitych dochodów do wyniku w związku z realizacją instrumentów pochodnych zabezpieczających	(86)	31
Nota 12.9	Pozostałe korekty	60	34
	Razem wyłączenia przychodów i kosztów	1 608	300
	Podatek dochodowy zapłacony	(465)	(710)
Nota 10.4	Zmiana stanu kapitału obrotowego, w tym:	973	553
	zmiana stanu zobowiązań handlowych przekazanych do faktoringu	595	-
	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	4 043	2 815
	Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Nota 9.1.2	Wydatki związane z aktywami górniczymi i hutniczymi, w tym:	(2 294)	(1 884)
	zapłacone aktywowane odsetki od zadłużenia, w tym:	(123)	(123)
	z tytułu leasingu	(12)	-
	Wydatki na pozostałe rzeczowe i niematerialne aktywa trwałe	(72)	(23)
	Wydatki z tytułu zakupu certyfikatów inwestycyjnych i udziałów w jednostkach zależnych	(430)	(10)
	Płatności z tytułu udzielonych pożyczek	(445)	(682)
	Wpływy z tytułu umorzenia certyfikatów inwestycyjnych	404	-
	Otrzymane dywidendy	37	239
	Pozostałe	(54)	(39)
	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(2 854)	(2 399)
	Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
	Wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek	4 669	2 257
	Wpływy z tytułu emisji dłużnych instrumentów finansowych	2 000	-
	Wpływy z tytułu cash pooling	50	-
	Wydatki z tytułu cash pooling	-	(80)
	Splata kredytów i pożyczek	(7 726)	(2 073)
	Splata zobowiązań z tytułu leasingu	(30)	-
	Splata odsetek, w tym z tytułu:	(228)	(152)
	kredytów, pożyczek, dłużnych papierów wartościowych	(212)	(152)
	leasingu	(15)	-
	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(1 265)	(48)
	PRZEPLÝWY PIENIĘŻNE NETTO	(76)	368
	Różnice kursowe dotyczące środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(35)	25
Nota 8.5	Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na początek okresu	627	234
	Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na koniec okresu, w tym:	516	627
	środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	27	2

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

Stan na

Stan na

	31.12.2019	31.12.2018
AKTYWA		
Rzeczowe aktywa trwale górnicze i hutnicze	18 092	16 382
Aktywa niematerialne górnicze i hutnicze	651	576
Nota 9.1 Rzeczowe i niematerialne aktywa górnicze i hutnicze	18 743	16 958
Pozostałe rzeczowe aktywa trwale	103	92
Pozostałe aktywa niematerialne	61	52
Nota 9.2 Pozostałe aktywa rzeczowe i niematerialne	164	144
Nota 6.1 Inwestycje w jednostki zależne	2 946	3 510
Nota 6.2 Pożyczki udzielone w tym:	7 217	6 262
wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	2 271	1 724
wyceniane w zamortyzowanym koszcie	4 946	4 538
Nota 7.2 Pochodne instrumenty finansowe	123	319
Nota 7.3 Inne instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	403	496
Nota 7.4 Inne instrumenty finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	457	376
Instrumenty finansowe razem	8 200	7 453
Nota 5.1.1 Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	9
Nota 12.3 Pozostałe aktywa niefinansowe	58	24
Aktywa trwałe	30 111	28 098
Nota 10.1 Zapasy	3 783	4 102
Nota 10.2 Należności od odbiorców w tym:	243	310
należności od odbiorców wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	139	139
Nota 5.3 Należności z tytułu podatków	435	275
Nota 7.2 Pochodne instrumenty finansowe	291	300
Nota 7.1 Należności z tytułu cash pooling	335	247
Nota 12.3 Pozostałe aktywa finansowe	221	242
Nota 12.3 Pozostałe aktywa niefinansowe	54	49
Nota 8.5 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	516	627
Aktywa obrotowe	5 878	6 152
RAZEM AKTYWA	35 989	34 250
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY		
Nota 8.2.1 Kapitał akcyjny	2 000	2 000
Nota 8.2.2 Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych	(698)	(307)
Nota 8.2.2 Zakumulowane pozostałe całkowite dochody	(622)	(593)
Nota 8.2.2 Zyski zatrzymane	19 209	17 945
Kapitał własny	19 889	19 045
Nota 8.4.1 Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek, leasingu oraz dłużnych papierów wartościowych	7 215	6 758
Nota 7.2 Pochodne instrumenty finansowe	131	68
Nota 11.1 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	2 363	2 235
Nota 9.4 Rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych	1 119	980
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	60	-
Nota 12.4 Pozostałe zobowiązania	217	199
Zobowiązania długoterminowe	11 105	10 240
Nota 8.4.1 Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek, leasingu oraz dłużnych papierów wartościowych	275	1 035
Nota 8.4.1 Zobowiązania z tytułu cash pooling	130	80
Nota 7.2 Pochodne instrumenty finansowe	60	13
Nota 10.3 Zobowiązania wobec dostawców i podobne	2 460	1 920
Nota 11.1 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	890	783
Nota 5.3 Zobowiązania z tytułu podatków	258	233
Rezerwy na zobowiązania i inne obciążenia	158	190
Nota 12.4 Pozostałe zobowiązania	764	711
Zobowiązania krótkoterminowe	4 995	4 965
Zobowiązania długo i krótkoterminowe	16 100	15 205
RAZEM ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY	35 989	34 250

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał akcyjny	Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych	Zakumulowane pozostałe całkowite dochody	Zyski zatrzymane	Razem kapitał własny
Stan na 31.12.2017	2 000	142	(348)	15 462	17 256
Zmiana zasad rachunkowości - zastosowanie MSSF 9	-	(604)	-	458	(146)
Stan na 01.01.2018	2 000	(462)	(348)	15 920	17 110
Zysk netto	-	-	-	2 025	2 025
Nota 8.2.2 Pozostałe całkowite dochody	-	155	(245)	-	(90)
Łączne całkowite dochody	-	155	(245)	2 025	1 935
Stan na 31.12.2018	2 000	(307)	(593)	17 945	19 045
Zysk netto	-	-	-	1 264	1 264
Nota 8.2.2 Pozostałe całkowite dochody	-	(391)	(29)	-	(420)
Łączne całkowite dochody	-	(391)	(29)	1 264	844
Stan na 31.12.2019	2 000	(698)	(622)	19 209	19 889

CZĘŚĆ 1 – Informacje ogólne

Nota 1.1 Opis działalności gospodarczej

KGHM Polska Miedź S.A. (Spółka) z siedzibą w Lubinie, przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 48 jest spółką akcyjną zarejestrowaną w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia Fabrycznej IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, numer rejestru KRS 23302, na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

KGHM Polska Miedź S.A. jest przedsiębiorstwem wielooddziałowym, w którego skład wchodzi Centrala oraz 10 oddziałów: 3 zakłady górnicze (ZG Lubin, ZG Polkowice-Sieroszowice, ZG Rudna), 3 huty miedzi (HM Głogów, HM Legnica, HM Cedynia), Zakłady Wzbogacania Rud (ZWR), Zakład Hydrotechniczny, Jednostka Ratownictwa Górniczo-Hutniczego i Centralny Ośrodek Przetwarzania Informacji.

Akcje KGHM Polska Miedź S.A. są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Podstawowy przedmiot działalności stanowi:

- kopalnictwo rud miedzi i metali nieżelaznych oraz
- produkcja miedzi, metali szlachetnych i nieżelaznych.

Działalność KGHM Polska Miedź S.A. w zakresie eksploatacji złóż rud miedzi opiera się na posiadanych przez Spółkę koncesjach na eksploatację złóż, umowach użytkowania górniczego oraz planach ruchu zakładów górniczych.

KGHM Polska Miedź S.A. jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. („Grupa”).

Oświadczenie Zarządu w sprawie rzetelności sporządzenia sprawozdania finansowego

Zarząd KGHM Polska Miedź S.A. oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy roczne sprawozdanie finansowe za 2019 r. i dane porównawcze sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową KGHM Polska Miedź S.A. oraz zysk netto Spółki.

Sprawozdanie Zarządu z działalności KGHM Polska Miedź S.A. oraz Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w 2019 r. zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji KGHM Polska Miedź S.A. oraz Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A., w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji oraz podpisane przez Zarząd Spółki dnia 16 marca 2020 r.

Nota 1.2 Podstawa sporządzenia

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską, w oparciu o zasadę kosztu historycznego za wyjątkiem instrumentów finansowych zaklasyfikowanych jako wyceniane do wartości godziwej.

Zasady rachunkowości opisane w niniejszej notce jak i w notach szczegółowych stosowane były przez Spółkę w sposób ciągły dla wszystkich prezentowanych okresów.

Niniejsze sprawozdanie finansowe w notce 12.12 zawiera informację Spółki z zakresu działalności regulowanej ustawą Prawo energetyczne zgodnie z art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r.

Zasady rachunkowości oraz ważne szacunki i osądy dla istotnych pozycji sprawozdania finansowego zostały przedstawione w poszczególnych notkach do sprawozdania.

Nota	Tytuł	Kwota ujęta w sprawozdaniu finansowym		Polityki rachunkowości	Ważne szacunki i osądy
		2019	2018		
2	Przychody z umów z klientami	17 683	15 757	x	
4.4	Straty z tytułu utraty wartości aktywów	(553)	(841)		
4.4	Odwrocenie strat z tytułu utraty wartości	191	1 480		
5.1	Podatek dochodowy w sprawozdaniu z wyniku	(663)	(647)	x	
5.1.1	Odroczony podatek dochodowy w sprawozdaniu z wyniku	(168)	(57)	x	x
5.3	Należności z tytułu podatków	435	275	x	
5.3	Zobowiązania podatkowe	(258)	(233)	x	
6.1	Inwestycje w jednostki zależne	2 946	3 510	x	
6.2	Pożyczki udzielone*	7 227	6 279	x	x
7.2	Pochodne instrumenty finansowe	223	538	x	
7.3	Inne instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej	403	496	x	

7.4	Inne długoterminowe instrumenty finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	457	376	x	x
8.2	Kapitały	(19 889)	(19 045)	x	
8.4	Zadłużenie	(7 620)	(7 873)	x	
8.5	Środki pieniężne i ekwiwalenty	516	627	x	
9.1	Rzeczowe i niematerialne aktywa górnicze i hutnicze	18 743	16 958	x	
9.2	Pozostałe aktywa rzeczowe i niematerialne	164	144	x	
9.4	Rezerwa na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów**	(1 131)	(988)	x	x
10.1	Zapasy	3 783	4 102	x	
10.2	Należności od odbiorców	243	310	x	
10.3	Zobowiązania wobec dostawców i podobne	(2 625)	(2 082)	x	x
10.4	Zmiana stanu kapitału obrotowego	973	553	x	x
11.1	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	(3 253)	(3 018)	x	x
12.3	Pozostałe aktywa	333	315	x	
12.4	Pozostałe zobowiązania	(981)	(910)	x	

*Kwoty zawierają dane dotyczące długoterminowych i krótkoterminowych pożyczek, w sprawozdaniu z sytuacji finansowej krótkoterminowe pożyczki ujęte są w pozycji pozostałe aktywa finansowe.

**Kwoty zawierają dane dotyczące długoterminowych i krótkoterminowych rezerw na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych, w sprawozdaniu z sytuacji finansowej krótkoterminowe rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych ujęte są w pozycji rezerwy na zobowiązania i inne obciążenia.

Nota 1.3 Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych (PLN), który stanowi walutę funkcjonalną i walutę prezentacji Spółki.

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na moment początkowego ujęcia na walutę funkcjonalną:

- po kursie faktycznie zastosowanym, tj. po kursie kupna lub sprzedaży walut stosowanym przez bank, w którym następuje transakcja, w przypadku operacji sprzedaży lub kupna walut oraz operacji zapłaty należności lub zobowiązań,
- po średnim kursie ustalonym dla danej waluty, obowiązującym na dzień zawarcia transakcji dla pozostałych transakcji. Kursem obowiązującym na dzień zawarcia transakcji jest średni kurs NBP ogłoszony w ostatnim dniu roboczym poprzedzającym zawarcie transakcji.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego pozycje pieniężne wyrażone w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu obowiązującego w tym dniu kursu zamknięcia.

Zyski i straty z tytułu różnic kursowych powstałe w wyniku rozliczenia transakcji w walucie obcej oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych (innych niż instrumenty pochodne) wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w wyniku finansowym.

Zyski i straty z tytułu zmiany kursów walut dotyczące wyceny bilansowej instrumentów pochodnych wyrażonych w walucie obcej ujmuje się w wyniku finansowym jako wycena do wartości godziwej, o ile nie są elementem efektywnej części zmiany wartości godziwej transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne. W takim przypadku są one ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach, zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

Nota 1.4 Wpływ nowych i zmienionych standardów i interpretacji

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zatwierdziła do stosowania od dnia 1 stycznia 2019 r. nowe standardy:

- MSSF 16 Leasing,
- Zmiany do MSR 19 dotyczące zmiany, ograniczenia lub rozliczenia programu,
- Poprawki do MSR 28 dotyczące udziałów długoterminowych w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach,
- Interpretacja KIMSF 23 dotycząca niepewności co do traktowania podatkowego dochodu,
- Poprawki do MSSF 9 dotyczące wcześniejszych spłat z ujemną rekompensatą,
- Roczne zmiany MSSF 2015-2017.

Powyższe zmiany do standardów zostały do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego zatwierdzone do stosowania przez Unię Europejską i za wyjątkiem MSSF 16 oraz zmian do MSR 23 wprowadzonych w ramach rocznych

zmian MSSF 2015-2017, nie będą miały wpływu na politykę rachunkowości Spółki oraz na jednostkowe sprawozdanie finansowe.

Opis wpływu MSSF 16 „Leasing” oraz zmian do MSR 23 na politykę rachunkowości Spółki oraz na jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki.

MSSF 16

Podstawowe informacje o standardzie

Data wdrożenia i przepisy przejściowe

MSSF 16 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie i został przyjęty przez Unię Europejską. Zastąpił on standard MSR 17 oraz interpretacje KIMSF 4, SKI 15, 27. Spółka stosuje MSSF 16 od 1 stycznia 2019 r.

Główne zmiany wprowadzone przez standard

Nowy standard wprowadził jeden model ujęcia leasingu w księgach rachunkowych leasingobiorcy, zbieżny z ujęciem leasingu finansowego w ramach MSR 17. Zgodnie z MSSF 16 umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeśli przekazuje prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie.

Zasadniczym elementem różniącym definicję leasingu z MSR 17 i z MSSF 16 jest wymóg sprawowania kontroli nad użytkowanym, konkretnym składnikiem aktywów, wskazanym w umowie wprost lub w sposób dorozumiany. Przeniesienie prawa do użytkowania ma miejsce wówczas, gdy mamy do czynienia ze zidentyfikowanym aktywem, w odniesieniu do którego leasingobiorca ma prawo do praktycznie wszystkich korzyści ekonomicznych i kontroluje wykorzystanie danego aktywa w danym okresie.

W przypadku gdy definicja leasingu jest spełniona, ujmuje się prawo do użytkowania aktywa wraz z odpowiednim zobowiązaniem z tytułu leasingu ustalonym w wysokości zdyskontowanych przyszłych płatności w okresie trwania leasingu.

Wydatki związane z wykorzystywaniem aktywów będących przedmiotem leasingu, uprzednio ujmowane w większości w kosztach usług obcych, są obecnie klasyfikowane jako koszty amortyzacji oraz koszty odsetek.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane zgodnie z MSR 16, natomiast zobowiązania z tytułu umów leasingowych są rozliczane efektywną stopą procentową.

Wymogi nowego standardu dotyczące ujmowania i wyceny po stronie leasingodawcy są zbliżone do wymogów MSR 17. Leasing klasyfikuje się jako finansowy lub operacyjny również zgodnie z MSSF 16. W porównaniu do MSR 17, nowy standard zmienił zasady klasyfikacji podnajmu i wymaga od leasingodawcy ujawnienia dodatkowych informacji.

Wpływ MSSF 16 na sprawozdania finansowe

W IV kwartale 2018 r. Spółka zakończyła prace związane z wdrożeniem nowego standardu MSSF 16. Projekt wdrożenia MSSF 16 (projekt), został przeprowadzony w trzech etapach:

- etap I - analiza wszystkich realizowanych umów zakupu usług, bez względu na ich kwalifikację, której celem było wyselekcjonowanie umów, na podstawie których Spółka użytkuje składniki aktywów należące do dostawców; dodatkowo etap ten obejmował przeprowadzenie analizy w odniesieniu do prawa wieczystego użytkowania gruntów oraz służebności gruntowej i służebności przesyłu,
- etap II - poddanie każdej zidentyfikowanej w etapie I umowy ocenie pod kątem spełnienia kryteriów uznania za leasing zgodnie z MSSF 16,
- etap III - wdrożenie MSSF 16 na bazie wypracowanej koncepcji.

Przedmiotem przeprowadzonych analiz były wszystkie umowy leasingu finansowego, leasingu operacyjnego, najmu, dzierżawy, a także prawa wieczystego użytkowania gruntów, służebności przesyłu oraz służebności gruntowej. Ponadto zostały przeanalizowane transakcje nabytych usług (koszty usług obcych w ramach działalności operacyjnej) pod kątem występowania sytuacji korzystania ze zidentyfikowanego składnika aktywów.

W ramach projektu Spółka dokonała stosownych zmian w polityce rachunkowości i procedurach operacyjnych. Zostały opracowane i wdrożone metodyki prawidłowej identyfikacji umów, które są leasingiem oraz gromadzenia danych niezbędnych do prawidłowego ujęcia księgowego tych transakcji.

Spółka podjęła decyzję o wdrożeniu standardu z dniem 1 stycznia 2019 r. Zgodnie z przepisami przejściowymi zawartymi w MSSF 16.C5 (b) nowe zasady zostały przyjęte retrospektywnie z odniesieniem skumulowanego efektu początkowego

zastosowania nowego standardu do kapitałów własnych na dzień 1 stycznia 2019 r. W związku z tym dane porównawcze za rok obrotowy 2018 nie zostały przekształcone (zmodyfikowane podejście retrospektywne).

Poniżej opisano poszczególne korekty wynikające z wdrożenia MSSF 16.

Opis korekt

a) Ujęcie zobowiązań z tytułu leasingu

Po przyjęciu MSSF 16 Spółka ujmuje zobowiązania z tytułu leasingu dotyczące umów, które wcześniej były klasyfikowane jako "leasing operacyjny" zgodnie z zasadami MSR 17 Leasing. Zobowiązania te zostały wycenione w wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w dacie rozpoczęcia stosowania MSSF 16. Dla potrzeb wdrożenia MSSF 16 oraz ujawnień dotyczących wpływu implementacji MSSF 16 zastosowano dyskontowanie przy użyciu krańcowej stopy procentowej Spółki na dzień 1 stycznia 2019 r.

Na datę początkowego ujęcia opłaty leasingowe zawarte w wycenie zobowiązania z tytułu leasingu obejmują następujące rodzaje opłat za prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów przez okres trwania leasingu:

- stałe opłaty leasingowe pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe,
- zmienne opłaty leasingowe uzależnione od indeksów lub od rynkowych stóp procentowych,
- kwoty, których zapłaty oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej przedmiotu leasingu,
- cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że zostanie ona zrealizowana,
- płatności z tytułu kar umownych za wypowiedzenie leasingu jeżeli okres leasingu odzwierciedla wykorzystanie przez leasingobiorcę opcji wypowiedzenia umowy.

W celu obliczenia stóp dyskonta na potrzeby MSSF 16 Spółka przyjęła, że stopa dyskontowa powinna odzwierciedlać koszt finansowania, jakie byłoby zaciągnięte na zakup aktywa o podobnej wartości do prawa do użytkowania przedmiotu podlegającego leasingowi. W celu oszacowania wysokości stopy dyskonta Spółka wzięła pod uwagę następujące parametry umowy: rodzaj, długość trwania, walutę oraz potencjalną marżę, jaką musiałaby zapłacić na rzecz instytucji finansowych w celu uzyskania finansowania.

Na dzień 1 stycznia 2019 r. obliczone przez Spółkę stopy dyskonta mieściły się w przedziale (w zależności od okresu trwania umowy):

- dla umów w PLN: od 4,25% do 5,86%,
- dla umów w EUR: 2,10%.

Spółka skorzystała z uproszczeń dotyczących leasingów krótkoterminowych (do 12 miesięcy) oraz leasingów, w odniesieniu do których bazowy składnik aktywów ma niską wartość (do 20 000 PLN) i dla tych umów nie ujmuje zobowiązań finansowych i odnośnych aktywów z tytułu prawa do użytkowania. Opłaty leasingowe z tego tytułu są ujmowane jako koszty metodą liniową w trakcie okresu leasingu.

b) Ujęcie aktywów z tytułu prawa do użytkowania

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania wycenia się według kosztu.

Początkowy koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania obejmuje:

- kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu,
- wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe,
- początkowe koszty bezpośrednie poniesione przez leasingobiorcę w związku z zawarciem umowy leasingu,
- szacunek kosztów, które mają zostać poniesione przez leasingobiorcę w związku z obowiązkiem demontażu i usunięcia bazowego składnika aktywów lub przeprowadzenia renowacji.

Na dzień pierwszego zastosowania w przypadku leasingów wcześniej sklasyfikowanych jako leasingi operacyjne zgodnie z MSR 17, składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania Spółka wyceniła w kwocie równej zobowiązaniu z tytułu leasingu, skorygowanej o kwoty przedpłat lub naliczonych opłat leasingowych odnoszących się do tego leasingu, ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej poprzedzającym bezpośrednio datę pierwszego zastosowania MSSF 16.

Po początkowym ujęciu aktywa z tytułu prawa do użytkowania podlegają amortyzacji zgodnie z MSR 16 oraz są przedmiotem testów na utratę wartości zgodnie z MSR 36.

c) Zastosowanie szacunków

Wdrożenie MSSF 16 wymagało dokonania pewnych szacunków i wyliczeń, które miały wpływ na wycenę zobowiązań z tytułu leasingu oraz aktywów z tytułu prawa do użytkowania. Obejmują one m. in.:

- ustalenie umów objętych MSSF 16,
- ustalenie pozostałego okresu obowiązywania leasingu w stosunku do umów zawartych przed 1 stycznia 2019 r. (w tym dla umów z nieokreślonym terminem lub z możliwością przedłużenia),
- ustalenie krańcowych stóp procentowych stosowanych do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych,
- wskazanie okresów użyteczności i ustalenie stawek amortyzacyjnych praw do użytkowania składników aktywów, ujętych na dzień 1 stycznia 2019 r.

d) Zastosowanie praktycznych uproszczeń

Stosując po raz pierwszy MSSF 16 Spółka zastosowała następujące praktyczne uproszczenia dopuszczone przez standard:

- zastosowanie jednej stopy dyskontowej dla portfela umów leasingowych o podobnych cechach,
- zastosowanie oceny czy leasingi rodzą obciążenia zgodnie z MSR 37 na moment wdrożenia standardu, jako alternatywy do przeprowadzania testów na utratę wartości aktywa leasingowego,
- umowy z tytułu leasingu operacyjnego z pozostałym okresem leasingu krótszym niż 12 miesięcy na dzień 1 stycznia 2019 r. potraktowane zostały jako leasing krótkoterminowy,
- wykorzystanie perspektywy czasu (wykorzystanie wiedzy zdobytej po fakcie) w określaniu okresu leasingu, jeżeli umowa zawiera opcje przedłużenia lub rozwiązania umowy leasingu.

e) Wpływ implementacji MSSF 16 na sprawozdanie finansowe

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Spółka posiadała nieodwołalne zobowiązanie pozabilansowe z tytułu leasingu operacyjnego dotyczące umów: prawa wieczystego użytkowania gruntów, dzierżawy gruntów, najmu maszyn i urządzeń oraz pozostałych najmów. Na dzień 31 grudnia 2018 r. wartość nominalna wynosiła 1 084 mln PLN, z tego kwota 1 082 mln PLN dotyczy umów leasingu zgodnie z MSSF 16 wyłączając leasing krótkoterminowy oraz leasing aktywów o niskiej wartości.

Dla powyższych umów Spółka dokonała wyceny w wartości bieżącej aktywów użytkowanych w ramach tych umów i rozpoznała na dzień 1 stycznia 2019 r. prawo do użytkowania składnika aktywów w kwocie 511 mln PLN i odpowiadające jemu w tej samej wartości zobowiązanie z tytułu leasingu.

Zobowiązanie pozabilansowe z tytułu leasingu w kwocie 1 082 mln PLN zostało wyksięgowane.

W przypadku umów, w których Spółka występuje jako leasingodawca, zastosowanie MSSF 16 nie spowodowało konieczności ujęcia korekt na 1 stycznia 2019 r.

Podsumowanie skutków finansowych wprowadzenia MSSF 16 (dotyczy tylko umów leasingu zawartych lub zmienionych przed 1 stycznia 2019 r.);

Uzgodnienie przejścia z MSR 17 na MSSF 16:		Wartość
Zobowiązanie z tytułu leasingu finansowego*	MSR 17	-
Zobowiązanie pozabilansowe z tytułu leasingu operacyjnego (bez dyskonta)	MSR 17	1 084
Razem - 31 grudnia 2018 r.		1 084
(-) Wpływ dyskonta przy użyciu krańcowej stopy procentowej na dzień 1 stycznia 2019 r. w odniesieniu do leasingów innych niż wieczyste użytkowanie	MSSF 16	(149)
(-) Wpływ dyskonta prawa wieczystego użytkowania gruntów na dzień 1 stycznia 2019 r.	MSSF 16	(422)
(-) Krótkoterminowe umowy leasingu ujmowane jako koszt okresu	MSSF 16	(2)
(-) Umowy leasingu aktywów o niskiej wartości ujmowane jako koszt okresu	MSSF 16	-
Zobowiązanie z tytułu leasingu - 1 stycznia 2019 r.		511

*na dzień 31 grudnia 2018 r. Spółka nie posiadała umów klasyfikowanych pod MSR 17 jako leasing finansowy.

Wpływ na pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej na 1 stycznia 2019 r.	Stan na 01.01.2019
Prawo do użytkowania składnika aktywów – rzeczowe aktywa trwałe	517
Wartości niematerialne - przekwalifikowanie do rzeczowych aktywów trwałych nabytego prawa wieczystego użytkowania gruntów w wartości 2 mln PLN oraz służebności przesyłu w wartości 4 mln PLN	(6)
Zobowiązanie z tytułu leasingu	511

Wpływ na sprawozdanie finansowe na 31 grudnia 2019 r.

Prawa do użytkowania w podziale na klasy aktywów	Stan na 01.01.2019	Stan na 31.12.2019
Nieruchomości gruntowe*	246	243
Prawo wieczystego użytkowania gruntów**	199	200
Budynki i budowle	35	36
Urządzenia techniczne i maszyny	36	27
Inne środki trwałe	1	1
Razem	517	507

* w tym przekwalifikowana służebność przesyłu 4 mln PLN,

** w tym przekwalifikowane nabyte prawo wieczystego użytkowania gruntów 2 mln PLN.

	od 01.01.2019 do 31.12.2019
Wpływ na sprawozdanie z całkowitych dochodów:	
- spadek kosztów z tytułu podatków i opłat oraz usług	(58)
- wzrost kosztów odsetkowych	15
- wzrost amortyzacji	36
Wpływ na sprawozdanie z przepływów pieniężnych:	
- wzrost przepływów pieniężnych netto z działalności operacyjnej	57
- spadek przepływów pieniężnych netto z działalności inwestycyjnej	(12)
- spadek przepływów pieniężnych netto z działalności finansowej	(45)

W 2019 r. Spółka dodatkowo alokowała koszt odsetkowy od leasingu w kwocie 12 mln PLN do wartości początkowej środków trwałych w budowie jako skapitalizowane koszty finansowania zewnętrznego.

Koszty z tytułu krótkoterminowych umów leasingowych oraz koszty z tytułu umów leasingowych aktywów o niskiej wartości zawarte lub zmodyfikowane w 2019 r. są nieistotne.

Umowy za 2019 r. zostały wycenione z wykorzystaniem następujących stóp dyskontowych:

- dla umów w PLN: od 3,75% do 5,86%,
- dla umów w EUR: 2,10%

Wpływ na wskaźniki finansowe

Ze względu na ujęcie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Spółki umów leasingu, wdrożenie MSSF 16 przez Spółkę miało wpływ na jej wskaźniki bilansowe, w tym wskaźnik zadłużenia do kapitału własnego. Dodatkowo, w efekcie wdrożenia MSSF 16 zmianie uległy miary zysku (m. in. zysk z działalności operacyjnej, EBITDA), a także przepływy pieniężne z działalności operacyjnej. Spółka przeanalizowała wpływ tych zmian na spełnienie kowenantów zawartych w umowach kredytowych, których stroną jest Spółka i nie stwierdziła ryzyka naruszenia kowenantów.

Zmiany do MSR 23

Zmiany do MSR 23 wprowadzone w ramach rocznych zmian MSSF 2015-2017 precyzują, że w przypadku finansowania ogólnego w celu zastosowania stopy kapitalizacji do nakładów poniesionych na składniki aktywów uwzględnia się wszystkie koszty finansowania zewnętrznego dotyczące pozycji finansowania zewnętrznego stanowiących zobowiązania jednostki w danym okresie, innych niż finansowanie zewnętrzne zaciągnięte specjalnie w celu pozyskania dostosowywanego składnika aktywów. Oznacza to, że do kalkulacji stopy kapitalizacji nie uwzględnia się wyłącznie kosztów finansowania zewnętrznego dotyczących pozycji finansowania zewnętrznego zaciągniętego specjalnie w celu pozyskania określonego dostosowywanego składnika aktywów do momentu zakończenia jego dostosowywania. Zgodnie z przepisami przejściowymi zmianę stosuje się do kosztów finansowania zewnętrznego poniesionych od początku rocznego okresu w którym jednostka po raz pierwszy stosuje te zmiany. W związku z tym od 1 stycznia 2019 r. Spółka dodatkowo uwzględniła w kalkulacji stopy kapitalizacji koszty finansowania dotyczące kredytów celowych, w zakresie w jakim w 2019 r. nie finansowały wytworzenia określonych dostosowywanych składników aktywów oraz koszty finansowe dotyczące leasingu. Zastosowanie zmian do MSR 23 nie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

Nota 1.5 Opublikowane standardy i interpretacje, które jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Spółkę

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Spółka nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów, interpretacji lub poprawek do istniejących standardów przed ich datą wejścia w życie.

Pozostałe opublikowane, lecz jeszcze nieobowiązujące standardy i interpretacje:

- Zmiany do MSSF 10 oraz MSR 28 dotyczące sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami,
- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe,
- Zmiany odniesień do Założeń koncepcyjnych w MSSF,
- Poprawki do MSSF 3 dotyczące definicji przedsięwzięcia,
- Poprawki do MSR 1 i MSR 8 dotyczące definicji pojęcia „istotne”,
- Poprawki do MSSF 9, MSR 39 i MSSF 7 dotyczące reformy wskaźnika referencyjnego stopy procentowej,
- Poprawki do MSR 1 dotyczące klasyfikacji zobowiązań jako krótkoterminowe lub długoterminowe.

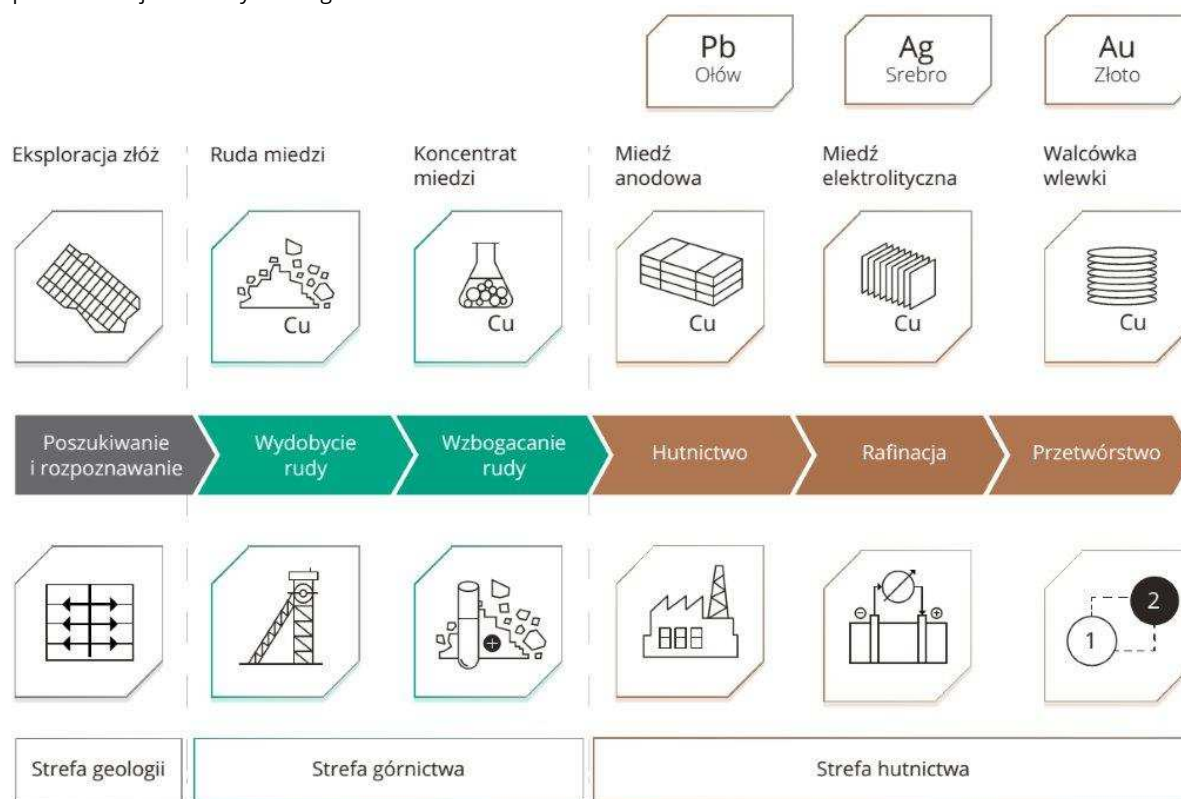
Powyżej wymienione standardy, za wyjątkiem Zmian odniesień do Założeń koncepcyjnych w MSSF, poprawek do MSR 1 i MSR 8 dotyczących definicji pojęcia „istotne” oraz poprawek do MSSF 9, MSR 39 i MSSF 7 dotyczących reformy wskaźnika referencyjnego stopy procentowej oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską. Spółka zamierza zastosować wszystkie zmiany zgodnie z ich datą wejścia w życie. Z wyjątkiem MSSF 17, który nie będzie mieć wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki, na dzień 31 grudnia 2019 r. Spółka ocenia, że standardy te będą miały zastosowanie do jej działalności w zakresie, w jakim wystąpią w przyszłości operacje gospodarcze, transakcje lub inne zdarzenia, których te zmiany w standardach dotyczą.

CZĘŚĆ 2 - Segmenty działalności i informacje na temat przychodów

Informacje dotyczące segmentów działalności

Na podstawie przeprowadzonej analizy struktury organizacyjnej Spółki, jej systemu sprawozdawczości wewnętrznej oraz modelu zarządzania przyjęto, że działalność Spółki stanowi jeden segment operacyjny i sprawozdawczy, który można zdefiniować jako „Produkcja miedzi, metali szlachetnych i innych produktów hutnictwa”.

Podstawowa działalność Spółki koncentruje się na produkcji miedzi i srebra. Produkcja jest w pełni zintegrowanym technologicznie procesem, w którym produkt końcowy jednej fazy technologicznej stanowi półprodukt wykorzystywany w kolejnej fazie. Ruda miedzi wydobywana w kopalniach jest transportowana do zakładów przeróbki, gdzie następuje proces jej wzbogacania. W jego wyniku powstaje koncentrat miedzi, który jest dostarczany do hut gdzie jest przetapiany i rafinowany ogniowo na miedź anodową, która jest przerabiana w procesie rafinacji elektrolitycznej na katody miedziane. Z katod produkowane są walcówki oraz wlewki okrągłe. Szlam anodowy, powstający w procesie elektrolizacji miedzi, jest surowcem wyjściowym do produkcji metali szlachetnych. Powstające w procesach hutniczych pyły ołowionośne przerabiane są na ołów. Z przerobu zużytego elektrolitu uzyskuje się siarczan nikiel oraz siarczan miedzi. Gazy z pieców hutniczych są wykorzystywane do produkcji kwasu siarkowego. Gospodarczo wykorzystywane są także zużycie hutnicze, sprzedawane jako kruszywo drogowe.

Rozliczenia dokonywane pomiędzy kolejnymi ogniwami procesu technologicznego oparte są na wycenie według kosztu wytworzenia, w związku z czym wewnętrzne jednostki organizacyjne (kopalnie, zakłady przerobcze, huty) w cyklu produkcyjnym nie realizują zysków na sprzedaży.

Dane finansowe przygotowywane dla celów sprawozdawczości zarządczej oparte są na tych samych zasadach rachunkowości, jakie stosuje się przy sporządzaniu sprawozdań finansowych. Zarząd Spółki jako organ odpowiedzialny za alokację zasobów oraz za wyniki finansowe Spółki dokonuje regularnych przeglądów raportów finansowych wewnętrznych w procesie podejmowania głównych decyzji operacyjnych.

W strukturze organizacyjnej KGHM Polska Miedź S.A. występuje 11 Oddziałów, w tym kopalnie, zakłady wzbogacania rud, huty i Centrala. W Centrali realizowana jest sprzedaż podstawowych produktów Spółki tj. katod z miedzi elektrolitycznej, wlewków okrągłych, walcówek i srebra oraz funkcje wsparcia, w tym w szczególności zarządzanie aktywami finansowymi, scentralizowana obsługa finansowo – księgową, marketingową, prawną i inne.

Miarą wyników segmentu analizowaną przez Zarząd Spółki jest Skorygowana EBITDA oraz wynik finansowy netto. Sposób kalkulacji miernika EBITDA skorygowana oraz EBITDA przedstawia tabela „Uzgodnienie EBITDA skorygowana”.

Produkcja podstawowych produktów

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Miedź elektrolityczna (tys. t), w tym:	565,6	501,8
- miedź elektrolityczna ze wsadów własnych (tys.t)	418,3	385,3
Srebro (t)	1 400,2	1 188,8
Gotówkowy jednostkowy koszt produkcji miedzi płytnej w koncentracji własnym - C1 (USD/funt)*	1,74	1,85
Gotówkowy jednostkowy koszt produkcji miedzi płytnej w koncentracji własnym - C1 (PLN/funt)*	6,69	6,69

*Koszt C1 uwzględnia koszty wydobycia i przerobu urobku, koszty transportu, podatek od wydobycia niektórych kopalini, koszty administracyjne fazy górniczej oraz premię hutniczo-rafinacyjną (TC/RC) pomniejszone o wartość produktów ubocznych. Koszt C1 został obliczony wg kursu średniego NBP (średnia arytmetyczna z dziennych notowań wg tabel NBP).

Wyniki finansowe segmentu

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Przychody z umów z klientami ogółem, w tym:	17 683	15 757
Przychody z umów transakcji sprzedaży, dla których cena jest ustalana po dniu ujęcia sprzedaży w księgach (zasada M+) z tego:	14 474	12 221
rozliczone	13 745	11 390
nierozliczone	729	831
Koszty podstawowej działalności operacyjnej*	(15 291)	(13 460)
Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	(1 220)	(1 119)
EBITDA	3 612	3 416
(Odpis) /odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości aktywów trwałych ujęte w kosztach podstawowej działalności operacyjnej	(7)	-
Skorygowana EBITDA	3 619	3 416
Zysk netto w tym:	1 264	2 025
odwrócenie strat / (straty) z tytułu utraty wartości aktywów trwałych	(357)	623

*Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów powiększone o koszty sprzedaży i koszty ogólnego zarządu. Uzgodnienie pozycji „EBITDA” oraz „Skorygowana EBITDA” (jako niezdefiniowanych przez MSSF) z pozycją „Wynik finansowy netto” (jako zdefiniowanej przez MSSF) oraz „Zysk netto ze sprzedaży” przedstawiają poniższe tabele:

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Przychody z umów z klientami ogółem, z tego:	17 683	15 757
objęte faktoringiem wierzycielskim	6 985	5 162
nieobjęte faktoringiem wierzycielskim	10 698	10 595

Uzgodnienie EBITDA skorygowana

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Zysk netto	1 264	2 025
[-] Podatek dochodowy bieżący i odroczony	(663)	(647)
[-] Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	(1 220)	(1 119)
[-] Przychody i (koszty) finansowe	(504)	(774)
[-] Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne	39	1 149
[=] EBITDA	3 612	3 416
[-] (Odpis)/odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości aktywów trwałych ujęte w kosztach podstawowej działalności operacyjnej	(7)	-
[=] Skorygowana EBITDA*	3 619	3 416
	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Zysk netto ze sprzedaży	2 392	2 297
[-] Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	(1 220)	(1 119)
[=] EBITDA	3 612	3 416
[-] (Odpis)/odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości aktywów trwałych ujęte w kosztach podstawowej działalności operacyjnej	(7)	-
[=] Skorygowana EBITDA*	3 619	3 416

* Skorygowana EBITDA jest to wartość EBITDA skorygowana o (straty) / odwrócenie strat z tytułu utraty wartości aktywów trwałych ujęte w kosztach podstawowej działalności operacyjnej.

Aktywa i zobowiązania segmentu

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Aktywa	35 989	34 250
Zobowiązania	16 100	15 205

Zasady rachunkowości

Spółka generuje przychody głównie ze sprzedaży: miedzi, srebra i złota. Pozostałe mniejsze strumienie przychodów pochodzą ze sprzedaży usług oraz pozostałych produktów, towarów i materiałów.

Zgodnie z MSSF 15 od 1 stycznia 2018 r. Spółka ujmuje przychody z umów z klientami w momencie spełnienia przez Spółkę zobowiązania do wykonania świadczenia, poprzez przekazanie przyrządzonego towaru lub usługi nabywcy, gdzie przekazanie to stanowi jednocześnie uzyskanie przez nabywcę kontroli nad tym składnikiem aktywów tj. zdolności do bezpośredniego rozporządzania przekazaniem składnikiem aktywów i uzyskiwania z niego zasadniczo wszystkich pozostałych korzyści oraz zdolność do niedopuszczania innych jednostek do rozporządzania składnikiem aktywów i uzyskiwania z niego korzyści.

Jako zobowiązanie do wykonania świadczenia Spółka rozpoznaje każde, zawarte w umowie przyrzeczenie przekazania klientowi towaru lub usługi, które można wyodrębnić, lub grupy wyodrębnionych towarów lub usług, które są zasadniczo takie same i w taki sam sposób przekazywane klientowi. Dla każdego zobowiązania do wykonania świadczenia, Spółka ustala (na podstawie warunków umownych), czy będzie je realizować w miarę upływu czasu lub czy spełni je w określonym momencie.

Spółka ujmuje przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w wyniku finansowym jednorazowo, w momencie spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia, (w szczególności określanym w oparciu o formuły baz dostawy INCOTERMS). W większości kontraktów, moment przeniesienia kontroli na klienta następuje po dostarczeniu dóbr do klienta, przez co rozumie się również dostarczenie dóbr przewoźnikowi lub podstawienie ich klientowi na wyznaczony zakład (bazy DAP, FCA i EX WORKS). W pozostałych kontraktach przeniesienie kontroli nad dobrami na klienta następuje w momencie przekazania przewoźnikowi morskemu na pokład statku (bazy CFR, CIF, CPT oraz CIP). W tych kontraktach Spółka jest zobowiązana również do zorganizowania realizacji usługi transportu. W takich przypadkach zobowiązanie do sprzedaży dóbr i zobowiązanie do wykonania usługi transportu traktuje się jako odrębne świadczenia przyrządzone w umowie. W zakresie realizacji usługi transportu Spółka działa jako zleceniodawca, ponieważ sprawuje kontrolę nad towarami przed ich przekazaniem do klienta. Oprócz umów na dostawę dóbr z usługą transportu nie występują inne umowy zawierające więcej niż jeden obowiązek świadczenia. Przypisania ceny transakcyjnej do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczeń dokonuje się w oparciu o jednostkowe ceny sprzedaży. Jednakże, z uwagi na nieistotny udział kosztów transportu towaru w wartości danej sprzedaży, Spółka rozpoznaje całość przychodu w momencie przeniesienia kontroli nad sprzedanymi dobrami.

Spółka w kontraktach handlowych stosuje różne terminy płatności obejmujące zarówno przedpłaty do kilku dni przed dostawą jak i odroczone terminy płatności do 120 dni, przy czym odroczone terminy płatności nie dotyczą srebra. Terminy płatności uzależnione są od oceny ryzyka kredytowego odbiorcy oraz możliwości zabezpieczenia należności. Terminy płatności nie są zależne od momentu spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia. Otrzymane przedpłaty Spółka ujmuje jako zobowiązania z tytułu umowy, natomiast w przypadku odroczonej terminowości płatności Spółka ujmuje należne wynagrodzenie jako aktywa z tytułu umowy i przenosi je na należności w momencie, w którym prawo do wynagrodzenia staje się bezwarunkowe. Płatność wynagrodzenia staje się wymagalna, w zależności od warunków płatności zawartych w poszczególnych umowach, bądź przed zrealizowaniem dostawy (przedpłaty) lub w ciągu wskazanej liczby dni od daty sprzedaży wskazanej na danej fakturze.

Przychody ze sprzedaży innych usług takich jak usługi dystrybucji mediów, najmu, dzierżawy, udostępniania systemów IT i inne ujmowane są w miarę jak Spółka wykonuje swoje zobowiązania, ponieważ klienci jednocześnie otrzymują i czerpią korzyści ekonomiczne płynące ze świadczenia Spółki a Spółka ma bezwarunkowe prawo do wynagrodzenia.

W przychodach z umów z klientami w sprawozdaniu z wyniku ujmowane są przychody powstające ze zwykłej działalności operacyjnej Spółki tj. przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

Przychody z umów z klientami ujmuje się w kwocie równej cenie transakcyjnej, stanowiącej kwotę wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem Spółki – będzie jej przysługiwać w zamian za przekazanie przyrządzonego dóbr lub usług na rzecz klienta, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich.

Cena transakcyjna odzwierciedla również zmianę wartości pieniądza w czasie, jeżeli umowa z klientem zawiera istotny element finansowania, który określa się na podstawie umownych warunków płatności, bez względu na to czy został on wyraźnie określony w umowie. Oceniając, czy komponent finansowania jest istotny dla umowy uwzględnia się wszystkie fakty i okoliczności, w tym ewentualną różnicę między kwotą przyrządzonego wynagrodzenia a ceną sprzedaży gotówkowej przyrządzonego towarów i usług oraz łączny wpływ obu następujących czynników: (i) przewidywany okres od momentu, w którym jednostka przekazuje przyrządzone towary lub usługi klientowi do momentu, w którym klient płaci za te towary lub usługi, oraz (ii) stopy procentowe obowiązujące na danym rynku. W zrealizowanych umowach sprzedaży do klientów w 2019 r. oraz 2018 r. Spółka nie zidentyfikowała istotnych komponentów finansowania.

W przypadku transakcji sprzedaży produktów miedzi i srebra, dla których cena zostanie ustalona po dniu ujęcia

sprzedaży w księgach rachunkowych, na moment początkowego ujęcia transakcji dokonuje się korekty przychodów ze sprzedaży z tytułu różnicy pomiędzy ceną terminową metalu wyrażoną w USD z dnia rozpoznania sprzedaży na okres odpowiadający okresowi rozliczenia transakcji, a ceną wynikającą z faktury prowizorycznej. Korekta ta doprowadza wartość transakcji do wartości oczekiwanej jako ceny transakcyjnej na moment początkowego ujęcia. Dotyczy to wyłącznie przypadków, gdy zmiana ceny transakcyjnej wynika ze zmiany ceny metalu. Do tego typu zmiennych przychodów nie ma zastosowania ograniczenie z MSSF 15 dotyczące ujmowania zmiennego wynagrodzenia w kwocie, co do której jest wysoce prawdopodobne, że nie nastąpi jej odwrócenie. W 2019 r. zmiany zarachowanej kwoty po momencie ujęcia nie wpływają na przychody ze sprzedaży lecz stanowią zyski/straty z wyceny do wartości godziwej należności zgodnie z polityką przedstawioną w Nocie 10.2. Przychody ze sprzedaży korygowane są o wynik z rozliczenia instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne, zgodnie z ogólną zasadą, że rozliczenie pochodnego instrumentu zabezpieczającego w części stanowiącej zabezpieczenie efektywne ujmuje się w tej samej pozycji wyniku finansowego, w której ujmowana jest wycena pozycji zabezpieczanej w momencie, kiedy pozycja zabezpieczana wpływa na wynik finansowy.

Saldo zobowiązań z tytułu umów z klientami na 01.01.2019 r. wyniosło 3 mln PLN. i zostało w całości ujęte w przychodach 2019 r. Na dzień 31.12.2019 r. saldo zobowiązań z tytułu umów z klientami wyniosło 1 mln PLN.

Spółka rozpoznała przychód dotyczący zobowiązań do wykonania świadczenia spełnionych w poprzednim okresie sprawozdawczym w kwocie 21 mln PLN. Kwota ta wynika z ostatecznego ustalenia ceny sprzedaży w 2019 r

Przychody z umów z klientami – podział według asortymentu

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Miedź	13 474	11 942
Cu w koncentracie	-	400
Srebro	2 789	2 101
Ag w koncentracie	-	141
Złoto	543	381
Ołów	247	262
Usługi	110	88
Towary	172	119
Odpady i materiały produkcyjne	63	64
Pozostałe	285	259
RAZEM w tym:	17 683	15 757
wpływ instrumentów pochodnych i transakcji zabezpieczających na przychody z umów z klientami	245	125

Przychody ze sprzedaży – podział geograficzny według lokalizacji finalnych odbiorców

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Europa		
Polska	4 427	4 131
Niemcy	2 505	1 968
Wielka Brytania	2 157	1 870
Czechy	1 314	1 325
Włochy	937	551
Francja	712	699
Szwajcaria	688	532
Węgry	648	667
Austria	204	235
Rumunia	196	112
Słowacja	90	104
Słowenia	71	70
Dania	60	57
Belgia	49	-
Szwecja	16	41
Bułgaria	11	14
Hiszpania	1	552
Inne kraje (sprzedaż rozdrobniona)	60	110
Ameryka Północna		
Stany Zjednoczone Ameryki	420	177
Inne kraje (sprzedaż rozdrobniona)	1	1
Ameryka Południowa	-	4
Australia	164	-
Azja		
Chiny	2 523	2 001
Turcja	247	323
Tajlandia	80	-
Tajwan	48	-
Malezja	24	-
Singapur	9	158
Korea Południowa	-	30
Inne kraje (sprzedaż rozdrobniona)	14	13
Afryka	7	12
RAZEM	17 683	15 757

Główni klienci

W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. oraz w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. z jednym odbiorcą zrealizowano przychody przekraczające 10% (w 2019 r. 10,97 %, w okresie porównywalnym 12,6%) przychodów ze sprzedaży Spółki.

Aktywa trwałe – podział geograficzny

Rzeczowe aktywa trwałe KGHM Polska Miedź S.A. zlokalizowane są na terenie Polski.

Wydatki na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Wydatki związane z aktywami górniczymi i hutniczymi	2 294	1 884
Wydatki na pozostałe rzeczowe i niematerialne aktywa trwałe	72	23

CZĘŚĆ 3 – Utrata wartości aktywów

Nota 3.1 Utrata wartości aktywów na dzień 31 grudnia 2019 r.

OCENA RYZYKA UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW W KONTEKŚCIE KAPITALIZACJI GIEŁDOWEJ

W związku z okresowym utrzymywaniem się w roku 2019 kapitalizacji giełdowej Spółki poniżej wartości bilansowej aktywów netto, zgodnie z MSR 36 Zarząd KGHM Polska Miedź S.A. dokonał analizy, który obszar działalności Spółki może być dotknięty utratą wartości. W efekcie przeprowadzonej analizy uznano, że przeprowadzenie testu na utratę wartości jest konieczne w odniesieniu do inwestycji w KGHM INTERNATIONAL LTD. (utrzymywanych poprzez spółkę zależną KGHM Polska Miedź S.A. - Future 1 Sp. z o.o.). Opis przyjętych założeń oraz wyników przeprowadzonego testu w odniesieniu do inwestycji w Future 1 Sp. z o.o. przedstawiono poniżej. Zarząd KGHM Polska Miedź przeanalizował również, czy utrata wartości może dotyczyć krajowych aktywów produkcyjnych KGHM Polska Miedź S.A. W ramach oceny przeanalizowano w szczególności historyczne wyniki finansowe Spółki, prognozy cen miedzi przyjmowane na kolejne lata funkcjonowania Spółki, kształtowanie się kursu USD/PLN i jego wpływ na poziom osiągniętych przez Spółkę wyników, dostępność złóż, technologię produkcji, kształtowanie się kosztów produkcji, poziom rynkowych stóp procentowych, poziom zadłużenia, a także kształtowanie się kursu akcji KGHM Polska Miedź S.A. w relacji do innych parametrów takich jak poziom głównych indeksów giełdowych w Polsce, notowań miedzi oraz zdarzeń jednorazowych nie mających związku z fundamentami działalności Spółki w Polsce. W wyniku przeprowadzonej oceny stwierdzono brak związku spadku kursu akcji Spółki z krajową działalnością KGHM Polska Miedź S.A. i w konsekwencji nie stwierdzono ryzyka utraty wartości krajowych aktywów produkcyjnych KGHM Polska Miedź S.A.

TEST NA UTRATĘ WARTOŚCI ZAANGAŻOWANIA W SPÓŁKĘ FUTURE 1

W okresie bieżącym, w związku z wystąpieniem przesłanek wskazujących na możliwość zmiany wartości odzyskiwalnej, Spółka przeprowadziła test na utratę wartości zaangażowania kapitałowego Spółki (udział w Future 1) jak również uwzględniła wyniki tego testu w wycieszeniu odpowiednio: oczekiwanych strat kredytowych i wartości godziwej pożyczek udzielonych Future 1 i Grupie KGHM INTERNATIONAL LTD. (pożyczki te nie stanowią części inwestycji netto w spółkę zależną a odpis z tytułu utraty wartości pożyczek wycenianych wg zamortyzowanego kosztu ustalany jest zgodnie z zasadami podanymi w Nocie 6.2.).

Kluczowymi przesłankami do przeprowadzenia testu na utratę wartości były:

- zmiana ścieżek rynkowych prognoz cenowych surowców,
- zmiana oceny ryzyka poszczególnych projektów oraz zmian stóp wolnych od ryzyka (risk free rate) stanowiących podstawę do ustalenia stóp dyskontowych na potrzeby testu,
- zmiana parametrów techniczno-ekonomicznych dla aktywów górniczych wchodzących w skład grupy KGHM INTERNATIONAL LTD oraz Sierra Gorda S.C.M (wspólne przedsięwzięcie w ramach Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD) w zakresie wolumenu produkcji, zakładanych kosztów operacyjnych i poziomu nakładów inwestycyjnych w okresie życia kopalni.

Do głównych przesłanek wskazujących na to, że wartość odzyskiwalna może być wyższa niż wartość bilansowa, a w związku z tym zasadne może być odwrócenie wcześniej zawiązanych odpisów z tytułu utraty wartości należały:

- zmiana stóp wolnych od ryzyka,
- zmiana ścieżek cenowych złota, palladu, srebra i niklu,
- zakładany poziom kosztów operacyjnych Sierra Gorda,
- ocena ryzyka dla OWSP Robinson,
- wydłużenie okresu życia kopalni (Life of Mine) OWSP Robinson.

Do głównych przesłanek wskazujących na to, że wartość odzyskiwalna może być niższa niż wartość bilansowa, a w związku z tym konieczne może być ujęcie dodatkowego odpisu z tytułu utraty wartości należały:

- zmiana ścieżek cenowych miedzi,
- poziom nakładów inwestycyjnych w okresie życia kopalni Sierra Gorda,
- wolumen produkcji OWSP Sierra Gorda,
- ocena ryzyka dla OWSP Sierra Gorda – projekt Oxide.

Future 1 jest spółką holdingową poprzez którą Spółka posiada udziały w KGHM INTERNATIONAL LTD. oraz dostarcza finansowania dla Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD oraz Sierra Gorda S.C.M. Dla potrzeb oceny utraty wartości wartość godziwa inwestycji w KGHM INTERNATIONAL LTD. (odzwierciedlająca inwestycję kapitałową w Future 1 oraz pożyczki udzielone do Future 1 i KGHM INTERNATIONAL LTD) została oszacowana na podstawie sumy wartości odzyskiwalnej poszczególnych ośrodków wypracowujących środki pieniężne w ramach KGHM INTERNATIONAL LTD. pomniejszonej o zobowiązania i powiększonej o inne aktywa.

Wartość udziałów w Future 1 wykazywana jest w cenie nabycia i na dzień 31 grudnia 2019 r. wyniosła 1 439 mln PLN (Nota 6.1), natomiast saldo pożyczek udzielonych Grupie KGHM INTERNATIONAL LTD. wraz z naliczonymi i niezapłaconymi odsetkami wyniosło 2 773 mln PLN, a udzielonych spółce zależnej Future 1: 4 390 mln PLN (Nota 6.2).

Dla potrzeb oszacowania wartości odzyskiwalnej inwestycji w Grupę KGHM INTERNATIONAL LTD wyodrębniono następujące ośrodki generujące środki pieniężne (OWSP) w ramach Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD:

- Kopalnia Robinson,
- Zagłębie Sudbury, w skład którego wchodzi kopalnia Morrison, kopalnia McCreedy oraz projekt w fazie przedoperacyjnej Victoria,
- Kopalnia Franke,
- Kopalnia Carlota,
- Zaangażowanie we wspólne przedsięwzięcie Sierra Gorda łącznie z udzielonymi pożyczkami,
- Projekt Ajax.

Na potrzeby ustalenia wartości odzyskiwalnej aktywów w poszczególnych OWSP w przeprowadzonym teście dokonano wyceny do wartości godziwej (pomniejszonej o koszty doprowadzenia do zbycia) wykorzystując podejście dochodowe tj. metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych dla OWSP: Sudbury i zaangażowania w Sierra Gorda oraz do wartości użytkowej dla OWSP: Franke, Robinson i Carlota. Natomiast wartość odzyskiwalną dla OWSP KGHM Ajax ze względu na brak przesłanek co do zmiany wartości odzyskiwalnej, przyjęto w jego wartości bilansowej.

Ujawnienia w zakresie założeń i modeli przyjętych do wyceny należności z tytułu udzielonych pożyczek zostały przedstawione w nocie 6.2.

Podstawowe założenia makroekonomiczne przyjęte w teście na utratę wartości – notowania cen metali

Ścieżki cenowe zostały przyjęte na podstawie dostępnych wieloletnich prognoz instytucji finansowych i analitycznych. Szczegółowa prognoza przygotowana jest dla okresu 2020 – 2024, dla okresu 2025 – 2029 stosowane jest techniczne dostosowanie cen pomiędzy ostatnim rokiem szczegółowej prognozy, a rokiem 2030, od którego wykorzystywana jest długoterminowa prognoza ceny metalu na poziomie:

- dla miedzi - 6 614 USD/t (3,00 USD/lb);
- dla złota – 1 500 USD/oz;
- dla niklu – 8,00 USD/lb.

Założenia przyjęte w teście w zakresie zasobów mineralnych

W ramach corocznego procesu budżetowania dla określenia zasobów eksploatacyjnych (Reserves) oraz zasobów geologicznych (Resources) Spółka wykorzystuje modele blokowe oparte o aktualne na moment rozpoczęcia prac ścieżki cenowe. Ponadto, uwzględnia informacje pozyskane w wyniku przeprowadzonych, w okresie od momentu sporządzenia poprzedniego budżetu do dnia prac nad nowym budżetem, wierceń uzupełniających (informacja jakościowa, np. % Cu) i wierceń metalurgicznych (np. uzysk Cu). Dodatkowo wykorzystywana jest również informacja geotechniczna oraz hydrogeologiczna.

Złoże projektu Victoria zawiera rudy typu miedziowo-niklowego ze znaczącym udziałem metali szlachetnych. Zidentyfikowana strefa zmineralizowana na projekcie Victoria jest zaklasyfikowana jako „Inferred”. Prace eksploracyjne rozpoczęto w 2008 roku. Dodatkowo w latach 2015-2016 przeprowadzono prace eksploracyjne obejmujące głęboką część złoża tzw. Deep Drilling Program. W roku 2019 prace eksploracyjne mające na celu poszerzenie wiedzy na temat bazy zasobowej projektu.

Potencjał zasobowy mineralizacji Pampa Lina (złoże OWSP Sierra Gorda S.C.M.) został oszacowany w oparciu o zrealizowany zakres prac eksploracyjnych, w szczególności na podstawie wykonanych odwiertów, analiz geofizycznych oraz hipotez geologicznych. Estymacja potencjału mineralizacji Pampa Lina opiera się na wynikach prac specjalistycznych firm zewnętrznych oraz prac realizowanych przez samą Spółkę. Sierra Gorda S.C.M. posiada prawa do mineralizacji Pampa Lina.

Pozostałe kluczowe założenia dla szacunku wartości godziwej aktywów OWSP

Założenie	Sierra Gorda S.C.M.	Sudbury	Robinson	Franke	Carlota
Okres życia kopalni / okres prognozy	24	18**	9	5	3
Poziom produkcji miedzi w okresie życia kopalni [tys. t]	4 241	276	435	94	12
Poziom produkcji niklu w okresie życia kopalni (tys.t)	-	249	-	-	-
Poziom produkcji złota w okresie życia kopalni (tys. oz)	1 100	7	324	-	-
Średnia marża operacyjna w okresie życia kopalni*	40,2%	58%	38%	23%	1%
Poziom nakładów inwestycyjnych do poniesienia w okresie życia kopalni [mln USD]	2 110	1 619	563	75	4
Zastosowana stopa dyskonta po opodatkowaniu dla aktywów w fazie operacyjnej*	8%	7,5%	7,5%	10,5%	9,5%

w mln PLN, chyba że wskazano inaczej

Zastosowana stopa dyskonta po opodatkowaniu dla aktywów w fazie przedoperacyjnej	9%	10,5%	-	-	-
Koszty doprowadzenia do sprzedaży	9 mln USD	2%			

* w celu zachowania spójności danych pomiędzy poszczególnymi OWSP prezentowane dane są po opodatkowaniu pomimo modelu wyceny wartości użytkowej dla OWSP Robinson, OWSP Franke i OWSP Carlota. Zastosowanie danych przed opodatkowaniem nie wpływa istotnie na wartość odzyskiwalną.

** Łącznie dla wszystkich aktywów wchodzących w skład OWSP tj. McCreedy, Morrison i Victoria

Kluczowe czynniki zmiany założeń techniczno-ekonomicznych	
Sierra Gorda S.C.M.	Wzrost średniej marży operacyjnej w wyniku redukcji kosztów operacyjnych zakładu przerobczego i kopalni.
Sudbury	Powiększenie bazy zasobowej rud miedzi i metali szlachetnych kopalni McCreedy dzięki odwiertom przeprowadzonym w roku 2019. Dodatkowo, przesunięto rozpoczęcie wydobywania rud niklowych ze złoża McCreedy z roku 2020 na 2021.
Robinson	Włączenie do planów eksploatacji wyrobiska Liberty, które od roku 2013 było w stanie wstrzymania. Było to możliwe dzięki wykonanym w latach 2018 i 2019 dodatkowym odwiertom oraz testom geotechnicznym i metalurgicznym oraz przeprowadzonej na ich podstawie analizie techniczno-ekonomicznej dla złoża Liberty. Dodatkowym czynnikiem jest wprowadzenie zmian w równaniach uzysków dla złota z uwagi na wyższą niż zakładano historyczną realizację prognoz w tym zakresie.
Franke	Udokumentowanie dodatkowych zasobów rudy tlenkowej oraz aktualizacja planów eksploatacji pozwalających na wydłużenie okresu życia kopalni o dodatkowy rok produkcji.
Carlota	Powiększenie bazy zasobowej dla złoża Eder oraz opóźnienie w uruchomieniu jego eksploatacji. Dodatkowo, dokonano aktualizacji równań uzysków dla ługowania miedzi w technologii SSL (sub-surface leaching).

Wyniki przeprowadzonego testu na dzień 31 grudnia 2019 r. przedstawia poniższa tabela:

Elementy testu	mln PLN
Zdyskontowane przyszłe przepływy pieniężne Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD. pomniejszone o zobowiązania (bez zobowiązań wobec KGHM Polska Miedź S.A.) i powiększone o inne aktywa (Enterprise value/Wartość przedsiębiorstwa) (2 216 mln USD*3,7977)	8 416
Szacunkowe koszty doprowadzenia do zbycia	30
Wartość odzyskiwalna inwestycji KGHM INTERNATIONAL LTD. (Enterprise value/Wartość przedsiębiorstwa) przed spłatą zobowiązań wobec KGHM Polska Miedź S.A. z tytułu udzielonych pożyczek	8 386
Minus oszacowane spłaty zobowiązań KGHM INTERNATIONAL LTD wobec KGHM Polska Miedź S.A. z tytułu udzielonych pożyczek	(7 201)
Wartość odzyskiwalna inwestycji KGHM INTERNATIONAL LTD. (Enterprise value/Wartość przedsiębiorstwa) po spłacie zobowiązań wobec KGHM Polska Miedź S.A. z tytułu udzielonych pożyczek	1 185
Wartość bilansowa udziałów w Future 1	1 439
Odpis z tytułu utraty wartości udziałów w Future 1	254

Odpis z tytułu utraty wartości udziałów w kwocie 254 mln PLN ujęto w sprawozdaniu z wyniku w pozostałej działalności operacyjnej (Nota 4.2).

Przeprowadzona analiza wrażliwości wartości odzyskiwalnej zaangażowania w Future 1 (łącznie z udzielonymi pożyczkami do Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD.) wskazała, że kluczowymi założeniami przyjętymi do testów na utratę wartości są przyjęte ścieżki cenowe oraz stopa dyskonta. Założenia dotyczące ścieżek cenowych, jak i stopy dyskonta zostały przyjęte z uwzględnieniem profesjonalnego osądu Zarządu co do kształtowania się tych wielkości w przyszłości, co znalazło swoje odzwierciedlenie w szacunku wartości odzyskiwalnej. Dla potrzeb monitorowania ryzyka utraty wartości testowanych aktywów w kolejnych okresach, ustalono, że w zakresie:

- stopy dyskonta - przyjęcie na poziomie wyższym o 1 punkt procentowy skutkowałoby kwotą odpisu z tytułu utraty wartości oraz zmiany wyceny aktywów finansowych z tytułu udzielonych pożyczek w łącznej wysokości 1 053 mln PLN (strata), a na poziomie niższym o 1 punkt procentowy skutkowałoby odwróceniem odpisu oraz zmianom wyceny aktywów finansowych z tytułu udzielonych pożyczek w łącznej wysokości 752 mln PLN (zysk),

- ścieżek cenowych – przyjęcie na poziomie niższym średnio o 1% skutkowałoby kwotą odpisu oraz zmianą wyceny aktywów finansowych z tytułu udzielonych pożyczek, z tytułu utraty wartości w łącznej wysokości 560 mln PLN (strata), na poziomie wyższym średnio o 1% skutkowałoby odwróceniem odpisu oraz zmianą wyceny aktywów finansowych z tytułu udzielonych pożyczek w łącznej kwocie 130 mln PLN (zysk).

TEST NA UTRATĘ WARTOŚCI UDZIAŁÓW „ENERGETYKA” SP. Z O.O.

W bieżącym okresie sprawozdawczym, w związku z wystąpieniem przesłanek wskazujących na możliwość zmiany wartości odzyskiwalnej, Spółka przeprowadziła test na utratę wartości zaangażowania kapitałowego w udziałach spółki „Energetyka” sp. z o.o. Kluczową przesłanką do przeprowadzenia testu na utratę wartości w bieżącym okresie sprawozdawczym była negatywna zmiana prognozowanych operacyjnych przepływów pieniężnych „Energetyka” sp. z o.o.

Wartość bilansowa udziałów „Energetyka” sp. z o.o. na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosiła 505 mln PLN. Na potrzeby oszacowania wartości odzyskiwalnej w przeprowadzonym teście dokonano wyceny wartości użytkowej udziałów wykorzystując podejście dochodowe tj. metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Podstawowe założenia przyjęte w teście na utratę wartości

Założenie	Poziom przyjęty w teście
Okres prognozy	2020-2029
Średnia marża operacyjna w okresie prognozy	1,15%
Poziom nakładów inwestycyjnych w okresie prognozy	282 mln PLN
Stopa dyskonta	5,6% (nominalna po opodatkowaniu)
Stopa wzrostu po okresie prognozy	0%

W wyniku przeprowadzonego testu na utratę wartości udziałów „Energetyka” Sp. z o.o. ustalono wartość odzyskiwalną udziałów na poziomie 299 mln PLN, która była niższa od wartość bilansowej testowanych aktywów, co dało podstawy do dokonania odpisu z tytułu utraty wartości w kwocie 206 mln PLN.

Wycena udziałów „Energetyka” sp. z o.o. wykazuje znaczącą wrażliwość na przyjęty poziom stopy dyskonta. W poniższej tabeli przedstawiono wpływ zmian tego parametru na wycenę udziałów:

Analiza wrażliwości wartości odzyskiwalnej udziałów „Energetyka” sp. z o.o.

	Stopa dyskonta 4,6%	Stopa dyskonta 5,60% (test)	Stopa dyskonta 6,60%
Wartość odzyskiwalna	465	299	212

Dla potrzeb monitorowania ryzyka utraty wartości aktywów w kolejnych okresach sprawozdawczych stwierdzono, że wartość odzyskiwalna osiągnęłaby wartość równą wartości bilansowej udziałów w sytuacji gdy stopa dyskonta spadłaby do poziomu 4,44 %.

TEST NA UTRATĘ WARTOŚCI UDZIAŁÓW POL-MIEDŹ TRANS Sp. Z O.O.

W okresie bieżącym, w związku z wystąpieniem przesłanek wskazujących na możliwość zmiany wartości odzyskiwalnej, Spółka przeprowadziła test na utratę wartości zaangażowania kapitałowego w udziałach spółki POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o. Kluczową przesłanką do przeprowadzenia testu na utratę wartości w bieżącym okresie sprawozdawczym była poniesiona strata netto.

Wartość bilansowa udziałów POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o. na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosiła 63 mln PLN. Na potrzeby oszacowania wartości odzyskiwalnej w przeprowadzonym teście dokonano wyceny wartości użytkowej udziałów wykorzystując podejście dochodowe tj. metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Podstawowe założenia przyjęte w teście na utratę wartości

Założenie	Poziom przyjęty w teście
Okres prognozy	2020-2024
Średnia marża operacyjna w okresie prognozy	1,49%
Poziom nakładów inwestycyjnych w okresie prognozy	287 mln zł
Stopa dyskonta	5,99% (nominalna po opodatkowaniu)
Stopa wzrostu po okresie prognozy	0%

W wyniku przeprowadzonego testu na utratę wartości udziałów POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o. ustalono wartość odzyskiwalną udziałów na poziomie wyższym od wartości bilansowej testowanego aktywa, co nie dało podstawy do dokonania odpisu z tytułu utraty wartości.

Wycena udziałów POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o. wykazuje istotną wrażliwość na przyjęte poziomy stopy dyskonta. W poniższej tabeli przedstawiono wpływ zmian tego parametru na wycenę udziałów.

Analiza wrażliwości wartości odzyskiwalnej udziałów POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o.			
	Stopa dyskonta 4,99%	Stopa dyskonta 5,99% (test)	Stopa dyskonta 6,99%
Wartość odzyskiwalna	354	247	188

Dla potrzeb monitorowania ryzyka utraty wartości aktywów w kolejnych okresach sprawozdawczych stwierdzono, że wartość odzyskiwalna osiągnęłaby wartość równą wartości bilansowej udziałów w sytuacji gdy stopa dyskonta wzrosłaby do poziomu 13,3 %.

Nota 3.2 Utrata wartości aktywów na dzień 31 grudnia 2018 r.

TEST NA UTRATĘ WARTOŚCI ZAANGAŻOWANIA W SPÓŁKĘ FUTURE 1
<p>Na dzień 31 grudnia 2018 r., w związku z wystąpieniem przesłanek wskazujących na możliwość zmiany wartości odzyskiwalnej, Spółka przeprowadziła test na utratę wartości zaangażowania kapitałowego Spółki (udział w Future 1) oraz pożyczek udzielonych Future 1 i Grupie KGHM INTERNATIONAL LTD. Kluczową przesłanką do przeprowadzenia testu na utratę wartości była istotna zmiana parametrów techniczno-ekonomicznych dla aktywów górniczych wchodzących w skład grupy KGHM INTERNATIONAL LTD w zakresie długości życia kopalni, wolumenu produkcji, zasobności złóż, zakładanych kosztów operacyjnych i poziomu nakładów inwestycyjnych w okresie życia kopalni. Dla potrzeb oceny utraty wartości wartość godziwa inwestycji w KGHM INTERNATIONAL LTD. została oszacowana na podstawie sumy wartości godziwej poszczególnych ośrodków wypracowujących środki pieniężne w ramach KGHM INTERNATIONAL LTD. pomniejszonej o zobowiązania i powiększonej o inne aktywa. W rezultacie wartość odzyskiwalna zaangażowania w spółkę Future 1 (z uwzględnieniem pożyczek udzielonych do KGHM INTERNATIONAL LTD) została określona na bazie aktywów netto KGHM INTERNATIONAL LTD wycenionych do wartości godziwej.</p> <p>Wartość udziałów w Future 1 wykazywana była w cenie nabycia i na dzień 31 grudnia 2018 r. wyniosła 1 037 mln PLN, natomiast saldo pożyczek udzielonych Grupie KGHM INTERNATIONAL LTD. wraz z naliczonymi i niezapłaconymi odsetkami wynosiło 2 078 mln PLN, a udzielonych spółce zależnej Future 1: 3 927 mln PLN.</p> <p>Dla potrzeb oszacowania wartości odzyskiwalnej aktywów Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD wyodrębniono następujące ośrodki generujące środki pieniężne (OWSP):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kopalnia Robinson, • Zagłębie Sudbury, w skład którego wchodzi działająca kopalnia Morrison, kopalnia w trakcie procesu zamykania McCreedy oraz projekt w fazie przedoperacyjnej Victoria, • Kopalnia Franke, • Kopalnia Carlota, • Zaangażowanie we wspólne przedsięwzięcie Sierra Gorda S.C.M., • Projekt Ajax. <p>Na potrzeby ustalenia wartości odzyskiwalnej aktywów w poszczególnych OWSP w przeprowadzonym teście dokonano wyceny do wartości godziwej (pomniejszonej o koszty doprowadzenia do zbycia) wykorzystując podejście dochodowe tj. metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych dla OWSP Sudbury i zaangażowania w Sierra Gorda S.C.M. oraz do wartości użytkowej dla OWSP Franke. Natomiast wartość odzyskiwalną dla OWSP Robinson, Carlota i KGHM Ajax ze względu na brak przesłanek co do zmiany wartości odzyskiwalnej, przyjęto w ich wartości bilansowej.</p> <p>Wartość godziwa została zaklasyfikowana do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.</p> <p>Zastosowane w 2018 r. przez Spółkę podejście w zakresie wyceny pożyczek zgodnie z MSSF 9 było spójne z podejściem w 2019 r. Szczegółowy opis w Części 3. Test na utratę wartości zaangażowania w spółkę Future 1 na dzień 31 grudnia 2019 r.</p>

Podstawowe założenia makroekonomiczne przyjęte w teście na utratę wartości	
Założenie	Poziom przyjęty w teście
Notowania cen miedzi	Ścieżka cenowa miedzi została przyjęta na podstawie wewnętrznych założeń makroekonomicznych opracowanych przy wykorzystaniu dostępnych wieloletnich prognoz instytucji finansowych i analitycznych. Szczegółowa prognoza przygotowywana jest dla okresu 2019-2023, dla okresu 2024-2028 stosowane jest techniczne dostosowanie cen pomiędzy ostatnim rokiem szczegółowej prognozy, a rokiem 2029, dla którego wykorzystana jest

w mln PLN, chyba że wskazano inaczej

	długoterminowa prognoza ceny metalu na poziomie 6 614 USD/t (3,00 USD/lb) Długoterminowa prognoza ceny miedzi nie uległa zmianie w porównaniu do poziomu ceny przyjętej do testów przeprowadzonych na dzień 31 grudnia 2017 r.
--	--

POZOSTAŁE KLUCZOWE ZAŁOŻENIA DLA SZACUNKU WARTOŚCI GODZIWEJ AKTYWÓW OWSP			
Założenie	Sierra Gorda S.C.M.	Sudbury	Franke
Okres życia kopalni / okres prognozy	25	18**	2
Poziom produkcji miedzi w okresie życia kopalni [tys. t]	4 372	276	37
Średnia marża operacyjna w okresie życia kopalni*	35%	57%	7%
Poziom nakładów inwestycyjnych do poniesienia w okresie życia kopalni [mln USD]	2 219	1 630	4
Zastosowana stopa dyskonta po opodatkowaniu dla aktywów w fazie operacyjnej*	8%	8%	11%
Zastosowana stopa dyskonta po opodatkowaniu dla aktywów w fazie przedoperacyjnej		11%	
Koszty doprowadzenia do sprzedaży	9 mln USD	2%	

* w celu zachowania spójności danych pomiędzy poszczególnymi OWSP prezentowane dane są po opodatkowaniu pomimo modelu wyceny wartości użytkowej dla OWSP Franke. Zastosowanie danych przed opodatkowaniem nie wpływa istotnie na wartość odzyskiwalną

** łącznie dla wszystkich aktywów wchodzących w skład CGU tj. McCreedy, Morrison/Levack i Victoria

Kluczowe czynniki zmiany założeń techniczno-ekonomicznych	
Sierra Gorda S.C.M.	Przesunięcie na kolejne lata nakładów kapitałowych z lat 2017 – 2018 związanych z programem usuwania wąskich gardeł oraz z projektem przerobu rudy tlenkowej. W poprzednim teście uwzględniono wydatki na powyższe projekty w okresie nie objętym obecnymi założeniami. Aktualizacja wieloletniego planu kopalni skutkowałą wydłużeniem długości życia kopalni o 3 lata.
Sudbury	Prowadzenie optymalizacji wieloletniego planu działalności operacyjnej w Zagłębiu Sudbury. Efektem podjętych działań jest m.in. planowane wstrzymanie wydobycia ze złoża Morrison w I kw. 2019 r. oraz wznowienie produkcji w kopalni McCreedy West. Aktualizacja planów wieloletnich spowodowała zwiększenie nakładów kapitałowych, zmianę wolumenów produkcji poszczególnych metali oraz wydłużenie okresu produkcji o jeden rok. Założenia przyjęte do wyceny projektu Victoria nie uległy istotnej zmianie względem testów na 31 grudnia 2017 r.
Franke	Udokumentowanie dodatkowych zasobów rudy tlenkowej oraz aktualizacja planów eksploatacji pozwalających na wydłużenie okresu życia kopalni o dodatkowy rok produkcji.

WYNIKI TESTU	mln PLN
Zdyskontowane przyszłe przepływy pieniężne KGHM INTERNATIONAL LTD. (Enterprise value/Wartość przedsiębiorstwa) (2 053 mln USD*3,7597)	7 720
Szacunkowe koszty doprowadzenia do zbycia	30
Wartość odzyskiwalna inwestycji KGHM INTERNATIONAL LTD. (Enterprise value/Wartość przedsiębiorstwa)	7 690
Wartość bilansowa udzielonych pożyczek Future 1 i Grupie KGHM INTERNATIONAL LTD. wraz z odsetkami	6 005
Wartość bilansowa udziałów w Future 1	1 037
Odwrocenie odpisu z tytułu utraty wartości udziałów w Future 1	402
Odwrocenie odpisu z tytułu utraty wartości należności z tytułu udzielonych pożyczek grupie KGHM INTERNATIONAL LTD	246

Odwrocenie odpisu z tytułu utraty wartości udziałów w kwocie 402 mln PLN jak i odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości należności z tytułu pożyczek w kwocie 246 mln PLN ujęto w sprawozdaniu z wyniku w pozostałej działalności operacyjnej.

CZĘŚĆ 4 - Noty objaśniające do sprawozdania z wyniku

Nota 4.1 Koszty według rodzaju

		od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Nota 9.3	Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	1 298	1 173
Nota 11.1	Koszty świadczeń pracowniczych	3 594	3 324
	Zużycie materiałów i energii w tym:	6 196	5 312
	wsady obce	3 778	3 040
	energia i czynniki energetyczne	939	803
	Usługi obce w tym:	1 767	1 649
	koszty transportu	239	216
	remonty, konserwacje i serwisy	538	511
	górnictwo roboty przygotowawcze	534	477
Nota 5.2	Podatek od wydobycia niektórych kopalin	1 520	1 671
Nota 5.2	Pozostałe podatki i opłaty	397	412
	Koszty reklamy i wydatki reprezentacyjne	53	43
	Ubezpieczenia majątkowe i osobowe	28	23
	Pozostałe koszty	43	26
	Razem koszty rodzajowe	14 896	13 633
	Wartość sprzedanych towarów i materiałów (+)	200	177
	Zmiana stanu produktów, produkcji w toku (+/-)	369	(236)
	Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (-)	(174)	(114)
	Łączne koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, sprzedaży oraz ogólnego zarządu w tym:	15 291	13 460
	Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	14 296	12 537
	Koszty sprzedaży	124	115
	Koszty ogólnego zarządu	871	808

Nota 4.2 Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Nota 7.2 Wycena i realizacja instrumentów pochodnych	155	167
Różnice kursowe z tytułu aktywów i zobowiązań innych niż zadłużenie	168	386
Odsetki od udzielonych pożyczek i pozostałych należności finansowych	272	244
Opłaty i prowizje z tytułu refakturowania kosztów gwarancji bankowych zabezpieczających spłatę zobowiązań	31	53
Odwrócenie strat z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych, w tym:	156	1 048
odwrócenie strat z tytułu utraty wartości pożyczek wycenianych w zamortyzowanym koszcie	155	961
Odwrócenie strat z tytułu utraty wartości udziałów w jednostkach zależnych	-	402
Zyski ze zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	268	184
Przychody z dywidend	37	239
Rozwiązanie rezerw	68	12
Pozostałe	73	64
Pozostałe przychody ogółem	1 228	2 799
Nota 7.2 Wycena i realizacja instrumentów pochodnych	(277)	(303)
Straty z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych	(54)	(778)
Utworzenie rezerw	(107)	(162)
Straty ze zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(184)	(247)
Straty z tytułu utraty wartości udziałów i certyfikatów inwestycyjnych w jednostkach zależnych	(460)	(47)
Pozostałe	(107)	(113)
Pozostałe koszty ogółem	(1 189)	(1 650)
Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne	39	1 149

Nota 4.3 Przychody i (koszty) finansowe

		od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Nota 7.2	Wycena i realizacja instrumentów pochodnych	37	11
	Przychody ogółem	37	11
	Odsetki od zadłużenia, w tym:	(183)	(127)
	z tytułu leasingu	(15)	-
	Opłaty i prowizje bankowe od zaciągniętych kredytów i pożyczek	(49)	(23)
	Różnice kursowe z tytułu zobowiązań od zadłużenia	(209)	(592)
Nota 7.2	Wycena i realizacja instrumentów pochodnych	(59)	-
	Skutek odwracania dyskonta	(41)	(43)
	Koszty ogółem	(541)	(785)
	Przychody i (koszty) finansowe	(504)	(774)

Nota 4.4 Odwrócenie strat i straty z tytułu utraty wartości aktywów ujęte w sprawozdaniu z wyniku

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Odwrócenie strat z tytułu utraty wartości aktywów rozpoznane:		
w kosztach sprzedanych produktów, towarów i materiałów, z tego:	33	28
aktualizujące wartość zapasów	33	28
w pozostałych przychodach operacyjnych, z tego:	158	1 452
aktualizujące wartość udziałów w jednostkach zależnych	-	402
od pożyczek wycenianych w zamortyzowanym koszcie	155	1 046
aktualizujące wartość pozostałych należności finansowych	1	2
aktualizujące wartość pozostałych należności niefinansowych	2	2
Razem odwrócenie strat	191	1 480
Straty z tytułu utraty wartości aktywów rozpoznane:		
w kosztach sprzedanych produktów, towarów i materiałów, z tego:	36	5
z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	7	-
aktualizujące wartość zapasów	29	5
w pozostałych kosztach operacyjnych z tytułu:	517	836
utraty wartości pożyczek wycenianych w zamortyzowanym koszcie	42	767
aktualizacji wartości środków trwałych w budowie i wartości niematerialnych nieoddanych do użytkowania	3	11
utraty wartości udziałów i certyfikatów inwestycyjnych w jednostkach zależnych	460	47
aktualizacji wartości należności od odbiorców	1	8
aktualizacji wartości pozostałych należności finansowych	11	3
Razem odpisy	553	841

CZĘŚĆ 5 – Opodatkowanie

Nota 5.1 Podatek dochodowy w sprawozdaniu z wyniku

Zasady rachunkowości

Podatek dochodowy ujęty w wyniku finansowym obejmuje podatek bieżący oraz podatek odroczony. Podatek bieżący wyliczany jest zgodnie z aktualnym prawem podatkowym.

Podatek dochodowy

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Podatek bieżący	655	590
Podatek odroczony	168	57
Korekty bieżącego podatku za poprzednie okresy	(160)	0
Podatek dochodowy	663	647

Korekty bieżącego podatku za poprzednie okresy dotyczą sporządzonych i rozliczonych z urzędem skarbowym korekt podatku CIT za lata 2016 – 2018. Powodem sporządzenia korekty było m. in. uznanie przez Spółkę za koszty uzyskania przychodów następujących wydatków:

- kosztów poniesionych w związku z przeprowadzeniem zmian planistycznych dotyczących przekształcenia gruntów, na których jest realizowana inwestycja - są to wydatki związane m. in. z wyłączeniem gruntów z produkcji rolnej i leśnej, jednorazowe odszkodowania za przedwczesny wyrąb drzewostanu,
- poniesionych kosztów, które mają na celu uzyskanie koncesji na poszukiwanie i rozpoznanie kopalin oraz wydobywanie kopalin,
- poniesionych kosztów związanych z komponentami i znaczącymi remontami,
- poniesionych kosztów na poszukiwanie i rozpoznanie złóż kopalin.

Wydatki te zostały przez Spółkę, poprzez korektę zeznania rocznego, uznane za koszty uzyskania przychodów, po uzyskaniu pozytywnych wyroków Sądu Administracyjnego wydanych z tytułu skarg Spółki na negatywne interpretacje Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej.

KGHM Polska Miedź S.A. zapłaciła w 2019 r. do właściwego urzędu skarbowego podatek dochodowy w wysokości 465 mln PLN (w 2018 r. 710 mln PLN). Różnica między kwotą podatku zapłaconego przez Spółkę w 2019 r. a kwotą podatku zapłaconego w roku 2018 wynika przede wszystkim ze zmiany sposobu opłacania zaliczek w 2019 r. w stosunku do 2018 r.

W roku 2018 r. zaliczki na poczet podatku dochodowego ustalane były według uproszczonej formy, miesięcznie w stałej wysokości na podstawie dochodu osiągniętego w 2016 r.

W 2019 roku, w związku ze zmianą składu spółek tworzących Podatkową Grupę Kapitałową KGHM, a co się z tym wiąże powstaniem nowego podatnika rozpoczynającego działalność, Spółka dokonała zmiany sposobu ustalania zaliczki na podatek dochodowy tj. na podstawie faktycznie osiągniętego dochodu w kwartale, co spowodowało spadek zapłaconych zaliczek w 2019 r., ponieważ zaliczka za IV kwartał 2019 r. zostanie opłacona w 2020 r.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami organy podatkowe mają prawo weryfikacji rozliczeń podatnika (w tym weryfikacji deklaracji podatkowych) w okresie w jakim zobowiązania podatkowe nie uległy przedawnieniu.

W tabeli poniżej zaprezentowano identyfikację różnic między podatkiem dochodowym od zysku przed opodatkowaniem a podatkiem dochodowym, wyliczonym według zasad wynikających z Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych:

Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem (brutto)	1 927	2 672
Podatek wyliczony wg stawki (2019: 19 %, 2018: 19%)	366	508
Podatkowe skutki przychodów księgowych, które nie podlegają opodatkowaniu w tym:	(99)	(363)
przychody kapitałowe nie podlegające opodatkowaniu w związku ze stratą na koszyku kapitałowym	(84)	-
odwrócenie strat z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych jednostkom zależnym	(9)	(217)
Podatkowe skutki kosztów księgowych, które nie stanowią kosztów uzyskania przychodów w tym:	556	558
podatek od wydobycia niektórych kopalin	289	317
koszty kapitałowe niestanowiące kosztów uzyskania przychodów w związku ze stratą na koszyku kapitałowym	83	-
straty z tytułu utraty wartości udziałów i akcji w jednostkach zależnych oraz pożyczek wewnątrzgrupowych	118	201
Korekta podatku za poprzednie okresy	(160)	-
Podatek bieżący z rozliczenia Podatkowej Grupy Kapitałowej	-	(56)
Podatek dochodowy w wyniku finansowym [efektywna stawka wyniosła 34,41 % (w roku 2018 (24,21)%)]	663	647

Nota 5.1.1 Odroczonego podatek dochodowy

Zasady rachunkowości	Ważne oszacowania i założenia
<p>Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek i przepisów podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać wtedy, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany a zobowiązanie rozliczone, przyjmując za podstawę stawki i przepisy podatkowe, które obowiązywały prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego.</p> <p>Zobowiązania i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzone są od różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym, za wyjątkiem różnic przejściowych wynikających z początkowego ujęcia aktywa czy zobowiązania w transakcji niestanowiącej połączenia przedsięwzięć.</p> <p>Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi potrącenie różnic przejściowych lub wykorzystanie strat podatkowych.</p> <p>Kompensaty aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego dokonuje się, gdy Spółka posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł do przeprowadzenia kompensaty należności i zobowiązań z tytułu bieżącego podatku dochodowego oraz, gdy aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego dotyczą podatku dochodowego nałożonego na daną jednostkę przez tę samą władzę podatkową.</p>	<p>Prawdopodobieństwo realizacji aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z przyszłymi zyskami podatkowymi opiera się na budżecie Spółki. Spółka ujęła w księgach aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnie zysk do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.</p>

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Odroczony podatek dochodowy na początek okresu, z tego:	9	31
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 159	1 034
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(1 150)	(1 003)
Zmiana zasad rachunkowości:		
- zastosowanie MSSF 9, z tego:	-	13
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego -	-	(41)
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	54
- zastosowanie MSSF 16, z tego:	-	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego -	60	-
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(60)	-
Odroczony podatek dochodowy po zmianie zasad, z tego:	9	44
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 219	993
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(1 210)	(949)
Odroczony podatek dochodowy w okresie:	(69)	(35)
Ujęty w wyniku finansowym	(168)	(57)
Ujęty w pozostałych całkowitych dochodach	99	22
Odroczony podatek dochodowy na koniec okresu, z tego:	(60)	9
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 279	1 159
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(1 339)	(1 150)

Terminy realizacji aktywów i (zobowiązań) z tytułu odroczonego podatku dochodowego były następujące:

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
O okresie realizacji dłuższym niż 12 miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego netto	(363)	(279)
O okresie realizacji do 12 miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego netto	303	288

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tytułu podatku odroczonego	Stan na 31 grudnia 2017	Zmiana zasad rachunkowości - zastosowanie MSSF 9	Uznanie/(Obciążenie)			Stan na 31 grudnia 2018	Zmiana zasad rachunkowości - zastosowanie MSSF 16	Uznanie/(Obciążenie)			Stan na 31 grudnia 2019
			Stan na 1 stycznia 2018	wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody			Stan na 1 stycznia 2019	wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	
Odsetki	20	-	20	15	-	35	-	35	8	-	43
Rezerwa na likwidację kopalń i innych obiektów technologicznych	161	-	161	36	-	197	-	197	29	-	226
Wycena transakcji terminowych	83	(70)	13	-	-	13	-	13	3	-	16
Różnica pomiędzy księgowymi i podatkowymi stawkami amortyzacyjnymi rzeczowych aktywów trwałych	58	-	58	(8)	-	50	-	50	5	-	55
Zobowiązania na przyszłe świadczenia pracownicze	377	-	377	16	58	451	-	451	15	7	473
Aktualizacja wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	108	(108)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej	-	92	92	-	29	121	-	121	-	18	139
Straty/odwrócenie strat z tytułu utraty wartości pożyczek	-	44	44	-	-	44	-	44	(12)	-	32
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	27	-	27	-	(3)	24	-	24	-	10	34
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	-	-	-	-	-	60	60	(1)	-	59
Krótkoterminowe rezerwy z tytułu wynagrodzeń	62	-	62	(16)	-	46	-	46	15	-	61
Zobowiązanie z tytułu opłaty stałej z ustanowienia użytkownika górniczego	36	-	36	1	-	37	-	37	(5)	-	32
Pozostałe odpisy /odwrócenia odpisów aktualizujące wartość aktywów	42	-	42	(4)	-	38	-	38	(24)	-	14
Pozostałe	60	1	61	42	-	103	-	103	(8)	-	95
Razem	1 034	(41)	993	82	84	1 159	60	1 219	25	35	1 279

Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	Stan na 31 grudnia 2017	Zmiana zasad rachunkowości - zastosowanie MSSF 9	Stan na 1 stycznia 2018	(Uznanie)/Obciążenie		Stan na 31 grudnia 2018	Zmiana zasad rachunkowości - zastosowanie MSSF 16	Stan na 1 stycznia 2019	(Uznanie)/Obciążenie		Stan na 31 grudnia 2019
				wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody				wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	
Wycena transakcji terminowych	41	(25)	16	-	-	16	-	16	-	-	16
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	43	(42)	1	-	62	63	-	63	-	(63)	-
Różnica pomiędzy księgowymi i podatkowymi stawkami amortyzacyjnymi w tym:	833	-	833	97	-	930	60	990	84	-	1 074
różnica pomiędzy księgowymi i podatkami stawkami amortyzacji od leasingu	-	-	-	-	-	-	60	60	1	-	61
Aktualizacja wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	18	(18)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Odsetki	62	30	92	44	-	136	-	136	108	-	244
Pozostałe	6	1	7	(2)	-	5	-	5	1	(1)	5
Razem	1 003	(54)	949	139	62	1 150	60	1 210	193	(64)	1 339

Nota 5.2 Pozostałe podatki i opłaty

W poniższej tabeli zaprezentowano podatek od wydobycia niektórych kopalin, którym obciążona jest Spółka.

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018	Podstawa kalkulacji podatku	Stawka podatku	Prezentacja w pozycji sprawozdania z wyniku
Podatek od wydobycia niektórych kopalin, z tego:	1 520	1 671			
- miedź	1 217	1 373	Ilość miedzi zawartej w wyprodukowanym koncentracie, wyrażona w tonach	stawka podatku obliczona dla każdego okresu sprawozdawczego*	koszty według rodzaju nota 4.1.
- srebro	303	298	Ilość srebra zawartego w wyprodukowanym koncentracie, wyrażona w kilogramach		

*Zgodnie z warunkami określonymi na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2012 r. „o podatku od wydobycia niektórych kopalin” oraz ustawy z dnia 12 kwietnia 2019 r. „o zmianie ustawy o podatku od wydobycia niektórych kopalin” obniżającej od lipca 2019 r. stawki podatkowe o 15%.

Podatek od wydobycia niektórych kopalin naliczany jest od ilości miedzi i srebra zawartej w wyprodukowanym koncentracie i jego wysokość jest uzależniona od notowań tych metali i kursu USD/PLN. Podatek obciąża koszt wytworzenia produktu podstawowego, jednak nie stanowi kosztu uzyskania przychodów do celów kalkulacji obciążeń z tytułu CIT.

Pozostałe podatki i opłaty:

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Podstawowa opłata za wydobycie kopalin	110	108
Podatek akcyzowy	10	37
Podatek od nieruchomości	188	167
Inne podatki i opłaty	89	100
Razem	397	412

Nota 5.3 Należności i zobowiązania z tytułu podatków**Zasady rachunkowości**

Należności z tytułu podatków obejmują należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego oraz rozliczenia z tytułu podatku VAT.

Należności niestanowiące aktywów finansowych ujmuje się początkowo w wartości nominalnej i wycenia na dzień kończący okres sprawozdawczy w kwocie wymaganej zapłaty.

Zobowiązania z tytułu podatków obejmują zobowiązania Spółki wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych w tym podatku u źródła, podatku dochodowego od osób fizycznych oraz zobowiązania wobec izby celnej z tytułu podatku od wydobycia niektórych kopalin oraz podatku akcyzowego.

Zobowiązania niezaliczone do zobowiązań finansowych wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty.

Należności z tytułu podatków

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych	-	17
Należności z tytułu podatków, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	435	258
Należności z tytułu podatków	435	275

Zobowiązania z tytułu podatków

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych	31	-
Pozostałe zobowiązania z tytułu podatków	227	233
Zobowiązania z tytułu podatków	258	233

CZĘŚĆ 6 – Inwestycje w jednostki zależne

Nota 6.1 Jednostki zależne

Zasady rachunkowości

Za jednostki zależne w sprawozdaniu finansowym Spółki uznaje się te jednostki, nad którymi Spółka sprawuje bezpośrednio kontrolę. Inwestycje w jednostkach zależnych, niezakwalifikowane jako przeznaczone do sprzedaży, ujmują się w cenie nabycia powiększonej o udzielone dopłaty bezzwrotne, w tym na pokrycie strat wykazanych w sprawozdaniu finansowym jednostki zależnej, pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości. Utratę wartości ocenia się poprzez porównanie wartości bilansowej z wyższą z dwóch kwot:

- wartością godziwą, pomniejszoną o koszty zbycia i
- wartością użytkową.

	2019	2018
Stan na 1 stycznia	3 510	3 013
Odwroćenie strat z tytułu utraty wartości FUTURE 1 Sp. z o.o.	-	402
Nabycie certyfikatów inwestycyjnych z tego:	295	142
KGHM VI FIZAN	46	64
KGHM VII FIZAN	249	78
Pozostałe zwiększenia	25	-
Straty z tytułu utraty wartości z tego:	(460)	(47)
KGHM I FIZAN	-	(47)
FUTURE 1 Sp. z o.o.	(254)	-
"Energetyka" sp. z o.o.	(206)	-
Umorzenie certyfikatów inwestycyjnych z tego:	(400)	-
KGHM I FIZAN	(390)	-
KGHM IV FIZAN	(10)	-
Pozostałe zmniejszenia	(24)	-
Stan na 31 grudnia	2 946	3 510

Najistotniejsze inwestycje w jednostki zależne (udział bezpośredni)

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot działalności	Wartość bilansowa akcji/ udziałów/certyfikatów inwestycyjnych	
			stan na 31.12.2019	stan na 31.12.2018
FUTURE 1 Sp. z o.o.	Lubin	zarządzanie i sprawowanie kontroli nad innymi spółkami, w tym nad Grupą Kapitałową KGHM INTERNATIONAL LTD.	1 185	1 439
"Energetyka" sp. z o.o.	Lubin	wytwarzanie, dystrybucja i sprzedaż energii elektrycznej i ciepłej	299	505
KGHM I FIZAN	Wrocław	lokowanie środków pieniężnych w papiery wartościowe, instrumenty rynku pieniężnego i inne prawa majątkowe	-	390
KGHM Metraco S.A.	Legnica	handel, usługi agencyjne oraz przedstawicielskie	335	335
KGHM VII FIZAN	Wrocław	lokowanie środków pieniężnych w papiery wartościowe, instrumenty rynku pieniężnego i inne prawa majątkowe	327	78

Na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień 31 grudnia 2018 r. udział % w kapitale zakładowym i posiadanych prawach głosu w wymienionych powyżej jednostkach zależnych wynosił 100 %.

W wyniku realizowanego w 2018 r. procesu likwidacji Funduszu KGHM I FIZAN (w związku z upływem okresu na jaki Fundusz został utworzony), w styczniu 2019 r. nastąpiło umorzenie wszystkich Certyfikatów Inwestycyjnych tego Funduszu. KGHM Polska Miedź S.A. uzyskała z tego tytułu zwrot środków w wysokości 391 mln PLN i została wykreślona z ewidencji uczestników Funduszu. W czerwcu 2019 r. Fundusz został wykreślony z rejestru.

W maju 2019 r. rozpoczęto likwidację Funduszu KGHM IV FIZAN, w związku z upływem okresu na jaki Fundusz został utworzony. We wrześniu 2019 r. nastąpiło umorzenie wszystkich Certyfikatów Inwestycyjnych tego Funduszu. Spółka uzyskała z tego tytułu zwrot środków w wysokości 13 mln zł. W listopadzie Fundusz został wykreślony z rejestru.

W 2019 r. KGHM Polska Miedź S.A. nabyła Certyfikaty Inwestycyjne Serii C funduszy: KGHM VI FIZAN i KGHM VII FIZAN, za łączną kwotę 258 mln PLN, w związku z likwidacją funduszu KGHM I FIZAN oraz Certyfikaty Inwestycyjne Serii D KGHM VII FIZAN za kwotę 38 mln PLN, w związku z likwidacją funduszu KGHM IV FIZAN. Objęcie ww. Certyfikatów miało na celu sfinansowanie nabycia przez nowe fundusze, powołane w 2018 r., lokat od funduszy likwidowanych. Likwidacja funduszy wynikała z upływu okresu na jaki zostały one utworzone.

Głównym Źródłem finansowania zakupu Certyfikatów Inwestycyjnych KGHM VI i KGHM VII FIZAN były środki pochodzące z umorzenia Certyfikatów Inwestycyjnych zlikwidowanych Funduszy.

Na koniec 2019 r. fundusze KGHM I FIZAN i KGHM IV FIZAN zostały zlikwidowane a ich lokaty znalazły się w aktywach funduszy KGHM VI FIZAN i KGHM VII FIZAN. KGHM Polska Miedź S.A. jest jedynym uczestnikiem ww. funduszy.

Nota 6.2 Należności z tytułu udzielonych pożyczek

Zasady rachunkowości
<p>Pożyczki wyceniane w zamortyzowanym koszcie - pożyczki, które spełniły dwa warunki: są utrzymywane w modelu biznesowym, którego celem jest uzyskanie umownych przepływów pieniężnych z tytułu posiadanych aktywów finansowych oraz zdały test umownych przepływów pieniężnych (SPPI tj. utrzymywane w celu ściągnięcia kwoty głównej i odsetek). Ujmuje się je początkowo w wartości godziwej skorygowanej o koszty bezpośrednio związane z ich powstaniem oraz wycenia na dzień kończący okres sprawozdawczy według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem utraty wartości wyliczonej według modelu strat oczekiwanych.</p> <p>Pożyczki POCL - aktywa finansowe dotknięte utratą wartości ze względu na wysokie ryzyko kredytowe w momencie początkowego ujęcia składnika aktywów finansowych lub gdy zostały nabyte z dużym dyskontem. Pożyczki POCL wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe, z uwzględnieniem utraty wartości wyliczonej według modelu strat oczekiwanych.</p> <p>Pożyczki wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy - pożyczki, które nie zdały testu umownych przepływów pieniężnych (SPPI) t.j. utrzymywane w celu ściągnięcia kwoty głównej i odsetek. Wartość godziwa pożyczek ustalana jako wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych z uwzględnieniem zmiany czynników ryzyka rynkowego</p>

i kredytowego w trakcie życia pożyczki.

Zgodnie z MSSF 9 aktywa finansowe podlegające wymogowi kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych są klasyfikowane do jednego z trzech stopni modelu utraty wartości. Klasyfikacja do stopni modelu utraty wartości odbywa się na poziomie pojedynczego instrumentu finansowego (ekspozycji).

Do stopnia 2 Spółka kwalifikuje instrumenty finansowe, dla których zidentyfikowano istotny wzrost ryzyka kredytowego, rozumianego jako wzrost prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w pozostałym czasie trwania instrumentu w stosunku do daty początkowego ujęcia, ale brak jest obiektywnych przesłanek utraty wartości. Oczekiwane straty kredytowe dla tego stopnia szacowane są w czasie trwania całego życia tych instrumentów.

Jeżeli na dzień kończący okres sprawozdawczy analiza wykaże, że dla danego instrumentu finansowego od dnia jego początkowego ujęcia nie nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego oraz nie został nadany status niewykonania zobowiązania (default), wówczas instrument pozostaje zaklasyfikowany do stopnia 1.

Do stopnia 3 zalicza się salda z obiektywną przesłanką utraty wartości. Za obiektywną przesłankę utraty wartości uznaje się między innymi przeterminowanie ponad 90 dni.

Na dzień kończący okres sprawozdawczy żaden instrument finansowy nie miał statusu niewykonania zobowiązania (kryterium kwalifikujące do stopnia 3), Spółka nie zakwalifikowała żadnej udzielonej pożyczki do stopnia 3.

Dla ekspozycji zaklasyfikowanych do stopnia 2 oczekiwane straty kredytowe szacuje się w horyzoncie życia ekspozycji, natomiast dla ekspozycji zaklasyfikowanych do stopnia 1 oczekiwane straty kredytowe szacuje się w horyzoncie 12 miesięcy.

Ważne oszacowania i założenia

Spółka zakłada, że test umownych przepływów pieniężnych (SPPI) dla udzielonych pożyczek jest niezdatny w sytuacji, gdy w strukturze finansowania docelowego odbiorcy środków pieniężnych na ostatnim etapie dług zamienia się na inwestycję kapitałową.

Przesłanki, na podstawie których Spółka kwalifikuje udzieloną pożyczkę do stopnia 2 to: pogorszenie ratingu pożyczkobiorcy, pogorszenie prognozy przepływów operacyjnych pożyczkobiorcy, zmiana warunków pożyczki z powodu pogorszenia sytuacji finansowej pożyczkobiorcy, opóźnienie w spłacie pożyczki powyżej 30 dni.

W celu kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych (ECL) Spółka wykorzystuje m.in. następujące parametry: rating pożyczkobiorcy, krzywą skumulowanych PD i LGD.

Rating pożyczkobiorcy jest nadawany przy użyciu wewnętrznej metodyki Spółki opartej na metodyce Moody's. Spółka udzieliła pożyczek głównie podmiotom zależnym, z czego ponad 99% pożyczkobiorcom nadano ratingi z przedziału A3 – Baa3.

Krzywa skumulowanych PD (parametr prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania wykorzystywany na potrzeby kalkulacji oczekiwanej straty kredytowej) dla danego pożyczkobiorcy wyznaczana jest na podstawie sektorowych rynkowych krzywych kontraktów Credit Default Swap pozyskiwanych z serwisu Reuters, które kwantyfikują rynkowe oczekiwania odnośnie potencjalnej możliwości niewykonania zobowiązań w zadanym sektorze dla zadanego ratingu. Parametry PD dla przyjętych ratingów prezentowały się następująco:

Poziom ratingu od A3 do Baa3 wg Moody's	
Do roku	0,29% - 0,63%
1-3 lata	1,70% - 2,97%
>3 lata (na datę zapadalności pożyczki)	4,96% - 18,01%

Parametr LGD (strata z tytułu niewykonania zobowiązania wyrażona w procencie kwoty wymagalnej) dla celów szacowania oczekiwanych strat kredytowych dla pożyczek zakwalifikowanych do stopnia 1 i 2 przyjmuje się wartość LGD na poziomie 75% (W oparciu o oszacowania Moody's Annual Default Study: Corporate Default and Recovery Rates, 1920-2016).

W latach 2015 – 2017 Spółka udzieliła finansowania Quadra FNX Holdings Chile Limitada (spółka zależna w Grupie Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD.) w kwocie 442 mln USD, w celu dokapitalizowania projektu Sierra Gorda. W wyniku restrukturyzacji strumieni pożyczkowych w grudniu 2017 roku oraz na podstawie analizy opłacalności inwestycji Sierra Gorda, Spółka oszacowała wartość godziwą tych pożyczek na poziomie 0 PLN, na dni bilansowe 31 grudnia 2018 i 31 grudnia 2019 roku.

Spółka klasyfikuje pożyczki udzielone do jednej z trzech poniższych kategorii:

1. Wyceniane w zamortyzowanym koszcie, dla których na dzień początkowego ujęcia stwierdzono stratę kredytową (POCI),
2. Wyceniane w zamortyzowanym koszcie, dla których na dzień początkowego ujęcia nie stwierdzono straty kredytowej,
3. Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Jako pożyczki POCI zostały zaklasyfikowane pożyczki, które na ostatnim etapie przepływów pomiędzy spółkami w ramach struktury holdingowej Future 1 lub KGHM INTERNATIONAL LTD. zostały przekazane jako pożyczka do wspólnego przedsięwzięcia Sierra Gorda S.C.M. realizowanego przez grupę KGHM INTERNATIONAL LTD. Pożyczki te, zgodnie z warunkami zawartych umów są płatne na żądanie, nie później niż do 15 grudnia 2024 r.

W ramach pożyczek zaklasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy znajdują się również pożyczki, które na ostatnim etapie przepływów pomiędzy spółkami w ramach struktury holdingowej Future 1 Sp. z o.o. lub KGHM INTERNATIONAL LTD. zostały przekazane jako podwyższenie kapitału podstawowego we wspólnym przedsięwzięciu Sierra Gorda S.C.M.

Dla pożyczek POCl i wycenianych w wartości godziwej Spółka użyła wyliczoną zgodnie z MSR36 na bazie modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych wartość odzyskiwalną (założenia opisane w części 3 niniejszego sprawozdania) do wyliczenia kwoty oczekiwanej spłaty tych pożyczek (dla POCl) oraz wartości godziwej (dla pożyczek wycenianych w wartości godziwej).

Poziom rynkowej stopy dla pożyczek wycenianych w wartości godziwej z uwzględnieniem ryzyka kredytowego podmiotu, do którego trafiły środki z tego tytułu (w formie podwyższenia kapitału) odpowiada poziomowi stopy dyskonta określonej dla celów dyskontowania przepływów pieniężnych (MSR36),

W przypadku pożyczek POCl płatnych na żądanie została obliczona wartość jaką można by uzyskać z natychmiastowej sprzedaży Sierra Gorda S.C.M. na dzień bilansowy.

W przypadku pozostałych pożyczek wycenianych w zamortyzowanym koszcie Spółka skalkulowała odpis w oparciu o model szacowanych strat kredytowych.

	stan na 31.12.2019	stan na 31.12.2018
Pożyczki wyceniane w zamortyzowanym koszcie wartość brutto	5 118	4 827
Odpis z tytułu utraty wartości	(162)	(272)
Pożyczki wyceniane do wartości godziwej	2 271	1 724
Razem w tym:	7 227	6 279
- pożyczki długoterminowe	7 217	6 262
- pożyczki krótkoterminowe	10	17

Najistotniejsze pozycje stanowią pożyczki udzielone spółkom z Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w związku z realizacją projektów górniczych realizowanych przez spółki pośrednio zależne od KGHM Polska Miedź S.A. z grupy kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. Ryzyko kredytowe związane z udzielonymi pożyczkami opisane zostało w nocie 7.5.2.5.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. Spółka oszacowała przepływy z tytułu udzielonych pożyczek Grupie KGHM INTERNATIONAL LTD. w kwocie 7 201 mln PLN, które przewyższyły wartość bilansową wraz z odsetkami tych pożyczek (7 163 mln PLN) o kwotę 38 mln PLN, co dało podstawę do dokonania odwrócenia odpisu aktualizującego pożyczek typu POCl w kwocie 26 mln PLN, oraz aktualizacja wartości pożyczek wycenianych w wartości godziwej w kwocie 12 mln PLN. W okresie porównywalnym dokonano odwrócenie odpisu w kwocie 246 mln PLN. (szczegóły nota 7.5.2.5)

CZĘŚĆ 7 – Instrumenty finansowe i zarządzanie ryzykiem finansowym

Nota 7.1 Instrumenty finansowe

		Stan na 31.12.2019					Stan na 31.12.2018				
		W wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	W wartości godziwej przez wynik finansowy	Według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Razem	W wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	W wartości godziwej przez wynik finansowy	Według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Razem
Aktywa finansowe:											
	Długoterminowe	403	2 271	5 403	123	8 200	496	1 735	4 914	308	7 453
Nota 6.2	Pożyczki udzielone	-	2 271	4 946	-	7 217	-	1 724	4 538	-	6 262
Nota 7.2	Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	123	123	-	11	-	308	319
Nota 7.3	Inne instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej	403	-	-	-	403	496	-	-	-	496
Nota 7.4	Inne instrumenty finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-	-	457	-	457	-	-	376	-	376
	Krótkoterminowe	-	165	1 152	289	1 606	-	162	1 279	285	1 726
Nota 10.2	Należności od odbiorców	-	139	104	-	243	-	139	171	-	310
Nota 7.2	Pochodne instrumenty finansowe	-	2	-	289	291	-	15	-	285	300
Nota 8.5	Środki pieniężne i ekwiwalenty	-	-	516	-	516	-	-	627	-	627
	Należności z tytułu cash poolingu*	-	-	335	-	335	-	-	247	-	247
Nota 12.3	Pozostałe aktywa finansowe	-	24	197	-	221	-	8	234	-	242
	Razem	403	2 436	6 555	412	9 806	496	1 897	6 193	593	9 179

* Należności od spółek, które zadłużyły się w ramach systemu cash poolingu

		Stan na 31.12.2019				Stan na 31.12.2018			
Zobowiązania finansowe:		W wartości godzimej przez wynik finansowy	Według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Razem	W wartości godzimej przez wynik finansowy	Według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Razem
Długoterminowe		13	7 408	118	7 539	39	6 941	29	7 009
Nota 8.4	Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek, leasingu oraz dłużnych papierów wartościowych	-	7 215	-	7 215	-	6 758	-	6 758
Nota 7.2	Pochodne instrumenty finansowe	13	-	118	131	39	-	29	68
	Pozostałe zobowiązania finansowe	-	193	-	193	-	183	-	183
Krótkoterminowe		22	3 048	38	3 108	7	3 104	6	3 117
Nota 8.4	Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek, leasingu oraz dłużnych papierów wartościowych	-	275	-	275	-	1 035	-	1 035
Nota 8.4	Zobowiązanie z tytułu cash poolingu*	-	130	-	130	-	80	-	80
Nota 12.4	Pozostałe zobowiązania z tytułu rozliczeń w ramach umów cash poolingu**	-	74	-	74	-	-	-	-
Nota 7.2	Pochodne instrumenty finansowe	22	-	38	60	7	-	6	13
Nota 10.3	Zobowiązania wobec dostawców i podobne	-	2 460	-	2 460	-	1 920	-	1 920
	Pozostałe zobowiązania finansowe	-	109	-	109	-	69	-	69
Razem		35	10 456	156	10 647	46	10 045	35	10 126

* Zobowiązanie KGHM Polska Miedź S.A. wobec spółek z Grupy Kapitałowej w ramach limitu kredytowego w grupie rachunków uczestniczących w systemie cash poolingu

**Pozostałe krótkoterminowe zobowiązania wobec uczestników systemu cash poolingu do zwrotu, po dniu kończącym okres sprawozdawczy, przekazanych przez nich środków pieniężnych, których KGHM Polska Miedź S.A. nie wykorzystał na własne potrzeby

Zyski/(straty) z instrumentów finansowych

od 01.01.2019 do 31.12.2019		Aktywa / zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty Zabezpieczające	Ogółem
Nota 4.2	Przychody z tytułu odsetek	-	272	-	-	272
Nota 4.3	Koszty z tytułu odsetek	-	-	(183)	-	(183)
Nota 4.2	Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych	9	424	(265)	-	168
Nota 4.3	Straty z tytułu różnic kursowych	-	-	(209)	-	(209)
Nota 4.2	Straty ze zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(184)	-	-	-	(184)
Nota 4.4	Odwrocenie strat / (straty) z tytułu utraty wartości	-	(102)	-	-	(102)
Nota 7.2	Przychody z umów z klientami	-	-	-	245	245
Nota 4.2 Nota 4.3	Przychody z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	192	-	-	-	192
Nota 4.2	Koszty z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	(336)	-	-	-	(336)
Nota 4.3	Opłaty i prowizje bankowe od zaciągniętych kredytów	-	-	(49)	-	(49)
	Pozostałe	-	-	(8)	-	(8)
	Ogółem zysk/(strata) netto	(319)	594	(714)	245	(194)

od 01.01.2018 do 31.12.2018		Aktywa / zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty Zabezpieczające	Ogółem
Nota 4.2	Przychody z tytułu odsetek	-	244	-	-	244
Nota 4.3	Koszty z tytułu odsetek	-	-	(127)	-	(127)
Nota 4.2	Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych	93	544	(251)	-	386
Nota 4.3	Straty z tytułu różnic kursowych	-	-	(592)	-	(592)
Nota 4.2	Straty ze zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(247)	-	-	-	(247)
Nota 4.4	Odwrócenie strat / (straty) z tytułu utraty wartości	-	270	-	-	270
Nota 7.2	Przychody z umów z klientami	(17)	-	-	125	108
Nota 4.2 Nota 4.3	Przychody z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	178	-	-	-	178
Nota 4.2	Koszty z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	(303)	-	-	-	(303)
Nota 4.3	Opłaty i prowizje bankowe od zaciągniętych kredytów	-	-	(23)	-	(23)
	Pozostałe	-	-	(9)	-	(9)
	Ogółem zysk/(strata) netto	(296)	1 058	(1 002)	125	(115)

Wycena do wartości godziwej

Zasady rachunkowości	Ważne oszacowania i założenia
<p>Wartość godziwa stanowi cenę, którą otrzymano by ze sprzedaży składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji między uczestnikami rynku przeprowadzonej na zwykłych warunkach na dzień wyceny. Dla celów sprawozdawczości finansowej stosuje się hierarchię ustalania wartości godziwej, opartą na trzech poziomach pozyskania informacji wejściowych. Poziomy hierarchii ustalania wartości godziwej:</p> <p>Poziom 1 Wartość oparta na danych wejściowych pochodzących z aktywnego rynku, które są traktowane jako źródło najbardziej wiarygodnych danych.</p> <p>Poziom 2 Wartość oparta na danych wejściowych innych niż pochodzące z aktywnego rynku, które jednak są obserwowalne (obiektywne, mierzalne).</p> <p>Poziom 3 Wartość oparta na danych o charakterze nieobserwowalnym, stosowane wówczas, gdy nie można uzyskać informacji z pierwszych dwóch poziomów wyceny. Zalicza się do niego wszelkie wyceny nacechowane subiektywnymi danymi wejściowymi.</p>	<p>Wartość godziwa przedstawia obecne szacunki, które mogą ulec zmianie w kolejnych okresach sprawozdawczych z tytułu warunków rynkowych lub innych czynników. Istnieje wiele metod ustalania wartości godziwej, które mogą powodować różnice w wartościach godziwych. Co więcej, założenia będące podstawą ustalenia wartości godziwej mogą wymagać oszacowania zmian kosztów/cen w czasie, stopy dyskonta, stopy inflacji czy innych istotnych zmiennych.</p> <p>Pewne założenia i szacunki są konieczne dla ustalenia, do którego poziomu hierarchii wartości godziwej dany instrument powinien zostać zakwalifikowany.</p>

Hierarchia wartości godziwej instrumentów finansowych

Klasy instrumentów finansowych	Stan na 31.12.2019		Stan na 31.12.2018	
	poziom 1	poziom 2	poziom 1	poziom 2
Pożyczki udzielone	-	2 271	-	1 724
Akcje notowane	300	-	399	-
Akcje nienotowane	-	103	-	97
Należności od odbiorców	-	139	-	139
Pozostałe aktywa finansowe	-	24	-	8
Pochodne instrumenty finansowe	-	223	-	538
Aktywa	-	414	-	619
Zobowiązania	-	(191)	-	(81)

Metody oraz techniki wyceny wykorzystane przez Spółkę przy ustalaniu wartości godziwych poszczególnych kategorii aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych.

Poziom 1

Akcje notowane

Akcje wyceniono w oparciu o notowania GPW w Warszawie S.A. oraz TSX Venture Exchange w Toronto.

Poziom 2

Akcje/udziały nienotowane

Akcje/udziały nienotowane wyceniane są z zastosowaniem wyceny majątkowej wg skorygowanych aktywów netto. Do wyceny zostały wykorzystane dane wejściowe inne niż pochodzące z aktywnego rynku, które są obserwowalne (np. ceny transakcyjne nieruchomości podobnych do nieruchomości będących przedmiotem wyceny, rynkowe stopy procentowe obligacji Skarbu Państwa i lokat terminowych w instytucjach finansowych, stopa dyskontowa wolna od ryzyka publikowana przez Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych).

Pożyczki udzielone

Do wyceny udzielonych pożyczek wykorzystywany jest model zdyskontowanych przepływów pieniężnych z uwzględnieniem ryzyka kredytowego pożyczkobiorcy. W procesie dyskontowania stosuje się bieżącą rynkową stopę procentową IBOR pozyskaną z serwisu Reuters. (Szczegóły dotyczące założeń przyjętych do wyceny nota 6.2).

Należności od odbiorców

Należności z tytułu realizacji transakcji sprzedaży dla kontraktów rozliczających się ostatecznie wg cen w przyszłości, wyceniono do cen terminowych w zależności od okresu/miesiąca kwotowania kontraktowego. Ceny terminowe uzyskuje się z systemu Reuters.

Dla należności objętych faktoringiem, ze względu na krótki okres pomiędzy przekazaniem należności do faktora a jej spłatą oraz niskie ryzyko kredytowe kontrahenta (faktora) wartość godziwa tych należności uwzględnia koszty transakcji stanowiące wynagrodzenie faktora i tym samym odpowiada wartości należności przekazanej do faktora (wartość nominalna z faktury) pomniejszonej o odsetki.

Pozostałe aktywa/zobowiązania finansowe

W pozycji tej ujęto należności/zobowiązania z tytułu rozliczenia pochodnych instrumentów finansowych, których termin płatności przypada dwa dni robocze po dniu kończącym okres sprawozdawczy. Instrumenty te wycenione zostały do wartości godziwej ustalonej według ceny referencyjnej rozliczenia tych transakcji.

Pochodne instrumenty finansowe - walutowe oraz walutowo-odsetkowe

W przypadku transakcji instrumentów pochodnych na rynku walutowym oraz transakcji walutowo-odsetkowych (CIRS), w celu ustalenia ich wartości godziwej posłużono się cenami terminowymi na daty zapadalności poszczególnych transakcji. Cena terminowa dla kursów walutowych obliczona została na podstawie fixingu i odpowiednich stóp procentowych. Stopy procentowe dla walut oraz wskaźniki zmienności ich kursów uzyskano z serwisu Reuters. Do wyceny opcji europejskich na rynkach walutowych posłużono się standardowym modelem Garmana-Kohlhagena.

Pochodne instrumenty finansowe - metale

W przypadku transakcji instrumentów pochodnych na rynku towarowym, w celu ustalenia ich wartości godziwej posłużono się cenami terminowymi na daty zapadalności poszczególnych transakcji. W przypadku miedzi użyto oficjalne ceny zamknięcia London Metal Exchange, a w odniesieniu do srebra oraz złota - ceny fixing ustalonej, na London Bullion Market Association. Wskaźniki zmienności oraz krzywe terminowe służące do wyceny instrumentów pochodnych, na koniec okresu sprawozdawczego, uzyskano z systemu Reuters. Do wyceny opcji azjatyckich na rynkach metali wykorzystana została aproksymacja Levy'ego do metodologii Blacka-Scholesa.

Poziom 3

Zarówno w okresie sprawozdawczym, jak i w okresie porównywalnym w Spółce nie wystąpiły instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej, kwalifikowane do poziomu 3.

W okresie sprawozdawczym i w okresie porównywalnym w Spółce nie dokonano przesunięć między poszczególnymi poziomami hierarchii wartości godziwej instrumentów finansowych, jak również nie miała miejsca zmiana klasyfikacji instrumentów w wyniku zmiany celu lub wykorzystania tych instrumentów.

Nota 7.2 Pochodne instrumenty finansowe**Zasady rachunkowości**

Pochodne instrumenty finansowe zalicza się do aktywów/zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu, o ile nie zostały wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające.

Transakcje kupna lub sprzedaży instrumentów pochodnych ujmuje się na dzień przeprowadzenia (zawarcia) transakcji.

Instrumenty pochodne nie wyznaczone jako zabezpieczające ujmuje się początkowo w wartości godziwej i wycenia na dzień kończący okres sprawozdawczy w wartości godziwej z ujęciem zysków/strat z wyceny w wyniku finansowym.

Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Celem stosowania rachunkowości zabezpieczeń jest ograniczenie zmienności wyniku netto Spółki, wynikającej z okresowych zmian wyceny transakcji zabezpieczających poszczególne ryzyka rynkowe, na które narażona jest Spółka. Instrumentami zabezpieczającymi mogą być instrumenty pochodne oraz kredyty i pożyczki w walucie obcej.

Wyznaczane zabezpieczenia dotyczą przede wszystkim przyszłych prognozowanych transakcji sprzedaży przyjętych w Planie Sprzedaży na dany rok. Plany te sporządzane są w oparciu o możliwości produkcyjne na dany okres. Spółka ocenia prawdopodobieństwo wystąpienia transakcji ujętych w planie produkcji jako bardzo wysokie, ponieważ z historycznego punktu widzenia sprzedaż zawsze realizowana była na poziomach założonych w poszczególnych Planach Sprzedaży. Pozycję zabezpieczaną stanowią również przyszłe przepływy z tytułu kosztów odsetkowych od wyemitowanych obligacji w PLN.

Spółka może korzystać z naturalnych zabezpieczeń ryzyka walutowego poprzez zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń w stosunku do kredytów i pożyczek denominowanych w USD, wyznaczając je jako pozycję zabezpieczającą przed ryzykiem kursu walutowego związanego z przyszłymi przychodami Spółki ze sprzedaży miedzi, srebra i innych metali, denominowanych w USD.

Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego przepływy pieniężne ujmowane są w pozostałych całkowitych dochodach, w takiej części, w jakiej dany instrument stanowi skuteczne zabezpieczenie związanej z nim pozycji zabezpieczanej. Część nieskuteczną odnosi się do wyniku finansowego jako pozostałe przychody i koszty operacyjne. Zyski lub straty powstałe na instrumencie zabezpieczającym przepływy pieniężne odnoszone są do wyniku jako korekta z przeklasyfikowania w momencie, gdy dana pozycja zabezpieczana wpływa na wynik.

Zaprzestaje się ujmowania instrumentów pochodnych jako zabezpieczających, jeżeli instrument pochodny wygaśnie, zostanie sprzedany, wypowiedziany lub zrealizowany lub, zmianie uległ cel zarządzania ryzykiem dla danego powiązania.

Spółka może podjąć decyzję o ustanowieniu dla danego instrumentu pochodnego nowego powiązania zabezpieczającego, dokonać zmiany przeznaczenia instrumentu pochodnego bądź wyznaczyć go do zabezpieczenia innego rodzaju ryzyka. Wówczas, dla zabezpieczeń przepływów środków pieniężnych, zyski lub straty powstałe w okresach, w których zabezpieczenie było efektywne pozostają w pozostałych skumulowanych całkowitych dochodach aż do momentu, w którym zabezpieczana pozycja wpłynie na wynik.

Jeżeli zabezpieczenie prognozowanej transakcji przestanie funkcjonować ze względu na zaistniałe prawdopodobieństwo, że planowana transakcja nie zostanie zawarta, wówczas zysk lub strata netto ujęta w pozostałych całkowitych dochodach zostaje natychmiast przeniesiona do wyniku finansowego jako korekta wynikająca z przeklasyfikowania.

Jeżeli umowa hybrydowa zawiera instrument podstawowy, który nie jest składnikiem aktywów finansowych, instrument pochodny jest oddzielany od instrumentu podstawowego i jest wyceniany zgodnie z zasadami przewidzianymi dla instrumentów pochodnych, wyłącznie gdy (i) ekonomiczna charakterystyka i ryzyka instrumentu wbudowanego nie są ściśle powiązane z charakterem umowy zasadniczej i ryzykami z niej wynikającymi, (ii) odrębny instrument, którego charakterystyka odpowiada cechom wbudowanego instrumentu pochodnego, spełniałby warunki instrumentu pochodnego, oraz (iii) instrument łączny nie jest zaliczany do aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej, których skutki przeszacowania są odnoszone do pozostałych przychodów lub pozostałych kosztów operacyjnych okresu sprawozdawczego. Jeżeli wbudowany instrument pochodny jest wydzielany, instrument podstawowy jest wyceniany zgodnie z odpowiednimi dla niego zasadami rachunkowości. Spółka wydziela wbudowane instrumenty pochodne w transakcjach zakupu surowców z terminem rozliczenia w przyszłości, po dacie ujęcia faktury zakupu w księgach rachunkowych do dnia ostatecznego rozliczenia transakcji.

Jeżeli umowa hybrydowa zawiera instrument podstawowy, który jest składnikiem aktywów finansowych, kryteria przewidziane dla klasyfikacji aktywów finansowych stosuje się do łącznej umowy.

Instrumenty pochodne zabezpieczające – pozycje otwarte na dzień kończący okres sprawozdawczy

Typ instrumentu pochodnego	Stan na 31.12.2019					Stan na 31.12.2018				
	Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe		Łączna pozycja netto	Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe		Łączna pozycja netto
	Długo-terminowe	Krótko-terminowe	Długo-terminowe	Krótko-terminowe		Długo-terminowe	Krótko-terminowe	Długo-terminowe	Krótko-terminowe	
Instrumenty pochodne - Metale - Miedź										
Strategie opcyjne – korytarz	14	99	(8)	(30)	75	11	104	-	(1)	114
Strategie opcyjne – mewa	14	140	-	(1)	153	245	143	(10)	(1)	377
Instrumenty pochodne - Metale - Srebro										
Zakup opcji sprzedaży	1	5	-	-	6	-	-	-	-	-
Instrumenty pochodne - Walutowe										
Strategie opcyjne USD – korytarz	36	38	(10)	(7)	57	52	38	(19)	(4)	67
Strategie opcyjne USD – mewa	58	-	(26)	-	32	-	-	-	-	-
Zakup opcji sprzedaży	-	7	-	-	7	-	-	-	-	-
Instrumenty pochodne - Walutowo-procentowe										
Swap walutowo-procentowy CIRS	-	-	(74)	-	(74)	-	-	-	-	-
INSTRUMENTY ZABEZPIECZAJĄCE OGÓŁEM	123	289	(118)	(38)	256	308	285	(29)	(6)	558

Instrumenty pochodne handlowe – pozycje otwarte na dzień kończący okres sprawozdawczy

Typ instrumentu pochodnego	Stan na 31.12.2019					Stan na 31.12.2018				
	Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe		Łączna pozycja netto	Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe		Łączna pozycja netto
	Długo-terminowe	Krótko-terminowe	Długo-terminowe	Krótko-terminowe		Długo-terminowe	Krótko-terminowe	Długo-terminowe	Krótko-terminowe	
Instrumenty pochodne - Metale - Miedź										
Strategie opcyjne – mewa (sprzedane opcje sprzedaży)	-	-	(1)	(3)	(4)	-	-	(39)	(5)	(44)
Transakcje dostosowawcze - swap	-	-	-	(8)	(8)	-	4	-	-	4
Instrumenty pochodne - Metale - Złoto										
Transakcje dostosowawcze – swap	-	2	-	(2)	-	-	2	-	(2)	-
Pochodne instrumenty - Walutowe										
Sprzedane opcje sprzedaży USD	-	-	(12)	-	(12)	-	-	-	-	-
Instrumenty pochodne – stopa procentowa										
Strategie opcyjne – nabyte opcje CAP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wbudowane instrumenty pochodne										
Kontrakty zakupu wsadów obcych	-	-	-	(9)	(9)	11	9	-	-	20
INSTRUMENTY HANDLOWE OGÓŁEM	-	2	(13)	(22)	(33)	11	15	(39)	(7)	(20)

Otwarte pochodne instrumenty zabezpieczające	Nominał transakcji	Średnioważona cena/ kurs / stopa %	Zapadalność - okres rozliczenia		Okres ujęcia wpływu na wynik finansowy	
			od	do	od	do
	miedź [t]	[USD/t]				
	srebro [mln uncji]	[USD/troz]				
	waluty [mln USD]	[USD/PLN]				
Typ instrumentu pochodnego	CIRS [mln PLN]	[USD/PLN, LIBOR]				
Miedź – strategie opcyjne <i>mewa</i>	54 000	6 854-8 842	sty '20	- gru '20	lut '20	- sty '21
Miedź – strategie opcyjne <i>korytarz</i>	135 000	6 053-7 107	sty '20	- gru '20	lut '20	- sty '21
Srebro – zakup opcji sprzedaży	3,60	17,00	sty '20	- gru '20	lut '20	- sty '21
Walutowe – strategie opcyjne <i>mewa</i>	540	3,70-4,30	sty '21	- gru '21	sty '21	- gru '21
Walutowe – strategie opcyjne <i>korytarz</i>	1 260	3,66-4,34	sty '20	- gru '21	sty '20	- gru '21
Walutowe – zakup opcji sprzedaży	120	3,80	sty '20	- cze '20	sty '20	- cze '20
Walutowo-procentowe – CIRS	400	3,78 i 3,23%		cze '24		cze '24
Walutowo-procentowe – CIRS	1 600	3,81 i 3,94%		cze '29	cze '29	- lip '29

Wpływ instrumentów pochodnych i transakcji zabezpieczających na pozycje sprawozdania z wyniku oraz na pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów przedstawiono poniżej.

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Sprawozdanie z wyniku		
Przychody z umów z klientami	245	125
Odsetki od zadłużenia	(1)	-
Pozostałe przychody i koszty operacyjne i finansowe:	(144)	(125)
z tytułu realizacji instrumentów pochodnych	(151)	(140)
z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	7	15
Wpływ instrumentów pochodnych i zabezpieczających na wynik finansowy okresu	100	-
Sprawozdanie z całkowitych dochodów		
Wpływ wyceny transakcji zabezpieczających (część skuteczna)	(303)	318
Reklasyfikacja do przychodów z umów z klientami w związku z realizacją pozycji zabezpieczanej	(245)	(125)
Reklasyfikacja do pozostałych kosztów operacyjnych w związku z realizacją pozycji zabezpieczanej (rozliczenie kosztu zabezpieczenia)	159	156
Wpływ transakcji zabezpieczających	(389)	349
ŁĄCZNE CAŁKOWITE DOCHODY	(289)	349

Nota 7.3 Inne instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej

Zasady rachunkowości
<p>Pozycja „Inne instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej” obejmuje udziały i akcje (notowane i nienotowane), które nie zostały nabyte z przeznaczeniem do obrotu, dla których dokonano wyboru opcji wyceny do wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody w celu ograniczenia fluktuacji wyniku oraz udzielone pożyczki wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy, ponieważ nie zdały testu umownych przepływów pieniężnych (SPPI), gdyż w strukturze finansowania docelowego odbiorcy środków pieniężnych na ostatnim etapie dług zmienia się na kapitał.</p> <p>Aktywa te ujmowane są początkowo w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne a na dzień kończący okres sprawozdawczy wyceniane są w wartości godziwej z ujęciem zysków/strat z wyceny w pozostałych całkowitych dochodach. Kwot odniesionych w pozostałe całkowite dochody nie przenosi się później do wyniku finansowego, natomiast skumulowane zyski/straty na danym instrumencie kapitałowym przenosi się w ramach kapitałów do zysków zatrzymanych w momencie zaprzestania ujmowania składnika instrumentu kapitałowego. Dywidendy z takich inwestycji ujmują się w wyniku finansowym.</p> <p>Wartość godziwą akcji nienotowanych i udziałów ustala się z zastosowaniem wyceny majątkowej wg skorygowanych aktywów netto. Zastosowanie tej metody wynika ze specyfiki aktywów spółek, których udziały podlegają wycenie. Do wyceny zostały wykorzystane dane wejściowe inne niż pochodzące z aktywnego rynku, które są obserwowalne (np. ceny transakcyjne nieruchomości podobnych do nieruchomości będących przedmiotem wyceny, rynkowe stopy procentowe obligacji Skarbu Państwa i lokat terminowych w instytucjach finansowych, stopa dyskontowa wolna od ryzyka publikowana przez Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych).</p> <p>Wartość godziwą akcji notowanych na giełdzie ustala się w oparciu o kurs zamknięcia notowań akcji na dzień kończący</p>

okres sprawozdawczy.

Przeliczenie akcji wyrażonych w walucie obcej dokonuje się według zasad rachunkowości opisanych w Nocie 1.3.

Wartość godziwa pożyczek ustalana jest jako wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych z uwzględnieniem zmiany czynników ryzyka rynkowego i kredytowego w trakcie życia pożyczki.

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Akcje w spółkach notowanych na giełdzie (GPW w Warszawie oraz na TSX Venture Exchange) w tym:	300	399
TAURON POLSKA ENERGIA S.A.	299	398
ABACUS MINING & EXPLORATION	1	1
Udziały/akcje w spółkach nienotowanych na giełdzie	103	97
Inne instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej	403	496

Wycena akcji notowanych zaliczana jest do poziomu 1 hierarchii wartości godziwej (tj. wycena według kursów tych akcji z aktywnego rynku z dnia wyceny), akcji nienotowanych jest zaliczana do poziomu 2 (tj. wycena oparta o dane o charakterze nieobserwowalnym).

Z tytułu inwestycji w spółki notowane w obrocie publicznym Spółka narażona jest na ryzyko cenowe. Zmiany kursu notowań akcji tych spółek, spowodowane bieżącą sytuacją makroekonomiczną mogą istotnie wpływać na wysokość pozostałych całkowitych dochodów oraz kwotę skumulowaną ujętą w kapitale własnym.

Poniższa tabela przedstawia analizę wrażliwości akcji spółek notowanych w obrocie publicznym na zmiany cen.

	Stan na 31.12.2019	Zmiana procentowa ceny akcji 48%		Stan na 31.12.2018	Zmiana procentowa ceny akcji 50%	
	Wartość bilansowa	Pozostałe całkowite dochody	Pozostałe całkowite dochody	Wartość bilansowa	Pozostałe całkowite dochody	Pozostałe całkowite dochody
Akcje notowane w obrocie publicznym	300	144	(38)	399	200	(95)

Analiza wrażliwości dla istotnych rodzajów ryzyka rynkowego, na które Spółka jest narażona, prezentuje szacunkowy wpływ jaki miałyby potencjalnie możliwe zmiany poszczególnych czynników ryzyka (na koniec okresu sprawozdawczego) na wynik finansowy oraz pozostałe całkowite dochody.

Potencjalne odchylenia kursów akcji na dzień kończący okres sprawozdawczy ustalono na poziomie maksymalnych odchyleń w danym roku.

Nota 7.4 Inne długoterminowe instrumenty finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Zasady rachunkowości	Ważne oszacowania i założenia
<p>W pozycji inne długoterminowe instrumenty finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie wykazuje się aktywa finansowe przeznaczone na pokrycie kosztów likwidacji kopalń i rekultywację składowisk odpadów (polityka rachunkowości w zakresie obowiązku likwidacji kopalń i składowisk przedstawiona w Nocie 9.4) oraz inne aktywa finansowe nie zaklasyfikowane do pozostałych pozycji.</p> <p>Aktywa zaliczone zgodnie z MSSF 9 do kategorii „wyceniane w zamortyzowanym koszcie” ujmują się początkowo w wartości godziwej skorygowanej o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do nabycia tych aktywów oraz wycenia na dzień kończący okres sprawozdawczy według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem utraty wartości.</p>	<p>Analiza wrażliwości na ryzyko zmian stóp procentowych środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych Funduszu Likwidacji Zakładu Górniczego oraz Funduszu Rekultywacji Składowisk Odpadów zaprezentowana została w Nocie 7.5.1.4.</p>

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Środki pieniężne Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych i Funduszu Rekultywacji Składowisk Odpadów na wyodrębnionych rachunkach bankowych	337	312
Pozostałe należności finansowe	120	64
Razem	457	376

Szczegóły dotyczące aktualizacji rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych opisane zostały w Nocie 9.4.

Nota 7.5 Zarządzanie ryzykiem finansowym

Główne ryzyka finansowe, na które Spółka jest narażona w ramach prowadzonej działalności to:

- ryzyka rynkowe:
 - ryzyko zmian cen metali,
 - ryzyko zmian kursów walutowych,
 - ryzyko zmian stóp procentowych,
 - ryzyko cenowe związane z inwestycjami w akcje spółek notowanych w obrocie publicznym (Nota 7.3),
- ryzyko kredytowe,
- ryzyko płynności (proces zarządzania płynnością finansową opisany jest w Nocie 8).

W oparciu o przyjętą w Spółce Politykę Zarządzania Ryzykiem Rynkowym, Politykę Zarządzania Płynnością Finansową oraz Politykę Zarządzania Ryzykiem Kredytowym, Zarząd Spółki w sposób świadomy i odpowiedzialny zarządza zidentyfikowanymi rodzajami ryzyka finansowego. Zrozumienie zagrożeń mających swoje źródło w ekspozycji Spółki na ryzyka, odpowiednia struktura organizacyjna i procedury pozwalają na skuteczną realizację zadań. Spółka na bieżąco identyfikuje i dokonuje pomiarów ryzyka finansowego, a także podejmuje działania mające na celu minimalizację ich wpływu na sytuację finansową.

Proces zarządzania ryzykiem finansowym w Spółce wspomagany jest przez pracę Komitetu Ryzyka Rynkowego, Komitetu Płynności Finansowej oraz Komitetu Ryzyka Kredytowego.

Nota 7.5.1 Ryzyko rynkowe

Poprzez ryzyko rynkowe, na które narażona jest Spółka, rozumie się możliwość wystąpienia negatywnego wpływu na wyniki Spółki wynikającego ze zmiany cen rynkowych towarów, kursów walutowych i stóp procentowych, a także cen akcji spółek notowanych w obrocie publicznym.

Nota 7.5.1.1 Zasady i techniki zarządzania ryzykiem rynkowym

Spółka aktywnie zarządza ryzykiem rynkowym, na które jest narażona.

Zgodnie z przyjętą polityką, celami procesu zarządzania ryzykiem rynkowym są:

- ograniczenie zmienności wyniku finansowego,
- zwiększenie prawdopodobieństwa realizacji założeń budżetowych,
- zmniejszenie prawdopodobieństwa utraty płynności finansowej,
- utrzymanie Spółki w dobrej kondycji finansowej,
- wspieranie procesu podejmowania decyzji strategicznych w obszarze działalności inwestycyjnej, z uwzględnieniem źródeł finansowania inwestycji.

Wszystkie cele zarządzania ryzykiem rynkowym należy rozpatrywać łącznie, a ich realizacja jest zależna przede wszystkim od sytuacji wewnętrznej Spółki oraz warunków rynkowych. Działania i decyzje w zakresie zarządzania ryzykiem rynkowym w Spółce powinny być rozpatrywane w kontekście globalnej ekspozycji na ryzyko rynkowe w całej Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

Główną techniką zarządzania ryzykiem rynkowym są strategie zabezpieczające wykorzystujące instrumenty pochodne. Wykorzystuje się również hedging naturalny.

Biorąc pod uwagę potencjalną skalę wpływu na wyniki Spółki, czynniki ryzyka rynkowego zostały podzielone na grupy.

Grupa	Ryzyko rynkowe	Podejście do zarządzania ryzykiem
Nota 7.2	Grupa I – o największym udziale w całkowitej ekspozycji Spółki na ryzyko rynkowe	Cena miedzi
Nota 7.2		Cena srebra
Nota 7.2		Kurs USD/PLN
		W odniesieniu do tej grupy stosuje się podejście strategiczne polegające na systematycznym budowaniu pozycji zabezpieczającej, obejmującej produkcję oraz przychody ze sprzedaży na kolejne okresy, przy uwzględnieniu cykliczności poszczególnych rynków w dłuższym terminie. Pozycja zabezpieczająca może być restrukturyzowana przed jej wygaśnięciem.
Nota 7.2	Grupa II – pozostała ekspozycja na ryzyko rynkowe	Ceny pozostałych metali i towarów
Nota 7.2		Pozostałe kursy walutowe
Nota 7.2		Stopy procentowe
		Ta grupa to ryzyka mniej kluczowe, dlatego zarządzana jest w sposób taktyczny, nie mający charakteru systematycznego, często wykorzystując ponadprzeciętnie sprzyjające warunki rynkowe.

Spółka zarządza ryzykiem rynkowym stosując odrębne podejścia dla poszczególnych, zidentyfikowanych grup ekspozycji. Przy wyborze wdrażanych strategii zabezpieczających lub restrukturyzacji pozycji zabezpieczającej Spółka uwzględnia następujące czynniki: aktualne i prognozowane warunki rynkowe, sytuację wewnętrzną Spółki, efektywny poziom i koszt zabezpieczenia oraz wpływ podatku od niektórych kopalini.

Spółka stosuje zintegrowane podejście do zarządzania ryzykiem rynkowym, na które jest narażona. Oznacza to podejście do ryzyka rynkowego całościowo, a nie do jego poszczególnych elementów osobno. Przykład stanowią transakcje zabezpieczające na rynku walutowym, które są ściśle związane z kontraktami zawieranymi na rynku metali. Zabezpieczanie cen sprzedaży metali determinuje prawdopodobieństwo uzyskania określonych przychodów ze sprzedaży w USD, które to stanowią pozycję zabezpieczaną dla strategii na rynku walutowym.

Spółka stosuje tylko te instrumenty pochodne, które jest w stanie wycenić wewnętrznie z zastosowaniem standardowych modeli wyceny dla danego instrumentu, jak również może zbyć je bez znacznej utraty wartości u kontrahenta innego niż ten, z którym pierwotnie zawarła transakcję. Do wyceny rynkowej danych instrumentów Spółka wykorzystuje informacje uzyskane z wiodących serwisów informacyjnych, banków oraz firm brokerskich.

Polityka wewnętrzna Spółki regulująca zasady zarządzania ryzykiem rynkowym dopuszcza stosowanie następujących rodzajów instrumentów:

- kontrakty swap,
- kontrakty forward, futures,
- kontrakty opcyjne,
- struktury złożone z wyżej wymienionych instrumentów.

Wykorzystywane instrumenty mogą mieć zatem zarówno charakter standaryzowany (instrumenty będące w obrocie giełdowym), jak również charakter niestandaryzowany (instrumenty będące w obrocie na rynku pozagiełdowym tzw. *over the counter*). Stosowane są przede wszystkim instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne spełniające wymogi skuteczności w rozumieniu rachunkowości zabezpieczeń. Skuteczność zabezpieczających instrumentów finansowych stosowanych przez Spółkę w okresie sprawozdawczym jest na bieżąco monitorowana i podlega ciągłej ocenie (szczegóły w Nocie 7.2 Pochodne instrumenty finansowe – zasady rachunkowości).

Powiązanie ekonomiczne pomiędzy instrumentem zabezpieczającym a pozycją zabezpieczaną jest oparte o wrażliwość wartości pozycji na te same czynniki rynkowe (ceny metali, kursy walutowe lub stopy procentowe) oraz dopasowanie odpowiednich parametrów krytycznych instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej (wolumen/nominał, termin realizacji).

Wskaźnik zabezpieczenia ustanowione powiązania zabezpieczającego ustalony jest w wysokości zapewniającej efektywność powiązania oraz jest spójny z rzeczywistym wolumenem zabezpieczanej pozycji i instrumentu zabezpieczającego. Źródła potencjalnej nieefektywności powiązania wynikają z niedopasowaniu parametrów instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej (np. nominał, termin, instrument bazowy, wpływ ryzyka kredytowego). Przy strukturyzacji transakcji zabezpieczającej Spółka dąży do maksymalnego dopasowania tych parametrów, aby zminimalizować źródła nieefektywności.

Spółka kwantyfikuje wielkość ryzyka rynkowego, na jakie jest narażona i stara się wyrazić je spójną i łączną miarą. Sporządzane symulacje (m.in. analizy scenariuszowe, analizy stress-testingu i backtestingu) oraz kalkulowane miary ryzyka stanowią wsparcie w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym. Wykorzystywane miary ryzyka oparte są głównie na modelowaniu matematyczno-statystycznym bazującym na historycznych i bieżących danych rynkowych dotyczących czynników ryzyka oraz uwzględniają aktualną ekspozycję Spółki na ryzyko rynkowe.

Jedną z miar ryzyka wykorzystywanych jako narzędzie pomocnicze w podejmowaniu decyzji w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym jest miara EaR - Earnings at Risk (zysk netto narażony na ryzyko). Miara ta dla zadanego prawdopodobieństwa wskazuje dolną progową wartość zysku netto (np. z 95% prawdopodobieństwem zysk netto w danym roku nie będzie niższy niż...). Metodologia EaR umożliwia kalkulację zysku netto z uwzględnieniem wpływu zmian rynkowych cen miedzi, srebra oraz kursu walutowego w kontekście planów budżetowych.

W związku z ryzykiem ograniczenia produkcji (na przykład spowodowanym działaniem „siły wyższej”) lub niezrealizowania zakładanej wielkości przychodów walutowych, jak i zakupami metali zawartych we wsadach obcych, Spółka ustala limity zaangażowania w instrumenty pochodne:

- w wysokości do 85% wielkości planowanych miesięcznych wolumenów sprzedaży miedzi, srebra i złota z wsadów własnych. Przy czym w przypadku miedzi i srebra do 50% w odniesieniu do instrumentów stanowiących obowiązki Spółki (finansujące strategię zabezpieczającą) i do 85% w odniesieniu do instrumentów stanowiących prawa Spółki.
- w wysokości do 85% wielkości planowanych miesięcznych przychodów ze sprzedaży produktów z wsadów własnych w USD lub wielkości zakontraktowanych miesięcznych przepływów walutowych netto w przypadku innych walut. Dla celów obliczania limitu wydatki z tytułu obsługi zadłużenia w USD pomniejszają nominał ekspozycji do zabezpieczenia.

Limity odnoszą się zarówno do transakcji zabezpieczających, jak i do instrumentów finansujących takie transakcje.

Maksymalny horyzont czasowy, w obrębie którego Spółka podejmuje decyzje w zakresie ograniczania ryzyka rynkowego, jest zgodny z procesem planowania techniczno-ekonomicznego i wynosi 5 lat, natomiast w przypadku ryzyka stopy procentowej obejmuje okres długoterminowych zobowiązań finansowych Spółki.

Odnosnie ryzyka zmian stóp procentowych Spółka ustaliła limit zaangażowania w instrumenty pochodne do 100% wartości nominalnej zadłużenia w każdym okresie odsetkowym, wynikającego z podpisanych umów.

Nota 7.5.1.2 Ryzyko zmian cen metali

Spółka narażona jest na ryzyko zmian cen sprzedawanych metali: miedzi, srebra, złota i ołowiu. Zawarte w kontraktach fizycznej sprzedaży formuły ustalania cen oparte są głównie na średnich miesięcznych notowaniach z Londyńskiej Giełdy Metali w przypadku miedzi i ołowiu oraz z Londyńskiego Rynku Kruszców w odniesieniu do srebra i złota. W ramach polityki handlowej, Spółka ustala bazę cenową dla kontraktów fizycznych jako średnią cen z odpowiedniego miesiąca w przyszłości.

Trwałe i bezpośrednie powiązanie strumienia wpływów ze sprzedaży z cenami metali, przy jednoczesnym braku analogicznej relacji po stronie wydatków, prowadzi do powstania ekspozycji strategicznej. Z kolei ekspozycja operacyjna wynika z możliwych niedopasowań warunków cenowych kontraktów fizycznych względem profilu funkcjonującego w Spółce, w szczególności w zakresie referencyjnych cen i okresów kwotowania.

Na rynku metali Spółka posiada tzw. pozycję długą, to znaczy nadwyżkę sprzedaży nad zakupami. Analizując ekspozycję Spółki na ryzyko rynkowe, należy pomniejszyć wolumen sprzedaży metali o ilość zakupionych metali we wsadach obcych.

W tabeli poniżej zaprezentowano ekspozycję strategiczną Spółki na ryzyko zmian cen miedzi i srebra w latach 2018-2019.

	2019			2018		
	Netto	Sprzedaż	Zakup	Netto	Sprzedaż	Zakup
Miedź [t]	399 919	556 966	157 047	390 691	514 403	123 712

Srebro [t]	1 362	1 393	31	1 198	1 227	29
-------------------	--------------	--------------	-----------	--------------	--------------	-----------

Nominał strategii zabezpieczających cenę miedzi rozliczonych w 2019 r. stanowił około 22% (w 2018 r. 19%) zrealizowanej przez Spółkę całkowitej sprzedaży tego metalu (stanowiło to około 30% sprzedaży netto¹ w 2019 r. i 25% w 2018 r.). Przychody ze sprzedaży srebra w 2019 r. i 2018 r. nie były zabezpieczone instrumentami pochodnymi.

W ramach strategicznego zarządzania ryzykiem rynkowym w 2019 r. zostały wdrożone transakcje zabezpieczające na rynku miedzi o łącznym nominale 153 tys. ton i okresie zapadalności od lipca 2019 r. do grudnia 2020 r. (w tym: 135 tys. ton dotyczyło zabezpieczenia ceny miedzi na 2020 r.) a także na rynku srebra o łącznym nominale 3,6 mln uncji i okresie zapadalności od stycznia 2020 r. do grudnia 2020 r. Ponadto w ramach zarządzania pozycją handlową netto w 2019 r. zawarto tzw. dostosowawcze transakcje pochodne typu *swap* na rynku miedzi oraz złota z terminami zapadalności do czerwca 2020 r. W efekcie, według stanu na 31 grudnia 2019 r. Spółka posiadała otwarte pozycje w instrumentach pochodnych na rynku miedzi dla 199,5 tys. ton (w tym: 189 tys. ton wynikało ze strategicznego zarządzania ryzykiem rynkowym, natomiast 10,5 tys. ton zawarte zostało w ramach zarządzania pozycją handlową netto) oraz dla 3,6 mln uncji trojańskich srebra.

Poniższe tabele prezentują skrócone zestawienie otwartych transakcji w instrumentach pochodnych posiadanych przez Spółkę na rynku miedzi i srebra na 31 grudnia 2019 r., zawartych w ramach strategicznego zarządzania ryzykiem rynkowym (zabezpieczony nominał w prezentowanych okresach jest rozłożony równomiernie w podziale miesięcznym).

Zabezpieczenie ryzyka zmian cen miedzi

Instrument	Nominał [tony]	Cena wykonania opcji			Średnioważony poziom premii [USD/t]	Efektywna cena zabezpieczenia [USD/t]	Ograniczenie zabezpieczenia [USD/t]	Ograniczenie partycypacji [USD/t]
		sprzedaż opcji sprzedaży	zakup opcji sprzedaży	sprzedaż opcji kupna				
I pół.								
Mewa	12 000	5 000	6 900	9 000	-250	6 650	5 000	9 000
Mewa	2 460	5 000	6 900	8 800	-250	6 650	5 000	8 800
Mewa	12 540	5 000	6 800	8 700	-220	6 580	5 000	8 700
Korytarz	18 000		6 400	7 800	-248	6 152		7 800
Korytarz	45 000		6 000	7 000	-243	5 757		7 000
II pół.								
Mewa	12 000	5 000	6 900	9 000	-250	6 650	5 000	9 000
Mewa	2 460	5 000	6 900	8 800	-250	6 650	5 000	8 800
Mewa	12 540	5 000	6 800	8 700	-220	6 580	5 000	8 700
Korytarz	72 000		6 000	7 000	-232	5 768		7 000
SUMA 2020	189 000							

Zabezpieczenie ryzyka zmian cen srebra

Instrument	Nominał [mln uncji]	Cena wykonania opcji			Średnioważony poziom premii [USD/troz]	Efektywna cena zabezpieczenia [USD/troz]	Ograniczenie zabezpieczenia [USD/troz]	Ograniczenie partycypacji [USD/troz]
		sprzedaż opcji sprzedaży	zakup opcji sprzedaży	sprzedaż opcji kupna				
Zakup opcji sprzedaży	3,60	-	17,00	-	-0,67	16,33	-	-
SUMA 2020	3,60							

Poniższe tabele prezentują analizę wrażliwości Spółki na ryzyko zmian cen miedzi.

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość narażona na ryzyko [mln PLN]	Wartość bilansowa 31.12.2019 [mln PLN]	Zmiana ceny MIEDZI [USD/t]			
			7 425 (+21%)		4 785 (-22%)	
			wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody
Pochodne instrumenty finansowe – miedź	216	216	4	(398)	(89)	932
Wbudowane instrumenty pochodne	(9)	(9)	(28)	-	19	-

¹ Sprzedaż miedzi pomniejszona o zakupy miedzi we wsadach obcych.

	Wpływ na wynik finansowy		Wpływ na pozostałe całkowite dochody	
			(24)	(70)
			(398)	932
			7 352 (+24%)	4 573 (-22%)
			wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody
			wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody
Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość narażona na ryzyko	Wartość bilansowa 31.12.2018		
	[mln PLN]	[mln PLN]		
Pochodne instrumenty finansowe – miedź	451	451	35	(456)
			(148)	668

Poniższa tabela prezentuje analizę wrażliwości Spółki na ryzyko zmian cen srebra na 31 grudnia 2019 r.

	Wartość narażona na ryzyko	Wartość bilansowa 31.12.2019	Zmiana ceny SREBRA [USD/troz]			
			23,00 (+27%)		13,39 (-26%)	
	[mln PLN]	[mln PLN]	wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody
Aktywa i zobowiązania finansowe						
Pochodne instrumenty finansowe – srebro	6	6	-	(6)	-	42

Na 31 grudnia 2018 r. Spółka nie posiadała otwartej pozycji w instrumentach pochodnych na rynku srebra.

Do wyznaczenia zakresu potencjalnych zmian cen metali dla celów analizy wrażliwości towarowych czynników ryzyka (miedź, srebro) wykorzystano powracający do średniej model Schwartza (geometryczny proces Ornsteina-Uhlenbecka).

Nota 7.5.1.3 Ryzyko zmian kursów walutowych

W odniesieniu do ryzyka zmian kursów walutowych identyfikowane są następujące rodzaje ekspozycji:

- ekspozycja transakcyjna dotycząca zmienności wartości przepływów pieniężnych w walucie bazowej,
- ekspozycja dotycząca zmienności wartości wybranych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej w walucie bazowej (funkcjonalnej).

Źródłem ekspozycji transakcyjnej na ryzyko walutowe są kontrakty skutkujące przepływami pieniężnymi, których wartość w walucie bazowej (funkcjonalnej) jest uzależniona od przyszłych poziomów kursów walut obcych względem waluty bazowej (dla KGHM Polska Miedź S.A. jest to polski złoty). Przepływy pieniężne narażone na ryzyko walutowe mogą posiadać następujące charakterystyki:

- denominowanie w walutach obcych – przepływy realizowane są w walutach obcych innych niż waluta funkcyjna,
- indeksowanie do kursu walut obcych – przepływy mogą być realizowane w walucie bazowej, lecz cena (np. metalu) jest ustalana w innej walucie obcej.

Kluczowym źródłem ekspozycji transakcyjnej na ryzyko walutowe w działalności biznesowej Spółki są wpływy z tytułu sprzedaży produktów (w części dotyczącej cen metali, premii przerobowej i producenckiej).

Źródłem ekspozycji Spółki na ryzyko walutowe są również pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej w walutach obcych, które na gruncie obowiązujących zasad rachunkowości, podlegają przeliczeniu na bazie bieżącego kursu waluty obcej względem waluty bazowej (funkcjonalnej) w związku z rozliczeniem lub okresową wyceną. Zmiany wartości bilansowych takich pozycji pomiędzy momentami wyceny wpływają na zmienność zysku/straty netto lub pozostałych całkowitych dochodów.

Ekspozycja na ryzyko walutowe pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej dotyczy w szczególności:

- należności i zobowiązań handlowych z tytułu sprzedaży i zakupów denominowanych w walutach obcych,
- należności finansowych z tytułu pożyczek udzielonych w walutach obcych,
- zobowiązań finansowych z tytułu zadłużenia w walutach obcych,
- środków pieniężnych w walutach obcych,
- instrumentów pochodnych na rynku metali.

W przypadku rynku walutowego, nominalnie rozliczonych transakcji zabezpieczających przychody ze sprzedaży metali stanowił około 21% (w 2018 r. 32%) całkowitych przychodów ze sprzedaży miedzi i srebra zrealizowanych przez Spółkę w 2019 r.

W 2019 r. Spółka zawarła transakcje zabezpieczające przed zmianą kursu USD/PLN o łącznym nominale 1 560 mln USD z terminami zapadalności od lipca 2019 r. do grudnia 2021 r. (w tym: 1 380 mln USD dotyczyło zabezpieczenia kursu walutowego na lata 2020-2021). Nabyte zostały opcje sprzedaży oraz struktury opcyjne typu *korytarz* oraz *mewa* (opcje europejskie). Ponadto w 2019 r. Spółka zawarła transakcje CIRS (*Cross Currency Interest Rate Swap* - swap walutowo-procentowy) dla nominalu 2 mld PLN, zabezpieczające przed ryzykiem rynkowym związanym z emisją obligacji w PLN o zmiennym oprocentowaniu.²

Poniższa tabela prezentuje skrócone zestawienie otwartych transakcji w instrumentach pochodnych na rynku walutowym na 31 grudnia 2019 r. (zabezpieczony wolumen w prezentowanych okresach jest rozłożony równomiernie w podziale miesięcznym).

Zabezpieczenie ryzyka zmian kursu walutowego USD/PLN

	Instrument	Nominał [mln USD]	Kurs wykonania opcji			Średnioważony poziom premii [PLN za 1 USD]	Efektywny kurs zabezpieczenia [USD/PLN]	Ograniczenie zabezpieczenia [USD/PLN]	Ograniczenie partycypacji [USD/PLN]
			sprzedaż opcji sprzedaży	zakup opcji sprzedaży	sprzedaż opcji kupna				
I pół.	Korytarz	360		3,50	4,25	-0,06	3,44		4,25
	Korytarz	180		3,75	4,40	-0,08	3,67		4,40
	Zakup opcji sprzedaży	120		3,80		-0,05	3,75		
II pół.	Korytarz	180		3,50	4,25	-0,04	3,46		4,25
	Korytarz	180		3,75	4,40	-0,08	3,67		4,40
	Korytarz	120		3,80	4,40	-0,04	3,76		4,40
	SUMA 2020	1 140							
I pół.	Mewa	270	3,20	3,70	4,30	-0,07	3,63	3,20	4,30
	Korytarz	120		3,80	4,40	-0,05	3,75		4,40
II pół.	Mewa	270	3,20	3,70	4,30	-0,07	3,63	3,20	4,30
	Korytarz	120		3,80	4,40	-0,05	3,75		4,40
	SUMA 2021	780							

Zabezpieczenie ryzyka walutowo-procentowego związanego z emisją obligacji o zmiennym oprocentowaniu w PLN

	Instrument	Nominał [mln PLN]	Średni kurs
			wymiany [USD/PLN]
VI 2024	CIRS	400	3,78
VI 2029	CIRS	1 600	3,81
	SUMA	2 000	

W ramach zarządzania ryzykiem walutowym Spółka stosuje hedging naturalny polegający na zaciąganiu kredytów w walucie, w której osiąga przychody. Wartość kredytów i pożyczek inwestycyjnych na 31 grudnia 2019 r. zaciągniętych w walucie USD, po przeliczeniu na PLN wyniosła 4 980 mln PLN (na 31 grudnia 2018 r. 7 655 mln PLN).

² Zadłużenie z tytułu obligacji w PLN generuje ryzyko walutowe ze względu na fakt, że większość przychodów ze sprzedaży Spółki jest denominowana w USD.

Poniższa tabela prezentuje strukturę walutową instrumentów finansowych narażonych na ryzyko walutowe (zmiany kursów USD/PLN oraz EUR/PLN). Analiza dla pozostałych walut nie jest prezentowana ze względu na małą istotność.

Instrumenty finansowe	Wartość narażona na ryzyko na 31.12.2019			Wartość narażona na ryzyko na 31.12.2018		
	razem			razem		
	mln PLN	mln USD	mln EUR	mln PLN	mln USD	mln EUR
Należności od odbiorców	127	18	13	209	31	20
Środki pieniężne i ekwiwalenty	141	20	16	588	123	14
Pożyczki udzielone	7 192	1 894	-	6 241	1 660	-
Należności z tytułu cash poolingu	335	88	-	247	62	3
Pozostałe aktywa finansowe	226	59	-	188	49	-
Pochodne instrumenty finansowe *	223	56	-	538	126	-
Zobowiązania wobec dostawców i podobne	(625)	(74)	(80)	(406)	(70)	(33)
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	(4 991)	(1 314)	-	(7 793)	(2 036)	(32)
Pozostałe zobowiązania finansowe	(41)	(2)	(8)	(28)	(4)	(3)

* W pozycji pochodne instrumenty finansowe w kolumnie „mln USD” zaprezentowane są transakcje na rynku metali oraz stóp procentowych, które są wyceniane w USD i przeliczane na PLN po kursie z dnia kończącego okres sprawozdawczy, natomiast kolumna „razem mln PLN” uwzględnia również wartość godziwą instrumentów pochodnych narażonych na ryzyko walutowe wycenianych wyłącznie w PLN.

Poniższa tabela prezentuje analizę wrażliwości Spółki na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2019 r.

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość narażona na ryzyko [mln PLN]	Wartość bilansowa 31.12.2019 [mln PLN]	Zmiana kursu USD/PLN				Zmiana kursu EUR/PLN	
			4,28 (+13%)		3,33 (-12%)		4,64 (+9%)	3,98 (-6%)
			wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	wynik finansowy	wynik finansowy
Należności od odbiorców	127	243	7	-	(7)	-	4	(3)
Środki pieniężne i ekwiwalenty	141	516	8	-	(7)	-	5	(4)
Pożyczki udzielone	7 192	7 227	745	-	(718)	-	-	-
Należności z tytułu cash poolingu	335	335	35	-	(33)	-	-	-
Pozostałe aktywa finansowe	226	1 071	23	-	(23)	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	223	223	11	(591)	(51)	816	-	-
Zobowiązania wobec dostawców i podobne	(625)	(2 625)	(29)	-	28	-	(25)	18
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	(4 991)	(7 490)	(517)	-	498	-	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	(41)	(341)	(1)	-	1	-	(2)	2
			282		(312)		(18)	13
				(591)		816		

Poniższa tabela prezentuje analizę wrażliwości Spółki na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2018 r.

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość narażona na ryzyko [mln PLN]	Wartość bilansowa 31.12.2018 [mln PLN]	Zmiana kursu USD/PLN				Zmiana kursu EUR/PLN	
			4,27 (+13%)		3,24 (-14%)		4,68 (+9%)	3,99 (-7%)
			wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	wynik finansowy	wynik finansowy
Należności od odbiorców	209	310	13	-	(13)	-	6	(5)
Środki pieniężne i ekwiwalenty	588	627	50	-	(52)	-	4	(4)
Pożyczki udzielone	6 241	6 279	680	-	(705)	-	-	-
Należności z tytułu cash poolingu	247	247	25	-	(26)	-	1	(1)
Pozostałe aktywa finansowe	188	601	20	-	(21)	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	538	538	(3)	(156)	(10)	327	-	-
Zobowiązania wobec dostawców	(406)	(2 082)	(29)	-	30	-	(10)	8
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	(7 793)	(7 793)	(834)	-	864	-	(10)	8
Pozostałe zobowiązania finansowe	(28)	(170)	(2)	-	2	-	(1)	1
			(80)		69		(10)	7
				(156)		327		

Do wyznaczenia zakresu potencjalnych zmian kursów USD/PLN oraz EUR/PLN dla celów analizy wrażliwości wykorzystano model Blacka-Scholesa (geometryczny ruch Browna).

Nota 7.5.1.4 Ryzyko zmian stóp procentowych

Na ryzyko stóp procentowych Spółka w 2019 r. narażona była w związku z udzielonymi pożyczkami, lokowaniem wolnych środków pieniężnych, uczestnictwem w usłudze cash pooling, programem faktoringu dłużnego oraz korzystaniem z zewnętrznych źródeł finansowania.

Pozycje oprocentowane według stopy zmiennej narażają Spółkę na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych z danej pozycji w wyniku zmiany stóp procentowych (tj. wpływają na wysokość kosztów lub przychodów odsetkowych ujmowanych w wyniku finansowym). Pozycje oprocentowane według stopy stałej narażają Spółkę na ryzyko zmiany wartości godziwej danej pozycji, z wyłączeniem pozycji wycenianych według zamortyzowanego kosztu, dla których zmiana wartości godziwej nie wpływa na ich wycenę oraz na wynik finansowy.

Poniżej przedstawiono główne pozycje, które narażone są na ryzyko stóp procentowych.

		Stan na 31.12.2019			Stan na 31.12.2018		
		Ryzyko przepływów pieniężnych	Ryzyko wartości godziwej	Razem	Ryzyko przepływów pieniężnych	Ryzyko wartości godziwej	Razem
	Środki pieniężne	870	-	870*	955	-	955*
Nota 6.2	Pożyczki udzielone	18	2 271	2 289	20	1 724	1 744
Nota 7.1	Zobowiązania z tytułu zadłużenia	(3 725)	(3 765)	(7 490)	(5 011)**	(2 782)	(7 793)
	Należności z tytułu cash pooling	335	-	335	247	-	247
	Zobowiązania z tytułu cash pooling	130	-	130	80	-	80
	Zobowiązania podobne	(596)***	-	(596)	-	-	-

* Wykazane z uwzględnieniem środków pieniężnych zgromadzonych w funduszach celowych: Funduszu Likwidacji Zakładu Górniczego, Funduszu Rekultywacji Składowisk Odpadów oraz Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych

** Wykazane z uwzględnieniem zapłaconej prowizji przygotowawczej pomniejszającej zobowiązania finansowe z tytułu otrzymanych kredytów.

*** W celu poprawy płynności finansowej Spółki jak również dostarczenia dostawcom dodatkowego źródła finansowania, w trakcie okresu zakończony 31 grudnia 2019 r. Spółka dokonała wdrożenia faktoringu dłużnego. W związku z powyższym dla części portfela zobowiązań wobec dostawców uzgodniono wydłużenie terminów spłaty zobowiązań za dodatkowym wynagrodzeniem w formie odsetek. Odsetki wyznaczone są według stopy zmiennej, w oparciu o stałą marżę powiększoną o określony wskaźnik referencyjny ustalony dla poszczególnych walut. Szczegóły dotyczące faktoringu dłużnego opisano w nocie 8.4.1, nocie 10.3 oraz nocie 10.4.

W 2019 r. Spółka zawarła transakcje CIRS (Cross Currency Interest Rate Swap - swap walutowo-procentowy) dla nominału 2 mld PLN, zabezpieczające przed ryzykiem rynkowym związanym z emisją obligacji w PLN o zmiennym oprocentowaniu.

Instrument		Nominał	Średnia stopa procentowa
		[mln PLN]	[LIBOR]
VI 2024	CIRS	400	3,23%
VI 2029	CIRS	1 600	3,94%
SUMA		2 000	

Ponadto na dzień 31 grudnia 2019 r. Spółka posiadała zaprezentowane w poniższej tabeli transakcje pochodne CAP na rynku stopy procentowej na 2020 rok (zapadalność opcji przypada na koniec kolejnych kwartałów).

Instrument	Nominał [mln USD]	Poziom wykonania opcji [LIBOR 3M]	Średnioważony Efektywny poziom		
			poziom premii [USD za 1 mln USD zabezpieczony]	zabezpieczenia [%] [LIBOR 3M]	
Zakup opcji CAP KWARTALNIE W 2020 r.	1 000	2,50%	381	0,15%	2,65%

Poniższa tabela prezentuje analizę wrażliwości Spółki na ryzyko zmiany stóp procentowych.

	2019				2018	
	+1,00%		-0,5%		+1,25%	-0,5%
	wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	wynik finansowy	wynik finansowy
Środki pieniężne	9	-	(4)	-	12	(5)
Zobowiązanie z tytułu zadłużenia	(37)	-	19	-	(63)	25
Pochodne instrumenty finansowe – stopa procentowa	17	131	-	(72)	95	(19)
Cash pooling	2	-	(1)	-	2	(1)
Udzielone pożyczki wyceniane w wartości godziwej	(88)	-	86	-	(129)	54
Wpływ na wynik finansowy	(97)		100		(83)	54
Wpływ na pozostałe całkowite dochody		131		(72)		

Z uwagi na nieistotność kwoty odsetek dotyczących faktoringu dłużnego za 2019 rok, nie przedstawiono analizy wrażliwości na zmianę stóp procentowych dla tej pozycji.

Do wyznaczenia zakresu potencjalnych zmian stóp procentowych zastosowano metodę ekspercką z uwzględnieniem wskazań modelu ARMA.

Nota 7.5.1.5 Wpływ stosowania rachunkowości zabezpieczeń na sprawozdanie finansowe

Poniższa tabela zawiera informacje dotyczące zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych oraz pożyczek otrzymanych, wyznaczonych na instrumenty zabezpieczające w ramach rachunkowości zabezpieczeń oraz korespondujących z nimi zmian wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w okresie sprawozdawczym, będące podstawą do ujęcia części efektywnej i nieefektywnej zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających w latach 2018-2019.

Nieefektywność zabezpieczenia ujęta w rachunku wyników w okresach sprawozdawczych 2018 – 2019 była nieistotna.

typ powiązania typ ryzyka	Stan na 31.12.2019		od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2019 do 31.12.2019	Stan na 31.12.2018		od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2018 do 31.12.2018
	Saldo pozostałych całkowitych dochodów z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych dla powiązań: pozostających w rachunkowości zabezpieczeń	dla których zaprzesano stosować rachunkowość zabezpieczeń	Zmiana wartości pozycji zabezpieczanej	Zmiana wartości instrumentu zabezpieczającego o	Saldo pozostałych całkowitych dochodów z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych dla powiązań: pozostających w rachunkowości zabezpieczeń	dla których zaprzesano stosować rachunkowość zabezpieczeń	Zmiana wartości pozycji zabezpieczanej	Zmiana wartości instrumentu zabezpieczają cego
<i>typ instrumentu – pozycji zabezpieczanej</i>								
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych								
Ryzyko towarowe (miedź)								
Opcje – Przychody ze sprzedaży	40	-	(124)	115	322	-	(411)	411
Ryzyko towarowe (srebro)								
Opcje – Przychody ze sprzedaży	(4)	-	(4)	4	-	-	-	-
Ryzyko walutowe (USD)								
Opcje – Przychody ze sprzedaży	(33)	-	(39)	39	13	-	53	(53)
Pożyczki – Przychody ze sprzedaży	-	(113)	-	-	-	(129)	-	-
Ryzyko walutowe i stopy procentowej								
Opcje – przychody ze sprzedaży	(39)	-	(44)	39	-	-	-	-
Opcje – przychody/koszty finansowe	(34)	-	(43)	34	-	-	-	-
Razem	(70)	(113)	(254)	231	335	(129)	(358)	358

Poniższa tabela zawiera informacje dotyczące wpływu stosowania rachunkowości zabezpieczeń na rachunek wyników oraz pozostałe całkowite dochody

typ powiązania typ ryzyka	od 01.01.2019 do 31.12.2019		od 01.01.2018 do 31.12.2018		Pozycja w sprawozdaniu z wyniku, która zawiera korektę z tytułu przeklasyfikowania
	Zyski lub (straty) z tytułu zabezpieczenia ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	Kwota przeklasyfikowana z pozostałych całkowitych dochodów do sprawozdania z wyniku jako korekta z tytułu przeklasyfikowania, ze względu na realizację pozycji zabezpieczanej w okresie	Zyski lub (straty) z tytułu zabezpieczenia ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	Kwota przeklasyfikowana z pozostałych całkowitych dochodów do sprawozdania z wyniku jako korekta z tytułu przeklasyfikowania, ze względu na realizację pozycji zabezpieczanej w okresie	
typ instrumentu					
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych					
Ryzyko towarowe (miedź)					
Opcje	(140)	141	488	(78)	- przychody z umów z klientami - pozostałe przychody i (koszty) operacyjne
Ryzyko towarowe (srebro)					
Opcje	(4)	-	-	-	przychody z umów z klientami - pozostałe przychody i (koszty) operacyjne
Ryzyko walutowe (USD)					
Opcje	(80)	(34)	(170)	63	- przychody z umów z klientami - pozostałe przychody i (koszty) operacyjne
Pożyczki	-	(16)	-	(16)	- przychody z umów z klientami
Ryzyko walutowe i stopy procentowej					
CIRS	(79)	(5)	-	-	- przychody z umów z klientami - pozostałe przychody i (koszty) finansowe
Razem	(303)	86	318	(31)	

Poniższa tabela zawiera informacje dotyczące zmian w ramach pozostałych całkowitych dochodów w okresie w związku ze stosowaniem rachunkowości zabezpieczeń w 2019 r.

	Pozostałe całkowite dochody z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych		
	Kwoty efektywne	Koszt zabezpieczenia	Razem
	Część efektywnej zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających z tytułu zabezpieczanego ryzyka - wartość wewnętrzna opcji		wartość czasowa opcji
Pozostałe całkowite dochody - transakcje zabezpieczające ryzyko cen towarów i walutowe - na 1 stycznia 2019 r.	278	(72)	206
Wpływ wyceny transakcji zabezpieczających (część skuteczna)	(65)	(238)	(303)
Reklasyfikacja do rachunku wyników w związku z realizacją pozycji zabezpieczanej	(245)	159	(86)
Pozostałe całkowite dochody - transakcje zabezpieczające ryzyko cen towarów i walutowe - na 31 grudnia 2019 r.	(32)	(151)	(183)

Poniższa tabela zawiera informacje dotyczące zmian w ramach pozostałych całkowitych dochodów w okresie w związku ze stosowaniem rachunkowości zabezpieczeń w 2018 r.

	Pozostałe całkowite dochody z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych		
	Kwoty efektywne	Koszt zabezpieczenia	Razem
	Część efektywnej zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających z tytułu zabezpieczanego ryzyka - wartość wewnętrzna opcji		wartość czasowa opcji
Pozostałe całkowite dochody - transakcje zabezpieczające ryzyko cen towarów i walutowe - na 1 stycznia 2018 r.	81	(224)	(143)
Wpływ wyceny transakcji zabezpieczających (część skuteczna)	322	(4)	318
Reklasyfikacja do rachunku wyników w związku z realizacją pozycji zabezpieczanej	(125)	156	31
Pozostałe całkowite dochody - transakcje zabezpieczające ryzyko cen towarów i walutowe - na 31 grudnia 2018 r.	278	(72)	206

Nota 7.5.2 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe rozumiane jest jako możliwość niewywiązania się dłużników Spółki ze zobowiązań i jest związane z trzema głównymi obszarami:

- wiarygodnością kredytową klientów, z którymi zawiera się transakcje fizycznej sprzedaży produktów,
- wiarygodnością kredytową instytucji finansowych (banków/brokerów), z którymi zawiera się transakcje zabezpieczające lub które pośredniczą w ich zawieraniu, a także tych w których lokowane są wolne środki pieniężne,
- kondycją finansową spółek zależnych – pożyczkobiorców.

W ujęciu szczegółowym źródła ekspozycji Spółki na ryzyko kredytowe stanowią:

- środki pieniężne i lokaty bankowe,
- instrumenty pochodne,
- należności od odbiorców,
- udzielone pożyczki (Nota 6.2),
- udzielone gwarancje i poręczenia (Nota 8.6),
- pozostałe aktywa finansowe.

Zasady rachunkowości

Spółka ujmuje odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na składnikach aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie. Oczekiwane straty kredytowe są to straty kredytowe ważone prawdopodobieństwem wystąpienia niewykonania zobowiązania. Spółka stosuje następujące modele wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości:

- model uproszczony – dla należności od odbiorców,
- model ogólny (podstawowy) – dla pozostałych aktywów finansowych.

W modelu ogólnym Spółka monitoruje zmiany poziomu ryzyka kredytowego związanego z danym składnikiem aktywów finansowych oraz klasyfikuje aktywa finansowe do jednego z trzech etapów wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości – w oparciu o obserwację zmiany poziomu ryzyka kredytowego w stosunku do początkowego ujęcia instrumentu. W szczególności, monitorowaniu podlega: rating kredytowy oraz sytuacja finansowa kontrahenta, okres przeterminowania płatności. W zależności od zaklasyfikowania do poszczególnych etapów, odpis z tytułu utraty wartości jest szacowany w horyzoncie 12-miesięcy (etap 1) lub w horyzoncie życia instrumentu (etap 2 oraz etap 3). Bezwzględna przesłanką na określenie wystąpienia stanu niewypłacalności (*default*) jest przeterminowanie płatności o ponad 90 dni.

W modelu uproszczonym Spółka nie monitoruje zmian poziomu ryzyka kredytowego w trakcie życia instrumentu oraz szacuje oczekiwaną stratę kredytową w horyzoncie do terminu zapadalności instrumentu w oparciu o historyczne dane dotyczące spłacalności należności od odbiorców.

Nota 7.5.2.1 Ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi

Spółka alokuje okresowo wolne środki pieniężne zgodnie z wymogami zachowania płynności finansowej i ograniczonego ryzyka oraz w celu ochrony kapitału i maksymalizacji przychodów odsetkowych.

Według stanu na 31 grudnia 2019 r. łączna kwota środków pieniężnych w ramach wolnych środków oraz środków o ograniczonej możliwości dysponowania w wysokości 516 mln PLN utrzymywana była na rachunkach bankowych oraz lokatach krótkoterminowych. Szczegółową strukturę środków pieniężnych i ekwiwalentów prezentuje nota 8.5.

Wszystkie podmioty, którym Spółka powierza środki pieniężne, działają w sektorze finansowym. Są to wyłącznie banki zarejestrowane w Polsce bądź działające w Polsce w formie oddziałów banków zagranicznych, należące do europejskich i amerykańskich instytucji finansowych posiadających rating na poziomie najwyższym, średniowysokim i średnim, a także dysponujące odpowiednim kapitałem własnym oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową. Ryzyko kredytowe z tego tytułu jest na bieżąco monitorowane poprzez bieżącą weryfikację kondycji finansowej oraz utrzymywanie odpowiednio niskiego poziomu koncentracji w poszczególnych instytucjach finansowych.

W tabeli poniżej zaprezentowano poziom koncentracji środków pieniężnych i lokat z uwzględnieniem oceny kredytowej instytucji finansowych*.

Poziom ratingu	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Średniowysoki od A+ do A- wg S&P i Fitch oraz od A1 do A3 wg Moody's	75%	92%
Średni od BBB+ do BBB- wg S&P i Fitch oraz od Baa1 do Baa3 wg Moody's	25%	8%

* *Ważone kwotą depozytów.*

Według stanu na 31 grudnia 2019 r. maksymalny udział jednego podmiotu w kwocie narażonej na ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi wyniósł 35%, tj. 179 mln PLN (według stanu na 31 grudnia 2018 r. 36%, tj. 226 mln PLN).

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Kontrahent 1	179	226
Kontrahent 2	117	50
Kontrahent 3	81	6
Kontrahent 4	66	77
Pozostali	73	266
Razem	516	625

Odpisy z tytułu utraty wartości środków pieniężnych i ekwiwalentów ustalono indywidualnie dla każdego salda dotyczącego danej instytucji finansowej. Do oceny ryzyka kredytowego użyto zewnętrzne ratingi banków. Analiza wykazała, iż aktywa te mają niskie ryzyko kredytowe na dzień sprawozdawczy. Spółka skorzystała z uproszczenia dozwolonego przez standard i odpis z tytułu utraty wartości ustalono na podstawie 12-miesięcznych strat kredytowych. Kalkulacja odpisu wykazała nieistotną kwotę odpisu z tytułu utraty wartości.

Nota 7.5.2.2 Ryzyko kredytowe związane z transakcjami w instrumentach pochodnych

Wszystkie podmioty, z którymi Spółka zawiera transakcje w instrumentach pochodnych, działają w sektorze finansowym.³

Ekspozycję kredytową Spółki związaną z otwartymi i nierozliczonymi instrumentami pochodnymi z podziałem na głównych kontrahentów prezentuje poniższa tabela.⁴

	Stan na 31.12.2019				Stan na 31.12.2018			
	Należności finansowe	Zobowiązania finansowe	Wartość godziwa	Ekspozycja na ryzyko kredytowe	Należności finansowe	Zobowiązania finansowe	Wartość godziwa	Ekspozycja na ryzyko kredytowe
Kontrahent 1	67	(20)	47	47	108	(12)	96	96
Kontrahent 2	60	(13)	47	47	97	(11)	86	86
Kontrahent 3	61	(36)	25	47	141	(20)	121	121
Kontrahent 4	54	(19)	35	44	80	(10)	70	70
Pozostali	196	(101)	95	138	201	(28)	173	173
Razem	438	(189)	249	323	627	(81)	546	
otwarte instrumenty pochodne	414	(182)	232		619	(81)	538	
nierozliczone instrumenty pochodne	24	(7)	17		8	-	8	

Biorąc pod uwagę wartość godziwą otwartych transakcji w instrumentach pochodnych zawartych przez Spółkę oraz nierozliczonych instrumentów pochodnych, na 31 grudnia 2019 r. maksymalny udział jednego podmiotu w kwocie narażonej na ryzyko kredytowe wynikające z tych transakcji wyniósł 15%, tj. 47 mln PLN (według stanu na 31 grudnia 2018 r. 22%, tj. 121 mln PLN).

W celu ograniczenia przepływów pieniężnych i jednocześnie ograniczenia ryzyka kredytowego Spółka dokonuje rozliczeń netto (na podstawie zawartych z kontrahentami porozumień ramowych) do poziomu dodatniego salda wyceny transakcji w instrumentach pochodnych z danym kontrahentem. Ponadto ryzyko kredytowe z tego tytułu jest na bieżąco monitorowane poprzez analizę ratingów kredytowych oraz ograniczane poprzez dążenie do dywersyfikacji podmiotowej przy wdrażaniu strategii zabezpieczających.

Pomimo koncentracji ryzyka kredytowego związanego z transakcjami w instrumentach pochodnych Spółka ocenia, że ze względu na współpracę wyłącznie z renomowanymi instytucjami finansowymi, jak również bieżący monitoring ich ratingu, nie jest znacząco narażona na ryzyko kredytowe wynikające z zawartych z nimi transakcji.

W tabeli poniżej zaprezentowano strukturę ratingów instytucji finansowych, z którymi Spółka posiadała transakcje w instrumentach pochodnych, stanowiące ekspozycję na ryzyko kredytowe.

Poziom ratingu		Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Najwyższy	AAA do AA- wg S&P i Fitch oraz od Aaa do Aa3 wg Moody's	2%	-
Średniowysoki	od A+ do A- wg S&P i Fitch oraz od A1 do A3 wg Moody's	90%	99%
Średni	od BBB+ do BBB- wg S&P i Fitch oraz od Baa1 do Baa3 wg Moody's	8%	1%

Nota 7.5.2.3 Ryzyko kredytowe związane z należnościami od odbiorców

Spółka od wielu lat współpracuje z dużą liczbą klientów, co wpływa na geograficzną dywersyfikację należności od odbiorców. Większość sprzedaży trafia do krajów Unii Europejskiej.

Należności od odbiorców (netto)	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Polska	67%	56%
Unia Europejska (z wył. Polski)	23%	18%
Azja	3%	22%
Inne kraje	7%	4%

³ Nie dotyczy wbudowanych instrumentów pochodnych w kontraktach zakupu wsadów obcych.

⁴ Pod uwagę brana jest dodatnia wartość godziwa netto (należności finansowe – zobowiązania finansowe) otwartych i nierozliczonych instrumentów pochodnych z uwzględnieniem podziału na zabezpieczane czynniki ryzyka rynkowego.

Zasady rachunkowości

Spółka stosuje model uproszczony kalkulacji odpisów z tytułu utraty wartości dla należności od odbiorców (bez względu na termin zapadalności). Oczekiwana strata kredytowa dla należności od odbiorców jest kalkulowana na najbliższy dzień kończący okres sprawozdawczy po momencie ujęcia należności w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz jest aktualizowana na każdy kolejny dzień kończący okres sprawozdawczy, w zależności od ilości dni przeterminowania danej należności. Dla celów oszacowania oczekiwanej straty kredytowej dla należności od odbiorców Spółka wykorzystuje macierz rezerw (*provision matrix*) oszacowaną w oparciu o historyczne poziomy spłacalności należności od kontrahentów. Za zdarzenie niewypłacalności (*default*) Spółka uznaje brak wywiązania się ze zobowiązania przez kontrahenta po upływie 90 dni od dnia wymagalności należności. Spółka uwzględnia informacje dotyczące przyszłości w stosowanych parametrach modelu szacowania strat oczekiwanych, poprzez korektę bazowych współczynników prawdopodobieństwa niewypłacalności.

Ważne oszacowania i założenia

Przedziały czasowe	Procent odpisu	Wartość brutto należności	Kwota odpisu dla poszczególnych przedziałów czasowych
Nieprzeterminowane	0,31	98	-
<1,30)	1,15	3	-
<30,60)	12,82	2	-
<60,90)	41,22	1	-
Default	100	10	(10)
Razem		114	(10)

Poniższa tabela przedstawia zmianę stanu należności od odbiorców wycenianych w zamortyzowanym koszcie.

		Wartość brutto
	Wartość brutto na 1 stycznia 2019	181
Nota 10.2	Zmiana stanu należności	(67)
	Wartość brutto na 31 grudnia 2019	114

Poniższa tabela przedstawia zmianę oszacowania oczekiwanej straty kredytowej z tytułu należności od odbiorców wycenianych w zamortyzowanym koszcie.

		Kwota odpisu
	Odpis z tytułu oczekiwanej straty kredytowej na 1 stycznia 2019	10
Nota 10.2	Zmiana odpisu w okresie ujęcia w rachunku wyników	-
	Odpis z tytułu oczekiwanej straty kredytowej na 31 grudnia 2019	10

Spółka ogranicza ekspozycję na ryzyko kredytowe związane z należnościami od odbiorców poprzez ocenę i monitoring kondycji finansowej kontrahentów, ustalanie limitów kredytowych, stosowanie zabezpieczeń wierzycelności oraz faktoringu bez regresu. Warunki zawartych umów faktoringowych spełniają kryteria usunięcia należności z ksiąg w momencie ich nabycia przez faktora. Na dzień 31 grudnia 2019 r. wartość należności oddanych do faktoringu, za które nie otrzymano płatności od faktorów wyniosła 22 mln PLN (według stanu na 31 grudnia 2018 r.: 21 mln PLN). Informacja o wartości przychodów ze sprzedaży objętych faktoringiem w okresie obrotowym prezentowana jest w części 2.

Nieodłącznym elementem procesu zarządzania ryzykiem kredytowym realizowanego w Spółce jest bieżący monitoring stanu należności oraz wewnętrzny system raportowania.

Kredyt kupiecki otrzymują sprawdzeni, dłużejletni kontrahenci. W przypadku nowych klientów dąży się aby sprzedaż dokonywana była na podstawie przedpłat lub instrumentów finansowania handlu przenoszących w całości ryzyko kredytowe na instytucje finansowe.

Spółka posiada następujące formy zabezpieczenia należności:

- zastawy rejestrowe, gwarancje bankowe, weksle, akty notarialne poddania się egzekucji, gwarancje korporacyjne, cesje należności, hipoteki i inkasa dokumentowe;
- zastrzeżenie przeniesienia prawa własności wyrobów na kontrahenta dopiero po dokonaniu zapłaty;
- umowę ubezpieczenia należności, którą objęte są należności od jednostek z kredytem kupieckim, od których nie otrzymano twardego zabezpieczenia lub otrzymano zabezpieczenia niepokrywające całości salda należności.

Uwzględniając posiadane wyżej wymienione formy zabezpieczeń oraz limity kredytowe przyznane przez firmę ubezpieczeniową, według stanu na 31 grudnia 2019 r. Spółka posiada zabezpieczenia dla 64% należności handlowych (według stanu na 31 grudnia 2018 r. 75%).

Całkowita wartość netto należności handlowych Spółki na 31 grudnia 2019 r. bez uwzględnienia wartości godziwej przyjętych zabezpieczeń, do wysokości których Spółka może być wystawiona na ryzyko kredytowe, wynosi 241 mln PLN (według stanu na 31 grudnia 2018 r. 310 mln PLN).

Koncentracja ryzyka kredytowego w Spółce związana jest z terminami płatności przyznawanymi kluczowym odbiorcom. W konsekwencji, na 31 grudnia 2019 r. saldo należności od 7 największych odbiorców Spółki, pod względem stanu należności na koniec okresu sprawozdawczego, stanowi 47% salda należności od odbiorców (na 31 grudnia 2018 r. odpowiednio 50%). Pomimo koncentracji ryzyka z tego tytułu Spółka ocenia, że ze względu na dostępne dane historyczne oraz wieloletnie doświadczenie we współpracy z klientami, jak również stosowane zabezpieczenia występuje niski stopień ryzyka kredytowego.

Nota 7.5.2.4 Ryzyko kredytowe związane z pozostałymi aktywami finansowymi

Na dzień 31 grudnia 2019 r. najistotniejsze pozycje w pozostałych aktywach finansowych stanowiły:

- środki pieniężne zgromadzone w funduszach celowych Funduszu Likwidacji Zakładu Górniczego i Funduszu Rekultywacji Składowisk Odpadów w kwocie 337 mln PLN (ryzyko kredytowe opisano w Nocie 7.5.2.1),
- należności z tytułu cash pooling w kwocie 335 mln PLN. Ryzyko kredytowe z tego tytułu jest na bieżąco monitorowane poprzez bieżącą weryfikację kondycji finansowej i sytuacji majątkowej spółek zależnych będących uczestnikami cash pooling.

W tabelach poniżej zaprezentowano poziom koncentracji środków pieniężnych w ramach funduszy celowych służących gromadzeniu przez Spółkę środków pieniężnych w celu pokrycia kosztów likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych oraz rekultywacji składowisk odpadów, według oceny kredytowej instytucji finansowej prowadzącej rachunki celowe oraz według instytucji, w których środki są przechowywane.

Poziom ratingu	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Średniowysoki od A+ do A- wg S&P i Fitch oraz od A1 do A3 wg Moody's	100%	100%
Kontrahent 1	337	314
Razem	337	314

Odpisy z tytułu utraty wartości środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych w funduszach celowych Funduszu Likwidacji Zakładu Górniczego i Funduszu Rekultywacji Składowisk Odpadów ustalono indywidualnie dla każdego salda dotyczącego danej instytucji finansowej. Do oceny ryzyka kredytowego użyto zewnętrzne ratingi banków. Analiza wykazała, iż aktywa te mają niskie ryzyko kredytowe na dzień sprawozdawczy. Spółka skorzystała z uproszczenia dozwolonego przez standard i odpis z tytułu utraty wartości ustalono na podstawie 12-miesięcznych strat kredytowych. Kalkulacja odpisu wykazała nieistotną kwotę odpisu z tytułu utraty wartości.

Nota 7.5.2.5 Ryzyko kredytowe związane z udzielonymi pożyczkami

Podmioty, którym udzielono pożyczek nie posiadają ratingów nadanych przez niezależne agencje ratingowe. W tabeli poniżej zaprezentowano strukturę ratingów podmiotów, którym Spółka udzieliła pożyczek, według wewnętrznej metodologii Spółki:

Poziom ratingu	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Średniowysoki od A+ do A- wg S&P i Fitch oraz od A1 do A3 wg Moody's	61%	-
Średni od BBB+ do BBB- wg S&P i Fitch oraz od Baa1 do Baa3 wg Moody's	39%	100%

Udzielone pożyczki wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Spółka szacuje oczekiwane straty kredytowe związane z udzielonymi pożyczkami wycenianymi w zamortyzowanym koszcie zgodnie z modelem ogólnym.

Udzielone pożyczki nie posiadają zabezpieczeń ograniczających ekspozycję na ryzyko kredytowe, dlatego maksymalna wartość narażona na stratę z tytułu ryzyka kredytowego stanowi wartość brutto pożyczek.

Poniższa tabela przedstawia zmianę wartości brutto udzielonych pożyczek wycenianych w zamortyzowanym koszcie w 2019 r.

	Wartość bilansowa brutto razem	Stopień 1	Stopień 2	POCI
Wartość brutto na 1 stycznia 2019	4 827	512	2 993	1 322
zwiększenie kwoty pożyczki (udzielenie pożyczki)	5	5	-	-
spłata	(8)	(8)	-	-
różnice kursowe	48	5	30	13
naliczone odsetki wg efektywnej stopy procentowej	246	28	130	88
Wartość brutto na 31 grudnia 2019	5 118	542	3 153	1 423

Poniższa tabela przedstawia zmianę wartości brutto udzielonych pożyczek wycenianych w zamortyzowanym koszcie w 2018 r.

	Wartość bilansowa brutto razem	Stopień 1	Stopień 2	POCI
Wartość brutto na 1 stycznia 2018	4 717	1 978	2 658	81
zwiększenie kwoty pożyczki (udzielenie pożyczki)	1 003	5	-	998
spłata	(12)	(9)	-	(3)
udzielenie i spłata - kompensata	(1 524)	(1 524)	-	-
różnice kursowe	332	34	212	86
naliczone odsetki wg efektywnej stopy procentowej	226	28	123	75
pozostałe zmiany	85	-	-	85
Wartość brutto na 31 grudnia 2018	4 827	512	2 993	1 322

W żadnym z prezentowanych okresów sprawozdawczych nie miało miejsca przesunięcie pożyczek między stopniami utraty wartości.

Poniższa tabela przedstawia zmianę wysokości odpisu z tytułu oczekiwanej straty kredytowej dla pożyczek wycenianych w zamortyzowanym koszcie w 2019 r.

	Wartość odpisu	Stopień 1	Stopień 2	POCI
Odpis z tytułu oczekiwanej straty kredytowej na 1 stycznia 2019	272	4	268	-
zmiany w parametrach ryzyka*	(112)	(1)	(153)	42
różnice kursowe	2	-	2	-
Odpis z tytułu oczekiwanej straty kredytowej na 31 grudnia 2019	162	3	117	42

*Najistotniejszy wpływ miało podniesienie ratingów dla podmiotów zależnych ustalonych według wewnętrznej metodologii Spółki zgodnie z opisem w nocie 6.2.

Poniższa tabela przedstawia zmianę wartości odpisu z tytułu oczekiwanej straty kredytowej dla pożyczek wycenianych w zamortyzowanym koszcie w 2018 r.

	Wartość	Stopień 1	Stopień 2
Odpis z tytułu oczekiwanej straty kredytowej na 1 stycznia 2018	1 197	787	410
udzielenie i spłata - kompensata	(778)	(778)	-
zmiany w parametrach ryzyka	(179)	(5)	(174)
różnice kursowe	32	-	32
Odpis z tytułu oczekiwanej straty kredytowej na 31 grudnia 2018	272	4	268

Pożyczki wyceniane w zamortyzowanym koszcie (Nota 6.2)	Wartość bilansowa	Stopień 1	Stopień 2	POCI
Stan na 1 stycznia 2018	3 520	1 191	2 248	844
Stan na 31 grudnia 2018 / 1 stycznia 2019	4 555	508	2 725	1 322
Stan na 31 grudnia 2019	4 956	539	3 036	1 381

W roku 2019 i 2018 żadna pożyczka nie została zakwalifikowana do Stopnia 3 wyceny poza pożyczkami POCl.

Dla pożyczek wycenianych w zamortyzowanym koszcie (z wyłączeniem POCl) odsetki są naliczane od wartości brutto stopą IRR określoną na moment początkowego ujęcia pożyczki.

Dla pożyczek POCl odsetki są naliczane od wartości brutto pomniejszonej o odpis z tytułu utraty wartości ujęty na moment początkowego ujęcia.

Udzielone pożyczki wyceniane w wartości godziwej

Wartość bilansowa pożyczek wycenianych w wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosi 2 271 mln PLN. Na dzień 1 stycznia 2019 r. wartość bilansowa wynosiła 1 724 mln PLN. Dalsze ujawnienia na temat wyceny do wartości godziwej przedstawiono w nocie 7.1.

Udzielone pożyczki nie posiadają zabezpieczeń ograniczających ekspozycję na ryzyko kredytowe, dlatego też Spółka szacuje maksymalną, potencjalną stratę z tytułu ryzyka kredytowego w wysokości wartości nominalnej udzielonych pożyczek w kwocie 582 mln USD i naliczonych odsetek (85 mln USD), łącznie 667 mln USD przeliczone na dzień 31 grudnia 2019 kursem NBP 2 532 mln PLN.

Poniższa tabela przedstawia zmiany wartości bilansowej udzielonych pożyczek wycenianych w wartości godziwej w okresie.

	2019	2018
Wartość bilansowa na 1 stycznia	1 724	1 255
Udzielenie pożyczki	440	677
Nota 4.2 Zyski z wyceny do wartości godziwej	251	184
Spłata pożyczki	-	(238)
Nota 4.2 Strata z wyceny do wartości godziwej	(154)	(247)
Inne	10	93
Wartość bilansowa na 31 grudnia	2 271	1 724

Ryzyko koncentracji

Spółka szacuje ryzyko koncentracji na poziomie 100%, ponieważ należności z tytułu udzielonych pożyczek stanowią pożyczki wewnątrzgrupowe (Nota 12.1). Szczegółowe informacje nt. transakcji udzielenia pożyczek przedstawiono w nocie 6.2.

CZĘŚĆ 8 - Zadłużenie, zarządzanie płynnością i kapitałem

Nota 8.1 Polityka zarządzania kapitałem

Zarządzanie kapitałem w Spółce ma na celu zabezpieczenie środków na rozwój oraz zapewnienie odpowiedniego poziomu płynności.

Spółka monitoruje kapitał w Grupie Kapitałowej między innymi na podstawie wskaźników zaprezentowanych poniżej, które zostały skalkulowane w oparciu o dane ze Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej KGHM.

Wskaźniki	Obliczenie	31.12.2019	31.12.2019	31.12.2018
Dług netto/EBITDA	stosunek długu netto do EBITDA	1,5	1,4***	1,6
Dług Netto*	zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek, dłużnych papierów wartościowych i leasingu pomniejszone o wolne środki pieniężne oraz ich ekwiwalenty	6 891	6 265***	7 000
EBITDA**	zysk netto na sprzedaży powiększony o amortyzację ujętą w wyniku finansowym oraz odpisy z tytułu utraty wartości aktywów trwałych	4 569	4 569	4 339
Kapitału Własnego	stosunek kapitału własnego pomniejszonego o wartości niematerialne do sumy aktywów	0,5	0,5	0,5
Kapitał własny	udział w aktywach Grupy po odjęciu wszystkich jej zobowiązań	20 202	20 202	19 225
Wartości niematerialne	możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nieposiadające postaci fizycznej	2 121	2 121	1 881
Kapitał własny pomniejszony o wartości niematerialne		18 081	18 081	17 344
Aktywa ogółem	suma aktywów trwałych i obrotowych	39 409	39 409	37 237

*Wartość długu netto nie zawiera zobowiązań z tytułu faktoringu dłużnego.

**Skorygowana EBITDA za okres 12 miesięcy kończący się w ostatnim dniu okresu sprawozdawczego, bez uwzględnienia EBITDA wspólnego przedsięwzięcia Sierra Gorda S.C.M. Dane na dzień 31 grudnia 2018 r. i 31 grudnia 2019 r. są nieporównywalne z powodu braku ujęcia skutków implementacji MSSF 16 w EBITDA osiągniętej w 2018 r.

*** Zaprezentowane dane nie zawierają kwot zobowiązań z tytułu leasingu na 31 grudnia 2019 r. w kwocie 627 mln PLN, wynikających z wdrożenia MSSF 16

W procesie zarządzania płynnością i kapitałem Grupa zwraca także uwagę na wartość skorygowanego zysku z działalności operacyjnej, skalkulowanego w oparciu o dane ze Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej KGHM, stanowiącego podstawę do wyliczenia kowenantów finansowych, na którą składają się następujące pozycje:

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Zysk netto na sprzedaży	2 455	2 591
Przychody odsetkowe od pożyczek udzielonych wspólnym przedsięwzięciom	341	257
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	186	308
Skorygowany zysk z działalności operacyjnej*	2 982	3 156

*Wartość nie uwzględnia odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych wspólnym przedsięwzięciom.

Na dzień bilansowy, w trakcie roku obrotowego oraz po dniu bilansowym, do dnia publikacji niniejszego raportu, wartości kowenantów finansowych skutkujących obowiązkiem raportowania na dzień 30 czerwca oraz 31 grudnia, spełniały zapisy zawarte w umowach kredytowych.

W celu utrzymania płynności finansowej i zdolności kredytowej, Grupa w długim okresie dąży, aby poziom wskaźnika kapitału własnego wynosił nie mniej niż 0,5, natomiast poziom wskaźnika dług netto/EBITDA nie więcej niż 2,0.

Nota 8.2 Kapitały

Zasady rachunkowości
Kapitał akcyjny wykazywany jest w wartości nominalnej.
Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych powstaje w wyniku wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne (Nota 7.2 zasady rachunkowości) oraz wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (Nota 7.3 zasady rachunkowości) po pomniejszeniu o efekt podatku odroczonego.
Na zakumulowane pozostałe całkowite dochody składają się zyski i straty aktuarialne z wyceny świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia po pomniejszeniu o efekt podatku odroczonego (Część 11 zasady rachunkowości).
Zyski zatrzymane stanowią sumę zysku roku bieżącego oraz zakumulowanych zysków z lat poprzednich, które nie zostały wypłacone w formie dywidendy, ale zostały przekazane na powiększenie kapitału zapasowego lub są niepodzielone.

Nota 8.2.1 Kapitał akcyjny

Na dzień 31 grudnia 2019 r. i na dzień podpisania niniejszego sprawozdania kapitał zakładowy Spółki, zgodnie z wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego, wynosił 2 000 mln zł i dzielił się na 200 000 000 akcji serii A, w pełni opłaconych, o wartości nominalnej 10 zł każda. Wszystkie akcje są akcjami na okaziciela. Spółka nie wyemitowała akcji uprzywilejowanych. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na walnym zgromadzeniu. Spółka nie posiada akcji własnych.

W latach zakończonych 31 grudnia 2019 r. i 31 grudnia 2018 r. nie miały miejsca zmiany wysokości kapitału zakładowego zarejestrowanego i liczby akcji.

W tym samym okresie nastąpiły zmiany własności znacznych pakietów akcji KGHM Polska Miedź S.A. Zgodnie z wiedzą Spółki, na dzień 31 grudnia 2018 r. struktura akcjonariatu Spółki przedstawiała się następująco:

akcjonariusz	liczba akcji/liczba głosów	łączna wartość nominalna akcji (PLN)	udział w kapitale zakładowym/ ogólnej liczbie głosów
Skarb Państwa	63 589 900	635 899 000	31,79%
Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny	10 104 354	101 043 540	5,05%
Otwarty Fundusz Emerytalny PZU „Złota Jesień”	10 099 003	100 990 030	5,05%
Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva Santander	10 039 684	100 396 840	5,02%
Pozostali akcjonariusze	106 167 059	1 061 670 590	53,09%
Razem	200 000 000	2 000 000 000	100,00%

Dnia 18 lutego 2019 r. Spółka została poinformowana o zmniejszeniu udziału w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu KGHM Polska Miedź S.A. poniżej 5% przez Otwarty Fundusz Emerytalny PZU „Złota Jesień”.

Struktura akcjonariatu Spółki na dzień 31 grudnia 2019 r. i na dzień podpisania niniejszego sprawozdania przedstawia się następująco:

akcjonariusz	liczba akcji/liczba głosów	łączna wartość nominalna akcji (PLN)	udział w kapitale zakładowym/ ogólnej liczbie głosów
Skarb Państwa	63 589 900	635 899 000	31,79%
Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny	10 104 354	101 043 540	5,05%
Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva Santander	10 039 684	100 396 840	5,02%
Pozostali akcjonariusze	116 266 062	1 162 660 620	58,14%
Razem	200 000 000	2 000 000 000	100,00%

Nota 8.2.2 Zmiany pozostałych kapitałów w ciągu okresu

	Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych			Zakumulowane pozostałe całkowite dochody	Zyski zatrzymane		
	Inwestycje w instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne	Razem kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych		Kapitał zapasowy tworzony zgodnie z wymogami art. 396 KSH	Kapitał zapasowy tworzony z zysku zgodnie ze statutem Spółki	Zysk/(strata) z lat ubiegłych
Stan na 31 grudnia 2017	78	64	142	(348)	660	13 479	1 323
Zmiana zasad rachunkowości - zastosowanie MSSF 9	(424)	(180)	(604)	-	-	-	458
Stan na 1 stycznia 2018	(346)	(116)	(462)	(348)	660	13 479	1 781
Przekazanie zysku na kapitał zapasowy	-	-	-	-	-	1 324	(1 324)
Łączne całkowite dochody, z tego:	(128)	283	155	(245)	-	-	2 025
Zysk netto roku obrotowego	-	-	-	-	-	-	2 025
Pozostałe całkowite dochody	(128)	283	155	(245)	-	-	-
Zmiana wartości godziwej inwestycji w instrumenty kapitałowe	(158)	-	(158)	-	-	-	-
Wpływ zawartych skutecznych transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne	-	318	318	-	-	-	-
Kwota przeniesiona do wyniku finansowego	-	31	31	-	-	-	-
Straty aktuarialne z tytułu wyceny świadczeń po okresie zatrudnienia	-	-	-	(303)	-	-	-
Podatek dochodowy odroczoney	30	(66)	(36)	58	-	-	-
Stan na dzień 31 grudnia 2018	(474)	167	(307)	(593)	660	14 803	2 482

	Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych			Zyski zatrzymane			
	Inwestycje w instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne	Razem kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych	Zakumulowane pozostałe całkowite dochody	Kapitał zapasowy tworzony zgodnie z wymogami art. 396 KSH	Kapitał zapasowy tworzony z zysku zgodnie ze statutem Spółki	Zysk/(strata) z lat ubiegłych
Stan na 1 stycznia 2019	(474)	167	(307)	(593)	660	14 803	2 482
Dywidenda wypłacona	-	-	-	-	-	-	-
Przekazanie zysku na kapitał zapasowy	-	-	-	-	-	2 025	(2 025)
Łączne całkowite dochody, z tego:	(76)	(315)	(391)	(29)	-	-	1 264
Zysk netto roku obrotowego	-	-	-	-	-	-	1 264
Pozostałe całkowite dochody	(76)	(315)	(391)	(29)	-	-	-
Zmiana wartości godziwej inwestycji w instrumenty kapitałowe	(94)	-	(94)	-	-	-	-
Wpływ zawartych skutecznych transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne	-	(303)	(303)	-	-	-	-
Kwota przeniesiona do wyniku finansowego	-	(86)	(86)	-	-	-	-
Straty aktuarialne z tytułu wyceny świadczeń po okresie zatrudnienia	-	-	-	(36)	-	-	-
Podatek dochodowy odroczoney	18	74	92	7	-	-	-
Stan na dzień 31 grudnia 2019	(550)	(148)	(698)	(622)	660	16 828	1 721

Na podstawie Ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks Spółek Handlowych Spółka jest zobowiązana do tworzenia obowiązkowych odpisów z zysku na kapitał zapasowy w celu pokrycia ewentualnych (przyszłych) lub istniejących strat w wysokości co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, do czasu, gdy wartość kapitału zapasowego osiągnie poziom co najmniej 1/3 kapitału zakładowego zarejestrowanego. Tak utworzony kapitał zapasowy nie podlega podziałowi, może być wykorzystany wyłącznie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. kapitał zapasowy z tytułu obowiązkowego odpisu w Spółce wynosi 660 mln PLN, ujęty jest w zyskach zatrzymanych w pozycji kapitał zapasowy tworzony zgodnie z wymogami art. 396 KSH.

Informacje dotyczące wypłaconej dywidendy ujęto w Nocie 12.2.

Nota 8.3 Polityka zarządzania płynnością

Za zarządzanie płynnością finansową w Spółce odpowiedzialny jest Zarząd. Podmiotem wspierającym Zarząd jest Komitet Płynności Finansowej.

Zarządzanie płynnością finansową odbywa się zgodnie z przyjętą przez Zarząd Polityką Zarządzania Płynnością Finansową (Polityka). Dokument ten opisuje w sposób całościowy proces zarządzania płynnością finansową w Spółce, wskazując na zgodne z najlepszymi praktykami, procedury i instrumenty. Podstawowymi zasadami wynikającymi z Polityki są:

- zapewnienie stabilnego i efektywnego finansowania działalności Spółki,
- lokowanie nadwyżek środków pieniężnych w bezpieczne instrumenty finansowe,
- limity dla poszczególnych kategorii inwestycji finansowych,
- limity koncentracji środków dla instytucji finansowych,
- wymagany rating na poziomie inwestycyjnym dla banków, w których lokowane są środki,
- efektywne zarządzanie kapitałem obrotowym.

Realizując proces zarządzania płynnością, Spółka korzysta z narzędzi wspierających jego efektywność. Jednym z instrumentów wykorzystywanych przez Spółkę jest usługa zarządzania środkami pieniężnymi w grupie rachunków - cash pooling lokalny w PLN, USD i EUR oraz międzynarodowy w USD i CAD. Cash pooling ma na celu optymalizację zarządzania posiadanymi środkami pieniężnymi, ograniczenie kosztów odsetkowych, efektywne finansowanie bieżących potrzeb w zakresie finansowania kapitału obrotowego oraz wspieranie krótkoterminowej płynności finansowej w Grupie Kapitałowej.

W 2019 r. Spółka kontynuowała działania mające na celu zapewnienie długookresowej stabilności finansowej poprzez oparcie struktury finansowania na zdywersyfikowanych i długoterminowych źródłach finansowania. Istotne zdarzenia mające wpływ na strukturę finansowania to:

- Zawarcie umowy niezabezpieczonego rewolwingowego kredytu konsorcjalnego w wysokości 1 500 mln USD (5 696 mln PLN) na okres 5 lat z opcją przedłużenia na kolejne 2 lata (5+1+1). Kredyt zastąpił rewolwingowy kredyt konsorcjalny w kwocie 2 500 mln USD (9 494 mln PLN) z dnia 11 lipca 2014 roku;
- Uruchomienie kredytu obrotowego w ramach odnawialnej linii kredytowej na kwotę 450 mln USD (1 709 mln PLN) umowy podpisanej z Bankiem Gospodarstwa Krajowego na okres 7 lat;
- Zaciągnięcie transzy pożyczki EBI w wysokości 65 mln USD (247 mln PLN) oraz w wysokości 90 mln USD (342 mln PLN) z datą zapadalności w 2031 r.
- Emisja obligacji Serii A na kwotę 400 mln PLN z 5-letnim terminem zapadalności oraz Serii B na kwotę 1 600 mln PLN z 10-letnim terminem zapadalności;
- Wdrożenie Programu Faktoringu Dłużnego, którego efektem jest wydłużenie rotacji zobowiązań.

Nota 8.3.1 Umowne terminy wymagalności dla zobowiązań finansowych**Zobowiązania finansowe - stan na 31 grudnia 2019 r.**

Zobowiązania finansowe	Umowne terminy wymagalności od końca okresu sprawozdawczego				Razem (bez dyskonta)	Wartość bilansowa
	do 3 m-cy	od 3 m-cy do 12 m-cy	1-3 lata	powyżej 3 lat		
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	97	271	834	4 528	5 730	4 980
Zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych	-	67	134	2 377	2 578	2 001
Zobowiązania z tytułu leasingu	20	39	106	1 040	1 205	509
Zobowiązania z tytułu cash poolingu**	130	-	-	-	130	130
Pozostałe zobowiązania z tytułu rozliczeń w ramach umów cash poolingu***	74	-	-	-	74	74
Zobowiązania wobec dostawców	1 844	20	19	350	2 233	2 029
Zobowiązania podobne - faktoring dłużny	183	413	-	-	596	596
Pochodne instrumenty finansowe - waluty*	-	-	-	-	-	55
Pochodne instrumenty finansowe - metale*	-	-	-	-	-	53
Pochodne instrumenty finansowe - stopy procentowe	-	8	33	63	104	74
Pochodne instrumenty finansowe - wbudowane	9	-	-	-	9	9
Pozostałe zobowiązania finansowe	100	9	13	17	139	137
Razem	2 457	827	1 139	8 375	12 798	10 647

*Zobowiązania finansowe z tytułu instrumentów pochodnych stanowią wartość wewnętrzną tych instrumentów bez uwzględniania czynnika dyskontowego

** Zobowiązanie KGHM Polska Miedź S.A. wobec spółek Z Grupy Kapitałowej w ramach limitu kredytowego z tytułu cash poolingu

***Inne krótkoterminowe zobowiązania finansowe tytułem zwrotu zdeponowanych środków pieniężnych, wobec wszystkich uczestników cash poolingu wskazujących dodatnie saldo na koniec okresu sprawozdawczego

Szczegóły dotyczące gwarancji finansowych i terminów ich wymagalności zostały opisane w Nocie 8.6.

Zobowiązania finansowe - stan na 31 grudnia 2018 r.

Zobowiązania finansowe	Umowne terminy wymagalności od końca okresu sprawozdawczego				Razem (bez dyskonta)	Wartość bilansowa
	do 3 m-cy	od 3 m-cy do 12 m-cy	1-3 lata	powyżej 3 lat		
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	794	302	4 689	2 354	8 139	7 793
Zobowiązania z tytułu cash poolingu**	80	-	-	-	80	80
Zobowiązania wobec dostawców	1 907	13	17	357	2 294	2 082
Pochodne instrumenty finansowe - waluty*	-	-	-	-	-	24
Pochodne instrumenty finansowe - metale*	-	-	-	-	-	57
Pozostałe zobowiązania finansowe	63	6	7	18	94	90
Razem	2 844	321	4 713	2 729	10 607	10 126

*Zobowiązania finansowe z tytułu instrumentów pochodnych stanowią wartość wewnętrzną tych instrumentów bez uwzględniania czynnika dyskontowego.

** Zobowiązanie KGHM Polska Miedź S.A. wobec spółek Z Grupy Kapitałowej w ramach limitu kredytowego z tytułu cash poolingu

Nota 8.3.2 Zobowiązania przeterminowane**Zobowiązania finansowe - stan na 31 grudnia 2019 r.**

	Okres przeterminowania				Razem
	do 1 m-ca	od 1 m-ca do 3 m-cy	od 3 m-cy do 12 m-cy	powyżej 1 roku	
Zobowiązania wobec dostawców	26	7	9	4	46

Zobowiązania finansowe - stan na 31 grudnia 2018 r.

	Okres przeterminowania				Razem
	do 1 m-ca	od 1 m-ca do 3 m-cy	od 3 m-cy do 12 m-cy	powyżej 1 roku	
Zobowiązania wobec dostawców	3	7	-	2	12

Nota 8.4 Zadłużenie**Zasady rachunkowości**

Zobowiązania z tytułu zadłużenia ujmuje się początkowo w wartości godziwej pomniejszonej (w przypadku zapłaty) lub powiększonej (w przypadku naliczenia) o koszty transakcyjne i wycenia się na dzień kończący okres sprawozdawczy według zamortyzowanego kosztu. Naliczone odsetki odnoszone są do kosztów finansowych, chyba że podlegają kapitalizacji w wartości rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych.

Nota 8.4.1 Dług netto

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Kredyty bankowe*	2 276	4 691
Pożyczki	2 478	2 067
Dłużne papiery wartościowe	2 000	-
Leasing	461	-
Razem zobowiązania długoterminowe z tytułu zadłużenia	7 215	6 758
Kredyty bankowe**	18	885
Pożyczki	208	150
Zobowiązania z tytułu cash pooling***	130	80
Dłużne papiery wartościowe	1	-
Leasing	48	-
Razem zobowiązania krótkoterminowe z tytułu zadłużenia	405	1 115
Razem zadłużenie	7 620	7 873
Wolne środki pieniężne i ich ekwiwalenty	489	625
Dług netto	7 131	7 248

*Wykazane z uwzględnieniem zapłaconej prowizji przygotowawczej w wysokości 3 mln PLN pomniejszającej zobowiązania finansowe z tytułu otrzymanych kredytów (15 mln PLN w 2018r.)

**Wykazane z uwzględnieniem prowizji przygotowawczej w wysokości 18 mln PLN powiększającej zobowiązania finansowe z tytułu otrzymanych kredytów zapłaconej w 2019 r.

***Zobowiązanie KGHM Polska Miedź S.A. wobec spółek z Grupy Kapitałowej w ramach limitu kredytowego w grupie rachunków uczestniczących w systemie cash pooling

Zadłużenie z tytułu kredytów, pożyczek, dłużnych papierów wartościowych i leasingu w podziale na waluty (w przeliczeniu na PLN) według rodzaju stopy procentowej

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
USD/LIBOR	1 724	4 875
EUR/EURIBOR	-	137
PLN/WIBOR*	2 131	80
USD/stałe	3 256	2 781
EUR/stałe	12	-
PLN/stałe	497	-
Razem	7 620	7 873

*Kwota zawiera zobowiązanie KGHM Polska Miedź S.A. wobec spółek z Grupy Kapitałowej z tytułu cash pooling w ramach limitu kredytowego w wysokości 130 mln PLN (80 mln PLN w 2018 r.)

Na dzień 31 grudnia 2019 r. zadłużenie Spółki z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek, wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych, leasingu oraz cash poolingu wyniosło 7 620 mln PLN, tj. 1 312 mln USD, 2 628 mln PLN oraz 3 mln EUR (na 31 grudnia 2018 zadłużenie wyniosło 7 873 mln PLN, tj. 2 036 mln USD, 32 mln EUR oraz 80 mln PLN).

Zobowiązania handlowe przekazane do faktoringu dłużnego są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako „Zobowiązania wobec dostawców i podobne” (gdzie zobowiązania te mieszczą się w kategorii „podobne”), gdyż z uwagi na znaczący osąd Zarządu Spółki przedstawiony w notcie 10.4 niniejszego Sprawozdania finansowego, taka prezentacja lepiej odzwierciedla charakter tych transakcji.

Struktura zadłużenia uległa zmianie na rzecz zwiększenia kwoty zobowiązań długoterminowych, co jest zgodne z przyjętą strategią, ukierunkowaną na zapewnienie długookresowej stabilności finansowej poprzez oparcie struktury finansowania na zdywersyfikowanych i długoterminowych źródłach finansowania.

Nota 8.4.2 Zmiana długu netto

Zobowiązania z tytułu zadłużenia	Stan na 31.12.2018	Zmiana zasad rachunkowości wdrożenie MSSF16	Stan na 01.01.2019	Przepływy środków pieniężnych	Odsetki naliczone	Różnice kursowe	Inne zmiany*	Stan na 31.12.2019
Kredyty	5 576	-	5 576	(3 741)	242	217	-	2 294
Pożyczki	2 217	-	2 217	395	77	(3)	-	2 686
Dłużne papiery wartościowe	-	-	-	1 966	35	-	-	2 001
Leasing	-	511	511	(57)	27	-	28	509
Zobowiązania z tytułu cash pooling	80	-	80	50	-	-	-	130
Razem zadłużenie	7 873	511	8 384	(1 387)	381	214	28	7 620
Wolne środki pieniężne i ich ekwiwalenty	625	-	625	(136)	-	-	-	489
Dług netto	7 248	511	7 759	(1 251)	381	214	28	7 131

*Inne zmiany stanowi wartość aktywów przyjętych w leasing w okresie sprawozdawczym w kwocie 28 mln PLN.

Zobowiązania z tytułu zadłużenia	Stan na 31.12.2017	Przepływy środków pieniężnych	Odsetki naliczone	Różnice kursowe	Stan na 31.12.2018
Kredyty	5 067	(158)	214	453	5 576
Pożyczki	1 941	68	63	145	2 217
Zobowiązania z tytułu cash pool	160	(81)	1	-	80
Razem zadłużenie	7 168	(171)	278	598	7 873
Wolne środki pieniężne i ich ekwiwalenty	231	394	-	-	625
Dług netto	6 937	(565)	278	598	7 248

Z istniejącym zadłużeniem wiąże się ryzyko kursowe i ryzyko stopy procentowej. Opis ekspozycji na ryzyka finansowe znajduje się w Nocie 7.5.

Uzgodnienie przepływów środków pieniężnych ujętych w zmianie długu netto do rachunku przepływów pieniężnych

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Działalność finansowa		
Wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek	4 669	2 257
Wpływy z tytułu emisji dłużnych instrumentów finansowych	2 000	-
Wpływy z tytułu cash pooling	50	-
Wydatki z tytułu cash pooling	-	(81)
Spłata kredytów i pożyczek	(7 726)	(2 072)
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu	(30)	-
Spłata odsetek z tytułu kredytów, pożyczek, dłużnych papierów wartościowych	(212)	(152)
Spłata odsetek z tytułu leasingu	(15)	-
Działalność inwestycyjna		
Zapłacone aktywowane odsetki od zadłużenia	(123)	(123)
RAZEM	(1 387)	(171)

Nota 8.4.3 Szczegółowe informacje dotyczące głównych źródeł zadłużenia zewnętrznego

Na dzień 31 grudnia 2019 r. Spółka posiadała otwarte linie kredytowe, pożyczki inwestycyjne oraz dłużne papiery wartościowe z łącznym saldem dostępnego finansowania w wysokości 14 365 mln PLN, w ramach którego wykorzystano 6 966 mln PLN, (na dzień 31 grudnia 2018 r. Spółka posiadała otwarte linie kredytowe oraz pożyczkę inwestycyjną z łącznym saldem dostępnego finansowania w wysokości 15 753 mln PLN, w ramach którego wykorzystano 7 808 mln PLN).

Poniższe zestawienie prezentuje strukturę źródeł finansowania.

Niezabezpieczony odnawialny kredyt konsorcjalny

Kredyt na kwotę 1 500 mln USD (5 696 mln PLN), uzyskany na podstawie umowy o finansowanie zawartej z konsorcjum banków w 2019 r. z terminem zapadalności 19 grudnia 2024 r. z opcją przedłużenia na kolejne 2 lata (5+1+1). Kredyt zastąpił niezabezpieczony kredyt konsorcjalny na kwotę 2 500 mln USD (9 494 mln PLN) z 2014 r. Środki pozyskane w ramach udzielonego kredytu przeznaczone są na finansowanie ogólnych celów korporacyjnych. Oprocentowanie oparte jest o stawkę LIBOR powiększoną o marżę banku, która uzależniona jest od wskaźnika finansowego dług netto/EBITDA.

Umowa kredytowa nakłada na Spółkę obowiązek utrzymania kowenantu finansowego oraz kowenantów niefinansowych. Parametry finansowania są zgodne ze standardowymi warunkami dla tego typu transakcji. Zgodnie z zapisami umownymi Spółka ma obowiązek raportowania poziomu kowenantu finansowego na okresy sprawozdawcze, tj. na dzień 30 czerwca oraz 31 grudnia. Spółka na bieżąco monitoruje ryzyko przekroczenia poziomów kowenantu finansowego zawartych w umowie kredytu. Na dzień bilansowy, w trakcie roku obrotowego oraz po dniu bilansowym, do dnia publikacji niniejszego Raportu, wartość kowenantu finansowego skutkującego obowiązkiem raportowania na dzień 30 czerwca oraz 31 grudnia, spełniała zapisy zawarte w umowie.

	2019	2019	2018
	Kwota udzielonego finansowania	Kwota zobowiązania	Kwota zobowiązania
	5 696	-	-
Kredyt konsorcjalny zawarty w 2014 r. (umowa zakończona 27 grudnia 2019 r.)		-	4 136
Prowizja przygotowawcza		18	(15)
Wartość bilansowa zobowiązania z tytułu kredytu		18	4 121

Pożyczki inwestycyjne

Pożyczki udzielone przez Europejski Bank Inwestycyjny na łączną kwotę 2 900 mln PLN.

1. Pożyczka inwestycyjna w wysokości 2 000 mln PLN zaciągnięta w trzech transzach z terminami spłaty upływającymi dnia 30 października 2026 r., 30 sierpnia 2028 r. oraz 23 maja 2029 r. i wykorzystana w pełnym zakresie dostępnego limitu. Środki pozyskane w ramach pożyczki zostały przeznaczone na finansowanie realizowanych przez Spółkę projektów inwestycyjnych związanych z modernizacją hutnictwa oraz rozbudową obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych „Żelazny Most”. Oprocentowanie transz pożyczki oparte jest o stałą stopę procentową.

2. Pożyczka inwestycyjna w wysokości 900 mln PLN udzielona przez Europejski Bank Inwestycyjny w grudniu 2017 r. z terminem finansowania 12 lat, z okresem dostępności transz 34 miesiące licząc od dnia zawarcia umowy. W ramach udzielonej pożyczki Spółka zaciągnęła dotychczas trzy transze z terminami spłaty upływającymi dnia 28 czerwca 2030 r., 23 kwietnia 2031 r. oraz 11 września 2031 r. Pozostały dostępny limit wykorzystania na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosi 62 mln PLN. Środki pozyskane w ramach udzielonej pożyczki są przeznaczone na finansowanie realizowanych przez Spółkę projektów o charakterze rozwojowym i odtworzeniowym na różnych etapach ciągu technologicznego. Oprocentowanie transz pożyczki oparte jest o stałą stopę procentową.

Umowy pożyczek nakładają na Spółkę obowiązek utrzymania kowenantu finansowego oraz kowenantów niefinansowych standardowo stosowanych w tego typu umowach. Zgodnie z zapisami umownymi Spółka ma obowiązek raportowania poziomu kowenantu finansowego na okresy sprawozdawcze, tj. na dzień 30 czerwca oraz 31 grudnia. Spółka na bieżąco monitoruje ryzyko przekroczenia poziomów kowenantu finansowego zawartych w umowach pożyczek. Na dzień bilansowy, w trakcie roku obrotowego oraz po dniu bilansowym, do dnia publikacji niniejszego Raportu, wartość kowenantu finansowego skutkującego obowiązkiem raportowania na dzień 30 czerwca oraz 31 grudnia, spełniała zapisy zawarte w umowach pożyczek.

	2019	2019	2018
	Kwota udzielonego finansowania	Kwota zobowiązania	Kwota zobowiązania
	2 900	2 686	2 217

Pozostałe kredyty bankowe			
Kredyty bankowe na łączną kwotę 3 769 mln PLN służące finansowaniu kapitału obrotowego i wspierające zarządzanie bieżącą płynnością finansową. Spółka posiada linie kredytowe w ramach zawartych krótko i długoterminowych umów kredytowych. Są to kredyty obrotowe oraz w rachunku kredytowym z okresami dostępności do 4 lat. Środki finansowe w ramach otwartych linii kredytowych dostępne są w walutach: PLN, USD oraz EUR, a oprocentowanie oparte jest na stałej stopie procentowej lub zmiennej stopie procentowej WIBOR, LIBOR, EURIBOR powiększonej o marżę.			
	2019	2019	2018
	Kwota udzielonego finansowania	Kwota zobowiązania	Kwota zobowiązania
	3 769	2 279	1 455
	Prowizja przygotowawcza	(3)	
	Wartość bilansowa zobowiązania z tytułu kredytów	2 276	1 455

Dłużne papiery wartościowe			
Program emisji obligacji na rynku polskim ustanowiony umową emisyjną z dnia 27 maja 2019 r. Dnia 27 czerwca 2019 r. odbyła się pierwsza emisja o wartości nominalnej 2 000 mln PLN, w ramach której zostały wyemitowane obligacje 5-letnie na kwotę 400 mln PLN z terminem wykupu upływającym 27 czerwca 2024 r. oraz obligacje 10-letnie na kwotę 1 600 mln PLN z terminem wykupu 27 czerwca 2029 r. Wartość nominalna jednej obligacji wynosi 1 000 PLN, cena emisyjna jest równa wartości nominalnej. Oprocentowanie obligacji oparte jest na zmiennej stopie procentowej WIBOR powiększonej o marżę. Środki pozyskane z emisji obligacji przeznaczone są na finansowanie ogólnych celów korporacyjnych.			
	2019	2019	2018
	Wartość nominalna emisji	Kwota zobowiązania	Kwota zobowiązania
	2 000	2 001	-

Razem kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	14 365	6 966	7 808
Prowizja przygotowawcza pomniejszająca zobowiązanie z tytułu wykorzystania kredytów		(3)	(15)
Prowizja przygotowawcza powiększająca zobowiązanie z tytułu wykorzystania kredytów		18	-
Wartość bilansowa zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych		6 981	7 793

Powyższe źródła zapewniają dostępność finansowania zewnętrznego w kwocie 14 365 mln PLN. Pozostałe do wykorzystania środki zabezpieczają potrzeby płynnościowe Spółki oraz Grupy Kapitałowej. Kredyt konsorcjalny na kwotę 1 500 mln USD (5 696 mln PLN), pożyczki inwestycyjne na kwotę 2 900 mln PLN, jak i pozostałe kredyty bankowe w kwocie 3 769 mln PLN są niezabezpieczone.

Nota 8.5 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Zasady rachunkowości		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują głównie środki pieniężne na rachunkach bankowych oraz depozyty bankowe o terminie wymagalności do trzech miesięcy od dnia ich założenia (również dla celów sprawozdania z przepływów pieniężnych). Środki pieniężne wycenia się w kwocie nominalnej powiększonej o odsetki z uwzględnieniem odpisów z tyt. oczekiwanych strat kredytowych.		
	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	245	326
Inne aktywa finansowe o terminie płatności do 3 miesięcy od dnia nabycia - depozyty	271	301
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	516	627
Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	27	2
Wolne środki pieniężne i ich ekwiwalenty	489	625

W ramach środków pieniężnych na rachunkach bankowych na dzień 31 grudnia 2019 r. Spółka posiadała środki pieniężne w kwocie 45 mln PLN (na 31 grudnia 2018 r. 1 mln PLN), które stanowią środki na wyodrębnionych rachunkach VAT, przeznaczonych do obsługi płatności w ramach mechanizmu podzielonej płatności. Środki te są sukcesywnie przeznaczane na regulowanie płatności zobowiązań z tytułu podatku VAT wobec dostawców.

Nota 8.6 Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń

Istotnym narzędziem zarządzania płynnością finansową w Grupie są gwarancje i akredytywy.

Zasady rachunkowości
Spółka udzieliła gwarancji i poręczeń, które spełniają definicję zobowiązania warunkowego zgodnie z MSR 37 i ujmuje je w zobowiązaniach warunkowych oraz gwarancji, które spełniają definicję gwarancji finansowych z MSSF 9. w związku z tym ujmuje się je zgodnie z MSSF 9.
Umowa gwarancji finansowej jest to umowa zobowiązująca jej Wystawcę do dokonania określonych płatności rekompensujących Posiadaczowi gwarancji stratę, jaką poniesie z powodu niedokonania przez określonego Dłużnika płatności w przypadającym terminie, zgodnie z pierwotnymi lub zmienionymi warunkami instrumentu dłużnego. Spółka traktuje umowy gwarancji finansowych jako instrumenty finansowe będące w zakresie MSSF 9.
Zobowiązanie z tytułu udzielonej gwarancji finansowej na dzień kończący okres sprawozdawczy ujmuje się w wartości wyższej z dwóch kwot: wartości początkowej wystawionej gwarancji pomniejszonej o kwotę ujętą w wyniku finansowym z tytułu gwarancji lub kwoty ECL – ustalonej zgodnie z zasadami modelu ogólnego.
Ważne oszacowania i założenia
Dla kalkulacji ECL Spółka przyjmuje szacunki dla ratingu, PD, LGD analogicznie jak dla udzielonych pożyczek (nota 6.2). Obliczenie oczekiwanej straty kredytowej następuje w horyzoncie pozostałym do końca życia gwarancji, przy czym rating podmiotu stosowany na potrzeby obliczenia parametru PD jest to rating podmiotu, którego ryzyko kredytowe efektywnie obciąża gwarancję, czyli rating Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. Spółka posiadała zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancji i akredytyw na łączną kwotę 2 813mln PLN oraz z tytułu zobowiązań wekslowych na kwotę 16 mln PLN.

Najistotniejsze pozycje stanowi zabezpieczenie zobowiązań:

Sierra Gorda S.C.M. – zabezpieczenie realizacji zawartych umów w kwocie 2 046 mln PLN:

- 522 mln PLN (138 mln USD) akredytywa udzielona jako zabezpieczenie należytego wykonania długoterminowego kontraktu na odbiór energii (na dzień 31 grudnia 2018 r. w kwocie 517 mln PLN tj. 138 mln USD),
- 60 mln PLN (16 mln USD) gwarancje korporacyjne (finansowe), ustanowione jako zabezpieczenie płatności z tytułu zawartych umów leasingu (na dzień 31 grudnia 2018 r. w kwocie 125 mln PLN tj. 33 mln USD), okres ważności gwarancji do 5 lat, kwota skalkulowanego ryzyka kredytowego ECL (Etap 2) wynosi 4,5 mln PLN,*
- 803 mln PLN (211 mln USD) gwarancje korporacyjne (finansowe) zabezpieczające spłatę krótkoterminowych kredytów obrotowych (na dzień 31 grudnia 2018 r. w kwocie 496 mln PLN tj. 132 mln USD), okres ważności gwarancji do 2 lat, kwota skalkulowanego ryzyka kredytowego ECL (Etap 2) wynosi 4,7 mln PLN,*
- 627 mln PLN (165 mln USD) gwarancja korporacyjna zwrotu określonej części płatności do gwarancji wystawionej przez Sumitomo Metal Mining Co., Ltd. i Sumitomo Corporation, zabezpieczającej spłatę kredytu

korporacyjnego zaciągniętego przez wspólne przedsięwzięcie Sierra Gorda S.C.M. (na dzień 31 grudnia 2018 r. w kwocie 677 mln PLN tj. 180 mln USD),

- 34 mln PLN (9 mln USD) gwarancja korporacyjna zabezpieczająca roszczenia wynikające z obowiązku rekultywacji terenów poeksploatacyjnych po zakończeniu okresu życia kopalni,

pozostałych podmiotów:

- 190 mln PLN (50 mln USD) zabezpieczenie należytego wykonania przez DMC Mining Services (UK) Ltd. i DMC Mining Services Ltd. kontraktu na głębinie szybów w ramach projektu realizowanego w Wielkiej Brytanii (na dzień 31 grudnia 2018 r. w kwocie 188 mln PLN tj. 50 mln USD),
- 179 mln PLN zabezpieczenie należytego wykonania przez Spółkę przyszłych zobowiązań środowiskowych związanych z obowiązkiem rekultywacji terenu po zakończeniu eksploatacji obiektu „Żelazny Most” (na dzień 31 grudnia 2018 r. w kwocie 160 mln PLN),
- 375 mln PLN (90 mln USD, 12 mln CAD) zabezpieczenie kosztów rekultywacji kopalni Robinson, kopalni Podolsky i projektu Victoria (na dzień 31 grudnia 2018 r. w kwocie 369 mln PLN tj. 90 mln USD, 12 mln CAD),
- 23 mln PLN (5 mln PLN, 3 mln USD i 2 mln CAD) zabezpieczenie zobowiązań związanych z należytych wykonaniem zawartych przez KGHM Polska Miedź S.A. oraz Spółki z Grupy Kapitałowej umów (na dzień 31 grudnia 2018 r. w kwocie 32 mln PLN tj. 3 mln PLN, 3 mln USD i 6 mln CAD).

** W ramach analizy wpływu MSSF 9 na sprawozdanie finansowe Spółka, w zakresie gwarancji finansowych udzielonych Sierra Gorda S.C.M., oceniła iż występuje konieczność ujęcia w księgach rachunkowych ww. gwarancji zgodnie z par. 4.2.1 pkt c MSSF 9.*

W oparciu o posiadaną wiedzę, na koniec okresu sprawozdawczego Spółka określiła prawdopodobieństwo zapłaty kwot wynikających ze zobowiązań warunkowych dotyczących:

- Sierra Gorda S.C.M. jako umiarkowanie niskie,
- pozostałych podmiotów Grupy Kapitałowej jako niskie.

CZĘŚĆ 9 – Aktywa trwałe i związane z nimi zobowiązania

Nota 9.1 Rzeczowe i niematerialne aktywa górnicze i hutnicze

Zasady rachunkowości - aktywa rzeczowe

Najistotniejsze rzeczowe aktywa trwałe Spółki stanowią nieruchomości związane z działalnością górniczą i hutniczą, obejmujące grunty własne, budynki, obiekty inżynierii wodnej i lądowej takie jak: kapitalne wyrobiska górnicze (w tym szyby, studnie, sztolnie, chodniki, komory główne), rurociągi podszadkowe, odwadniające i przeciwpożarowe, otwory piezometryczne, linie kablowe elektroenergetyczne, sygnalizacyjne i światłowodowe. Do rzeczowych aktywów trwałych górniczych i hutniczych zalicza się również maszyny, urządzenia techniczne, środki transportu i inne ruchome środki trwałe oraz prawa do użytkowania aktywów ujmowane zgodnie z MSSF 16 Leasing, w tym prawo wieczystego użytkowania gruntów.

Rzeczowe aktywa trwałe, z wyłączeniem prawa do użytkowania, wycenia się w cenie nabycia/koszcie wytworzenia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację (umorzenie) oraz skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości. W wartości początkowej środków trwałych Spółka ujmuje zdyskontowane koszty likwidacji środków trwałych, które będą ponoszone po zakończeniu działalności górniczej oraz innych obiektów, które zgodnie z obowiązującym prawem podlegają likwidacji po zakończeniu działalności. Zasady ujmowania i wyceny kosztów likwidacji przedstawione są w Nocie 9.4.

W wartości bilansowej środka trwałego ujmuje się koszty części zamiennych, regularnych, znaczących przeglądów, w tym koszty przeglądów certyfikacyjnych oraz koszty remontów których przeprowadzenie jest niezbędne.

Cenę nabycia/koszt wytworzenia powiększają koszty finansowania zewnętrznego (tj. odsetki, różnice kursowe i prowizje stanowiące korektę kosztu odsetek) zaciągniętego na nabycie lub wytworzenie dostosowywanego składnika rzeczowych aktywów trwałych.

Składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania wycenia się początkowo według kosztu, który obejmuje kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu, wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia leasingu i przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe, wszelkie początkowe koszty bezpośrednie poniesione przez leasingobiorcę oraz szacunek kosztów, które mają zostać poniesione przez leasingobiorcę w związku z demontażem i usunięciem bazowego składnika aktywów lub przeprowadzeniem renowacji miejsca, w którym się znajdował.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów wyceniane jest w wartości zobowiązania z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów wycenionego metodą renty wieczystej oraz wszelkich opłat leasingowych zapłaconych w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą (w tym płatności za nabycie prawa na rynku).

Po początkowym ujęciu składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania, z wyłączeniem prawa wieczystego użytkowania gruntów wycenionego metodą renty wieczystej, wycenia się według kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy amortyzacyjne i skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości, skorygowanego o wartość aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu.

Odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych (z wyłączeniem gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów) Spółka dokonuje, w zależności od wzorca konsumowania korzyści ekonomicznych z danego składnika rzeczowych aktywów trwałych:

- metodą amortyzacji liniowej, dla składników, które są wykorzystywane w procesie produkcji w równomiernym stopniu w całym okresie ich użytkowania, oraz
- metodą amortyzacji naturalnej (metodą jednostek produkcji), dla składników w odniesieniu do których konsumpcja korzyści ekonomicznych jest bezpośrednio powiązana z ilością wytworzonych jednostek produkcji i produkcja ta nie jest równomierna w całym okresie ich użytkowania. W szczególności dotyczy to maszyn i urządzeń górniczych w blokach gazowo-parowych.

Okresy eksploatacji i tym samym stawki amortyzacyjne środków trwałych funkcjonujących w ciągu technologicznym produkcji miedzi, dostosowane są do planów zakończenia działalności, a w przypadku prawa do użytkowania do wcześniejszej z dwóch dat – daty zakończenia okresu ekonomicznego użytkowania lub daty końca okresu leasingu, chyba że własność danego składnika zostanie przeniesiona na Spółkę przed końcem okresu leasingu, wtedy stawki amortyzacji dostosowane są do końca okresu szacowanego ekonomicznego użytkowania danego aktywa.

Dla poszczególnych grup środków trwałych przyjęto okresy użytkowania, oszacowane na podstawie oczekiwanego życia kopalń i hut w następujących przedziałach:

Dla środków trwałych własnych:

Grupa	Rodzaj środka trwałego	Całkowity okres użytkowania
Budynki, budowle i grunty	Grunty	Nie podlegają amortyzacji
	Budynki:	
	- budynki w hutach i kopalniach,	90-100 lat
	- wiaty, zbiorniki, kontenerowe rozdzielnie	20-30 lat
	Kapitalne wyrobiska górnicze	22-90 lat

	Rurociągi:	
	- podsadzkowe do przesyłu piasku z wodą,	6-9 lat
	- technologiczne, odwadniające, gazowe, przeciwpożarowe	22-90 lat
	Linie kablowe elektroenergetyczne, sygnalizacyjne i światłowodowe	10-70 lat
Urządzenia techniczne, maszyny, środki transportu, i inne środki trwałe	Urządzenia techniczne i maszyny:	
	- samojezdne maszyny górnicze, obudowy kopalniane	4-10 lat
	- przenośniki taśmowe, wagi przenośnikowe	10-66 lat
	- rozdzielnice, rozdzielnie	4-50 lat
	Środki transportu:	
	- lokomotywy dołowe elektryczne,	20-50 lat
	- wozy kopalniane, szynowe, cysterny, platformy do transportu	7-35 lat
	- wózki jezdne, widłowe, akumulatorowe	7-22 lat
	- samochody osobowe, ciężarowe, specjalne	5-22 lat
	- lokomotywy dołowe spalinowe	10-20 lat
	Inne środki trwałe, w tym narzędzia i przyrządy	5-25 lat
Dla środków trwałych z tytułu prawa do użytkowania:		
Grupa	Rodzaj prawa do użytkowania	Całkowity okres użytkowania
Budynki, budowle i grunty	Prawo wieczystego użytkowania gruntów wyceniane metodą renty wieczystej Służebność przesyłu	Nie podlega amortyzacji 6-54 lat (okres amortyzacji jest zależny od okresu amortyzacji składnika aktywów w związku z którym służebność została ustanowiona)
	Nieruchomości gruntowe	5-30 lat
	Budynki – magazyny	22 lata
	Budynki pozostałe	3-5 lat
	Budowle	3 lata
	Zespoły komputerowe	3 lata
Urządzenia techniczne, maszyny, środki transportu, i inne środki trwałe	Maszyny i urządzenia techniczne	3-4 lat
	Środki transportu	3 lata
	Wyposażenie i pozostałe	5 lat
Spółka dokonuje regularnych przeglądów rzeczowych aktywów trwałych pod kątem adekwatności stosowanych okresów użytkowania do bieżących warunków prowadzenia działalności.		
Poszczególne istotne części składowe środka trwałego (istotne komponenty), których okres użytkowania różni się od okresu użytkowania całego środka trwałego amortyzowane są odrębnie, przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania.		
Aktywa niefinansowe testuje się na utratę wartości, ilekroć jakieś zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazują na ryzyko niezrealizowania ich wartości bilansowej.		
Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości kwoty, o jaką wartość bilansowa danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwalną.		
Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości aktywa grupuje się na najniższym poziomie, na jakim generują przepływy pieniężne niezależnie od innych aktywów (ośrodek wypracowujący środki pieniężne). Dla celów przeprowadzenia testów na utratę wartości ośrodek wypracowujący środki pieniężne ustala się każdorazowo.		
Jeżeli przeprowadzony test na utratę wartości wykaże, iż wartość odzyskiwalna (tj. wyższa z dwóch kwot: wartość godziwa pomniejszona o koszty zbycia i wartość użytkowa) danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne		

w mln PLN, chyba że wskazano inaczej

jest niższa od wartości bilansowej, dokonuje się odpisu z tytułu utraty wartości w wysokości różnicy między wartością odzyskiwalną, a wartością bilansową składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Odpis z tytułu utraty wartości alokuje się do poszczególnych aktywów wchodzących w skład ośrodka wypracowującego środki pieniężne proporcjonalnie do udziału wartości bilansowej poszczególnych aktywów w wartości bilansowej całego ośrodka, przy czym w wyniku alokacji odpisu wartość bilansowa składnika aktywów nie może być niższa od najwyższej z trzech kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia, wartości użytkowej i zera.

Zasady rachunkowości - aktywa niematerialne

Aktywa niematerialne górnicze i hutnicze obejmują przede wszystkim aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych.

Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych

Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych wycenia się w wysokości kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości.

W koszcie tego aktywa ujmuje się nakłady na:

- projekty robót geologicznych,
- uzyskanie decyzji środowiskowych,
- uzyskanie koncesji i użytkowania górniczego na poszukiwania geologiczne,
- realizację robót i prac wiertniczych (wiercenia, badania geofizyczne, hydrogeologiczne, obsługa geologiczna, analityka, geotechnika, itd.),
- zakup informacji geologicznych,
- wykonanie dokumentacji geologicznej i jej zatwierdzenie,
- wykonanie oceny ekonomiczno-technicznej zasobów dla potrzeb decyzji o wnioskowanie o koncesje na eksploatację górnictwa,
- koszty zużycia urządzeń i sprzętu (rzeczowe aktywa trwałe) służącego do prowadzenia prac poszukiwawczych.

Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych wycenia się w wysokości kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości.

Testy na utratę wartości na pojedynczej jednostce (projekcie) Spółka przeprowadza obowiązkowo z chwilą:

- wykazania technicznej wykonalności i komercyjnej zasadności wydobywania zasobów mineralnych, oraz
- gdy fakty i okoliczności wskazują, że wartość bilansowa aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych może przewyższać ich wartość odzyskiwalną.

Ewentualne odpisy ujmuje się przed dokonaniem przeklasyfikowania wynikającego z wykazania technicznej wykonalności i ekonomicznej zasadności wydobywania zasobów mineralnych.

	Rzeczowe aktywa trwałe			Wartości niematerialne		Razem
	Budynki, budowle i grunty	Urządzenia techniczne, maszyny, środki transportu i inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	Pozostałe	
Stan na 01.01.2018						
Wartość brutto	9 990	11 529	3 937	290	398	26 144
Umorzenie	(4 556)	(5 536)	-	-	(63)	(10 155)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	(3)	(6)	(118)	-	(127)
Wartość księgowa netto	5 434	5 990	3 931	172	335	15 862
Zmiany w roku 2018 netto						
Rozliczenie środków trwałych w budowie	510	1 123	(1 633)	-	-	-
Zakup	-	-	1 848	12	29	1 889
Wytworzenie we własnym zakresie	-	-	47	-	-	47
Zmiana stanu wysokości rezerwy na koszty likwidacji zakładów górniczych i składowisk odpadów	168	-	-	-	-	168
Amortyzacja	(270)	(862)	-	-	(13)	(1 145)
Utworzenie, wykorzystanie odpisów z tytułu utraty wartości	-	-	-	-	-	-
Inne zmiany	(5)	(25)	126	-	41	137
Stan na 31.12.2018						
Wartość brutto	10 582	12 165	4 325	302	467	27 841
Umorzenie	(4 745)	(5 936)	-	-	(75)	(10 756)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	(3)	(6)	(118)	-	(127)
Wartość księgowa netto	5 837	6 226	4 319	184	392	16 958

Nota 9.4

	Rzeczowe aktywa trwałe			Wartości niematerialne		
	Budynki, budowle i grunty	Urządzenia techniczne, maszyny, środki transportu i inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	Pozostałe	Razem
Stan na 31.12.2018						
Wartość brutto	10 582	12 165	4 325	302	467	27 841
Umorzenie	(4 745)	(5 936)	-	-	(75)	(10 756)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	(3)	(6)	(118)	-	(127)
Wartość księgowa netto na 31.12.2018	5 837	6 226	4 319	184	392	16 958
Zmiana zasad rachunkowości - zastosowanie MSSF 16						
Wartość brutto	478	37	-	-	(10)	505
Umorzenie	-	-	-	-	4	4
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	-	-	-	-	-
Zmiana zasad rachunkowości wartość netto	478	37	-	-	(6)	509
Wartość brutto	11 060	12 202	4 325	302	457	28 346
Umorzenie	(4 745)	(5 936)	-	-	(71)	(10 752)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	(3)	(6)	(118)	-	(127)
Wartość księgowa netto na 01.01.2019	6 315	6 263	4 319	184	386	17 467
Zmiany w roku 2019 netto						
Rozliczenie środków trwałych w budowie	664	1 259	(1 923)	-	-	-
Zakup	-	-	2 082	18	44	2 144
Leasing - nowe umowy, modyfikacje dotychczasowych umów	24	4	-	-	-	28
Wytworzenie we własnym zakresie	-	-	92	-	-	92
Zmiana stanu wysokości rezerwy na koszty likwidacji zakładów górniczych i składowisk odpadów	129	-	-	-	-	129
Amortyzacja, z tego:	(321)	(930)	-	-	(12)	(1 263)
środki trwałe własne	(296)	(926)	-	-	(12)	(1 234)
środki trwałe w leasingu	(25)	(4)	-	-	-	(29)
Utworzenie, wykorzystanie odpisów z tytułu utraty wartości	(1)	(7)	-	-	-	(8)
Inne zmiany	(18)	8	133	1	30	154
Stan na 31.12.2019						
Wartość brutto	11 820	13 019	4 709	320	531	30 399
Umorzenie	(5 027)	(6 411)	(6)	-	(83)	(11 527)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(1)	(11)	-	(117)	-	(129)
Wartość księgowa netto, z tego:	6 792	6 597	4 703	203	448	18 743
środki trwałe i wartości niematerialne własne	6 315	6 560	4 703	203	448	18 229
środki trwałe i wartości niematerialne w leasingu	477	37	-	-	-	514

Nota 9.4

Nota 9.1.1 Rzeczowe aktywa trwałe górnicze i hutnicze – środki trwałe w budowie

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Program Udostępnienie Złoża - Głogów Głęboki-Przemysłowy	2 049	1 650
Działalność inwestycyjna związana z rozbudową i eksploatacją Obiektu Unieszkodliwiania Odpadów Wydobywczych Żelazny Most	856	498
Budowa szybu SW-4	595	582
Inwestycje związane z rozbudową infrastruktury rejonów wydobywczych w kopalniach	159	206
Zmiana funkcji szybu L-VI na materiałowo-zjazdowy	34	203
Program Rozwoju Hutnictwa	24	373

Nota 9.1.2 Wydatki związane z aktywami górniczymi i hutniczymi

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Zakup	(2 144)	(1 889)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu nabycia	22	144
Pozostałe	(172)	(139)
Razem	(2 294)	(1 884)

Nota 9.2 Pozostałe aktywa rzeczowe i niematerialne**Zasady rachunkowości**

Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia/koszcie wytworzenia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację (umorzenie) oraz skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości. Polityka dotycząca utraty wartości przedstawiona została w Nocie 9.1. Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się metodą liniową.

Dla poszczególnych grup środków trwałych przyjęto okresy użytkowania w następujących przedziałach:

Grupa	Całkowity okres użytkowania
Budynki i budowle	25-60 lat
Urządzenia techniczne i maszyny	4-15 lat
Środki transportu	3-14 lat
Inne środki trwałe	5-10 lat

Wartości niematerialne wykazane jako „pozostałe wartości niematerialne” obejmują w szczególności: nabyte prawa majątkowe niezwiązane z działalnością górniczą, oprogramowanie komputerowe. Aktywa te wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonych o skumulowane odpisy amortyzacyjne i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych dokonuje się metodą liniową, przez okres ich przewidywanego użytkowania. Dla głównych grup wartości niematerialnych okres użytkowania wynosi:

Grupa	Całkowity okres użytkowania
Nabyte prawa majątkowe niezwiązane z działalnością górniczą	5-50 lat
Oprogramowanie komputerowe	2-5 lat
Inne wartości niematerialne	40-50 lat

	Rzeczowe aktywa trwałe			Wartości niematerialne	
	Budynki, budowle i grunty	Urządzenia techniczne, maszyny, środki transportu i inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Pozostałe wartości niematerialne	Razem
Stan na 01.01.2018					
Wartość brutto	54	192	5	138	389
Umorzenie	(33)	(143)	-	(104)	(280)
Wartość księgowa netto	21	49	5	34	109
Stan na 31.12.2018					
Wartość brutto	54	203	22	164	443
Umorzenie	(35)	(152)	-	(112)	(299)
Wartość księgowa netto na 31.12.2018	19	51	22	52	144
Zmiana zasad rachunkowości zastosowanie MSSF 16 - zmiana wartości brutto	2	-	-	-	2
Stan na 01.01.2019					
Wartość brutto	56	203	22	164	445
Umorzenie	(35)	(152)	-	(112)	(299)
Wartość księgowa netto	21	51	22	52	146
Stan na 31.12.2019					
Wartość brutto	56	230	20	185	491
Umorzenie	(36)	(168)	-	(123)	(327)
Wartość księgowa netto, z tego:	20	62	20	62	164
środki trwałe i wartości niematerialne własne	19	61	20	62	162
środki trwałe i wartości niematerialne w leasingu	1	1	-	-	2

Na dzień 31 grudnia 2019 r. Spółka nie posiada zabezpieczeń zobowiązań na majątku.

Nota 9.3 Amortyzacja

	Rzeczowe aktywa trwałe		Wartości niematerialne	
	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Nota 4.1 Amortyzacja	1 274	1 151	24	22
rozliczona w wynik finansowy	1 197	1 099	23	20
koszty wytworzenia produktów	1 172	1 078	21	19
koszty ogólnego zarządu	25	21	2	1
stanowiąca część kosztu wytworzenia aktywów	77	52	1	2

Nota 9.4 Rezerwa na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów

Zasady rachunkowości	Ważne oszacowania i założenia
<p>Rezerwa na przyszłe koszty związane z likwidacją kopalń i innych obiektów technologicznych tworzona jest na bazie szacunku przewidywanych kosztów likwidacji obiektów i przywrócenia stanu pierwotnego terenu po zakończeniu ich eksploatacji. Podstawą szacowania wielkości rezerwy są specjalistyczne opracowania wykonane w oparciu o prognozy eksploatacji złoża (dla obiektów górniczych) oraz ekspertyzy technologiczno-ekonomiczne sporządzone przez specjalistyczne firmy bądź wykonane w Spółce.</p> <p>Zmiana stopy dyskonta lub szacowanego kosztu likwidacji koryguje wartość środka trwałego, którego dotyczy, chyba że przekracza wartość bilansową środka trwałego (wówczas nadwyżka ujmowana jest w pozostałych przychodach operacyjnych).</p>	<p>Wartość rezerwy stanowią zdyskontowane do wartości bieżącej oszacowane koszty przyszłej likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych. Na aktualizację rezerwy na dzień kończący okres sprawozdawczy w Spółce mają wpływ poniższe wskaźniki:</p> <p>a) wskaźnik zmiany cen produkcji budowlano - montażowej publikowany przez GUS,</p> <p>b) prognozowana stopa dyskontowa skalkulowana w oparciu o rentowność obligacji skarbowych o terminach zapadalności najbardziej zbliżonych do terminów planowanych wpływów finansowych (10 letnie).</p> <p>Rentowność obligacji skarbowych oraz stopa inflacji ustalane są oddzielnie dla okresów przyszłych, tj. pierwszego, drugiego i trzeciego roku oraz łącznie dla okresów począwszy od czwartego roku.</p> <p>Na koniec okresu sprawozdawczego stosując dotychczasowe podejście, przy utrzymującej się na rekordowo niskim poziomie rentowności 10 letnich obligacji i wzroście inflacji jak i projekcji inflacyjnej NBP, Spółka otrzymałaby ujemną realną stopę dyskontową. Ze względu na niecodzienną sytuację Spółka zastosowała podejście ostrożnościowe i przyjęła dla wyceny rezerwy na dzień 31 grudnia 2019 r. stopę dyskontową na poziomie „0”. Z uwagi na niestandardowy charakter obecnych warunków rynkowych Spółka monitoruje sytuację i prowadzi analizy ewentualnej weryfikacji stosowanego dotychczas podejścia. (Stopa dyskonta przyjęta dla wyceny na dzień 31 grudnia 2018 r. 0,31 %).</p>

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Stan rezerw na początek okresu sprawozdawczego	988	804
Nota 9.1 Zmiany szacunków odniesione w środki trwałe	129	168
Pozostałe	14	16
Stan rezerw na koniec okresu sprawozdawczego w tym:	1 131	988
- rezerwy długoterminowe	1 119	980
- rezerwy krótkoterminowe	12	8

Wpływ zmiany stopy dyskonta na saldo rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
wzrost stopy dyskonta o 1 p. p.	(333)	(292)
obniżenie stopy dyskonta o 1 p. p.	-	114

Nota 9.5 Aktywowane koszty finansowania zewnętrznego

W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. Spółka ujęła w aktywach rzeczowych i niematerialnych 135 mln PLN kosztów finansowania zewnętrznego (w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. 133 mln PLN).

Stopa kapitalizacji zastosowana przez Spółkę do ustalenia kosztów finansowania zewnętrznego za 2019 r. wyniosła 4,04% (w 2018 r. 5,93%).

CZĘŚĆ 10 – Kapitał obrotowy

Nota 10.1 Zapasy

Zasady rachunkowości

Spółka dokonuje wyceny zapasów według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia nie wyższych niż cena sprzedaży pomniejszona o koszty dokończenia produkcji i doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Wyceny bilansowej rozchodu składnika zapasów dokonuje się według średniej ważonej ceny nabycia oraz średnioważonego rzeczywistego kosztu wytworzenia.

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Materiały	447	400
Półprodukty i produkty w toku	2 585	3 057
Wyroby gotowe	679	568
Towary	72	77
Razem wartość netto zapasów	3 783	4 102

Odpisy aktualizujące wartość zapasów w okresie obrotowym

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Utworzony odpis w koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	29	5
Odwrócony odpis w kosztach sprzedanych produktów, towarów i materiałów	33	27

Terminy realizacji zapasów

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
O okresie dłuższym niż 12 miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego	116	147
O okresie do 12 miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego	3 667	3 955

Nota 10.2 Należności od odbiorców

Zasady rachunkowości

Należności od odbiorców ujmuje się początkowo w cenie transakcyjnej. Po początkowym ujęciu należności wycenia się:

- należności nieprzekazywane do faktoringu pełnego: w wysokości zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem odpisów z tytułu oczekiwanej straty kredytowej (przy czym należności od odbiorców z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania nie podlegają dyskontowaniu),
- należności przekazywane do faktoringu pełnego: wg wartości godziwej przez wynik finansowy, przy czym ze względu na krótki termin pomiędzy ujęciem należności a przekazaniem do faktora oraz niskie ryzyko kredytowe kontrahenta (faktora) wartość godziwa tych należności uwzględnia korektę o koszty transakcji stanowiące wynagrodzenie faktora i tym samym odpowiada wartości kwoty netto uzyskanej od faktora (należności przekazanej do faktora (wartość nominalna z faktury) pomniejszonej o odsetki). Należności przekazywane do faktoringu pełnego są wyznaczane do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy obowiązkowo, ponieważ zostały zakwalifikowane do modelu biznesowego, w ramach którego przepływy są realizowane wyłącznie w drodze sprzedaży aktywów finansowych.
- należności oparte o formułę M+: wg wartości godziwej przez wynik finansowy, wartość jest ustalana jako wartość nominalna (tj. po cenie z faktury sprzedaży) skorygowana o wpływ ryzyka rynkowego i kredytowego. Korekta z tytułu ryzyka rynkowego jest obliczana jako różnica pomiędzy aktualną ceną rynkową dla danego okresu kwotowania z przyszłości (dla okresu, w którym nastąpi ostateczne ustalenie ceny rozliczenia) a ceną, po jakiej należność została ujęta w księgach rachunkowych (przemnożona przez wolumen sprzedaży). Korekta z tytułu ryzyka kredytowego jest obliczana w sposób analogiczny do kalkulacji oczekiwanej straty kredytowej dla należności handlowych wycenianych

wg zamortyzowanego kosztu. Należności oparte o formułę cenowa M+ są wyznaczone do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy obowiązkowo, ponieważ należności te nie zdają testu SPPI (tj. testu umownych przepływów pieniężnych) ze względu występujący w nich element zmiany ceny po dniu początkowego ujęcia należności.

Spółka narażona jest na ryzyko kredytowe oraz ryzyko walutowe wynikające z należności od odbiorców. Zarządzanie ryzykiem kredytowym oraz ocenę jakości kredytowej należności przedstawiono w Nocie 7.5.2.3 Informacje na temat ryzyka walutowego przedstawiono w Nocie 7.5.1.3.

Poniższa tabela przedstawia wartość bilansową należności od odbiorców oraz kwotę oczekiwanej straty kredytowej:

	stan na 31.12.2019	stan na 31.12.2018
Należności wyceniane w zamortyzowanym koszcie - wartość brutto	114	181
Odpis na oczekiwaną stratę kredytową	(10)	(10)
Należności wyceniane w zamortyzowanym koszcie - wartość netto	104	171
Należności wyceniane do wartości godziwej	139	139
Razem	243	310

Nota 10.3 Zobowiązania wobec dostawców i podobne

Zasady rachunkowości

Zobowiązania wobec dostawców i podobne ujmuje się początkowo w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcyjne i wycenia się na dzień kończący okres sprawozdawczy w wartości zamortyzowanego kosztu.

Naliczone odsetki z tytułu dokonania spłaty zobowiązania w terminie późniejszym ujmowane są w wyniku okresu w pozycji przychody/(koszty) finansowe.

Ważne oszacowania i założenia

Zobowiązania wobec dostawców i podobne prezentowane w Sprawozdaniu z sytuacji finansowej Spółki zawierają również zobowiązania handlowe przekazane do faktoringu dłużnego, które mieszczą się w kategorii „podobne”. W momencie przekazania zobowiązania do faktoringu dłużnego Spółka ujmuje zobowiązanie wobec faktora, który w związku z dokonaniem subrogacji ustawowej wierzytelności, z prawnego punktu widzenia przejmuje prawa i obowiązki charakterystyczne dla wierzytelności handlowych. Faktoring dłużny nie jest bezpośrednio uregulowany w MSSF i w związku z niejednoznacznym charakterem niezbędne było dokonanie przez Spółkę istotnego osądu w zakresie prezentacji sald oddanych do faktoringu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz prezentacji transakcji w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych. W ocenie Spółki, na ustalenie ww. prezentacji salda zobowiązań handlowych przekazanych do faktoringu dłużnego jako „Zobowiązania wobec dostawców i podobne” (przypisania do kategorii „podobne”) razem z pozostałymi zobowiązaniami handlowymi a nie jako zobowiązania z tytułu zadłużenia, kluczowy wpływ miały poniższe aspekty:

- z prawnego punktu widzenia w momencie objęcia faktoringiem dłużnym w drodze subrogacji następuje przeniesienie praw i obowiązków wynikających z zobowiązań, a nie ich wygaśnięcie i ustanowienie nowych praw i obowiązków wobec faktora,
- nie są ustanawiane dodatkowe gwarancje związane z faktoringiem dłużnym oraz nie ma miejsca zmiana warunków handlowych dotyczących niewywiązania się z warunków umowy i anulowania umowy,
- celem programu jest nie tylko poprawa płynności Spółki, ale również wsparcie dostawców w pozyskaniu korzystniejszego finansowania, w celu budowania długotrwałych relacji biznesowych,
- ustalone terminy płatności, jak również wzorzec płatności (w tym dotyczący odsetek i dyskonta) nie ulegają zmianie w stosunku do zobowiązań handlowych wobec danego dostawcy, które nie są objęte faktoringiem dłużnym. W związku z powyższym, jak również uwzględniając ustalone oprocentowanie i dyskonto oraz termin wydłużonej spłaty, przepływy pieniężne związane z zobowiązaniem przekazanym do faktoringu dłużnego nie zmieniają się o więcej niż 10%,
- koszty związane z faktoringiem dłużnym są ponoszone zarówno przez Spółkę jak i dostawców. Spółka ponosi koszt odsetkowy wynikający ze spłaty zobowiązania w wydłużonym terminie, podczas gdy dostawcy ponoszą koszt dyskonta w związku z wcześniejszym (tj. przed upływem terminu podstawowego wynoszącego standardowo 60 dni) otrzymaniem płatności od faktora,
- Spółka wraz z poszczególnymi dostawcami na mocy zawartych porozumień ustala, które konkretnie faktury będą przekazywane do faktoringu dłużnego i jaki będzie termin wcześniejszej spłaty dostawcy przez faktora.

Ponadto, Spółka zidentyfikowała charakterystyki, które wskazują na charakter faktoringu dłużnego jako zobowiązania z tytułu finansowania (zobowiązanie z tytułu kredytu udzielonego przez faktora), jednakże zostały ocenione przez Spółkę za niewystarczające, aby uznać, że w momencie przekazania zobowiązania handlowego do faktoringu dłużnego następuje

całkowita zmiana charakteru handlowego na dłużny, co warunkowałoby prezentację w Sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako zobowiązanie z tytułu finansowania dłużnego oraz prezentację w Sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w działalności finansowej:

- faktorem jest bank i w momencie dokonania subrogacji przez faktora zmienia się strona, która jest wierzycielem,
- w celu pozyskania korzystniejszych warunków umowa faktoringowa była negocjowana z faktorem przez Spółkę a nie bezpośrednio przez dostawców,
- termin faktycznej spłaty zobowiązań wobec dostawców objętych faktoringiem dłużnym jest dłuższy (i wynosi do 180 dni) od terminu spłaty zobowiązań wobec pozostałych dostawców, których zobowiązania nie są oddawane do faktoringu, (i standardowo wynosi 60 dni),
- główne koszty faktoringu dłużnego są ponoszone przez Spółkę a obciążenie dostawców występuje wyłącznie w przypadku otrzymania płatności przez dostawcę w terminie skróconym w stosunku do terminu płatności wynikającego z umowy handlowej, który standardowo wynosi 60 od dnia otrzymania faktury przez Spółkę (upust za zapłatę przed terminem 60 dni lub innym, wynikającym z umowy handlowej).

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Zobowiązania długoterminowe wobec dostawców	165	162
Zobowiązania krótkoterminowe wobec dostawców	1 864	1 920
Zobowiązania krótkoterminowe podobne – faktoring dłużny	596	-
Zobowiązania wobec dostawców i podobne	2 625	2 082

Spółka w trakcie okresu zakończonego 31 grudnia 2019 r. wdrożyła faktoring dłużny w celu umożliwienia dostawcom szybszego otrzymania spłaty wierzytelności w ramach standardowego procesu zakupowego realizowanego przez Spółkę, przy jednoczesnym wydłużeniu terminu spłaty przez Spółkę zobowiązań wobec faktora. Ustalony limit zaangażowania faktora wynosi 750 mln PLN. W bieżącym roku obrotowym od dnia wdrożenia faktoringu dłużnego do dnia kończącego okres sprawozdawczy do faktora przekazano zobowiązania w kwocie 596 mln PLN i jest to stan zobowiązań handlowych objętych faktoringiem dłużnym na dzień 31 grudnia 2019 r.; w roku obrotowym nie wystąpiły płatności na rzecz faktora. Koszty odsetkowe naliczone na rzecz faktora w 2019 r. wyniosły 1 mln PLN i zostały ujęte w pozycji „koszty finansowe”.

Terminy spłaty wierzytelności z tytułu faktoringu dłużnego nie przekraczają 12 miesięcy, w związku z czym zobowiązania objęte faktoringiem dłużnym w całości prezentowane są jako krótkoterminowe.

W pozycji zobowiązań wobec dostawców i podobnych zawarte zostały zobowiązania z tytułu zakupu, budowy środków trwałych i wartości niematerialnych wynoszące na 31 grudnia 2019 r. w części długoterminowej 165 mln PLN, a w części krótkoterminowej 855 mln PLN (na 31 grudnia 2018 r. odpowiednio 162 mln PLN i 844 mln PLN).

Spółka narażona jest na ryzyko walutowe wynikające z zobowiązań wobec dostawców i podobnych oraz ryzyko płynności. Informacje na temat ryzyka walutowego przedstawiono w Nocie 7.5.1.3 oraz ryzyka płynności w Nocie 8.3.

Wartość godziwa zobowiązań wobec dostawców i podobnych zbliżona jest do ich wartości bilansowej.

Nota 10.4 Zmiana stanu kapitału obrotowego

Zasady rachunkowości

Przepływy pieniężne z tytułu odsetek od transakcji faktoringu dłużnego prezentowane są w ramach przepływów z działalności finansowej. Kwoty faktycznych spłat wierzytelności podstawowej oddanej do faktoringu dłużnego wobec faktora prezentowane są w ramach przepływów z działalności operacyjnej. Dodatkowo Spółka w ramach zmiany stanu kapitału obrotowego w Sprawozdaniu z przepływów pieniężnych wykazuje w odrębnej linii „Zmianę stanu zobowiązań handlowych oddanych do faktoringu”, dla celów jasnej i przejrzystej prezentacji.

Ważne oszacowania i założenia

Spółka w trakcie okresu zakończonego 31 grudnia 2019 r. wdrożyła faktoring dłużny (dalsze informacje przedstawiono w Nocie 10.3).

Ponieważ praktyka rynkowa w zakresie prezentacji transakcji faktoringu dłużnego w Sprawozdaniu z przepływów pieniężnych nie jest jednolita konieczne było dokonanie przez Zarząd osądu w tym obszarze. W przypadku tych transakcji Spółka musiała dokonać osądu, czy wydatki związane z płatnościami wykonanymi na rzecz faktora powinny być zaklasyfikowane do przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej czy też do przepływów z działalności finansowej w ramach Sprawozdania z przepływów pieniężnych. Zgodnie z MSR7.11 jednostka powinna prezentować przepływy pieniężne z działalności operacyjnej, inwestycyjnej i finansowej w sposób najbardziej odpowiedni dla rodzaju prowadzonej działalności, gdyż informacja ta dostarcza użytkownikom sprawozdań finansowych dane pozwalające na dokonanie oceny wpływu tychże działalności na sytuację finansową jednostki oraz na kwotę środków pieniężnych i ekwiwalentów.

W związku z powyższym w ocenie Spółki:

- prezentacja spłaty kwoty wierzytelności podstawowej w ramach faktoringu dłużnego w przepływach z działalności operacyjnej jest zgodna z celem poszczególnych elementów transakcji (dalsze informacje przedstawiono w Nocie 10.3). W przypadku dokonania subrogacji ustawowej wierzytelności przez faktora z prawnego punktu widzenia przejmuje on prawa i obowiązki charakterystyczne dla wierzytelności handlowych,
- natomiast aspekt finansowy związany z transakcją faktoringu jest wskazany w prezentacji odsetek w ramach działalności finansowej. Jest to spójne z ujmowaniem tych odsetek w kosztach finansowych w Sprawozdaniu z wyniku oraz z przyjętą przez Spółkę polityką rachunkowości prezentacji kosztów odsetek od faktoringu dłużnego w działalności finansowej.

	Należności		Zobowiązania		Kapitał obrotowy
	Zapasy	od odbiorców	wobec dostawców	Zobowiązania podobne	
Stan na 01.12.2019 r.	(4 102)	(310)	2 082	-	(2 330)
Stan na 31.12.2019 r.	(3 783)	(243)	2 029	596	(1 401)
Zmiana stanu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	319	67	(53)	596	929
Amortyzacja ujęta w wycenie zapasów	52	-	-	-	52
Przekwalifikowanie z rzeczowych aktywów trwałych	1	-	-	-	1
Zobowiązania z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	-	-	(8)	-	(8)
Zobowiązania z tytułu odsetek od faktoringu dłużnego	-	-	-	(1)	(1)
Korekty	53	-	(8)	(1)	44
Zmiana stanu ujęta w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych*	372	67	(61)	595	973

* Na dzień 31 grudnia 2019 r. w kapitale obrotowym Spółka posiadała zobowiązanie z tytułu faktoringu dłużnego w wysokości 595 mln PLN. Spółka zaciągnęła całość zobowiązania w ciągu roku 2019, w działalności operacyjnej z tytułu faktoringu dłużnego nie wystąpiły płatności wobec faktora.

	Należności		Zobowiązania		Kapitał obrotowy
	Zapasy	od odbiorców	wobec dostawców	Zobowiązania podobne	
Stan na 01.01.2018 r.	(3 857)	(1 050)	1 882	-	(3 025)
Stan na 31.12.2018 r.	(4 102)	(310)	2 082	-	(2 330)
Zmiana stanu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(245)	740	200	-	695
Amortyzacja ujęta w wycenie zapasów	49	-	-	-	49
Zobowiązania z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	-	-	(191)	-	(191)
Korekty	49	-	(191)	-	(142)
Zmiana stanu ujęta w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(196)	740	9	-	553

CZĘŚĆ 11 – Świadczenia pracownicze

Zasady rachunkowości

Spółka zobowiązana jest do wypłaty określonych świadczeń po okresie zatrudnienia (świadczeń emerytalnych z tytułu jednorazowych odpraw emerytalno-rentowych, odpraw pośmiertnych, ekwiwalentu węglowego) oraz innych długoterminowych świadczeń (w postaci nagród jubileuszowych), zgodnie z Zakładowym Układem Zbiorowym Pracy.

Wysokość zobowiązań z tytułu obu rodzajów świadczeń szacowana jest na dzień kończący okres sprawozdawczy przez niezależnego aktuarium metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych.

Wartość bieżąca zobowiązania z tytułu określonych świadczeń ustala się poprzez zdyskontowanie szacowanych przyszłych wpływów pieniężnych przy zastosowaniu stóp procentowych obligacji skarbowych wyrażonych w walucie przyszłej wypłaty świadczeń, o terminach zapadalności zbliżonych do terminów regulowania odnośnych zobowiązań. Zyski i straty aktuarialne z wyceny określonych świadczeń po okresie zatrudnienia ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach w okresie, w którym powstały. Zyski i straty aktuarialne z wyceny pozostałych świadczeń (świadczenia z tytułu nagród jubileuszowych) ujmowane są w wyniku finansowym.

Ważne oszacowania i założenia

Zobowiązanie bilansowe z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych równe jest wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń. Wysokość zobowiązania zależy od wielu czynników, które są wykorzystywane jako założenia w metodzie aktuarialnej. Wszelkie zmiany założeń mają wpływ na wartość bilansową zobowiązania. Jednym z podstawowych założeń dla ustalenia wysokości zobowiązania jest stopa procentowa. Na dzień kończący okres sprawozdawczy w oparciu o opinię niezależnego aktuarium przyjmuje się odpowiednią stopę dyskonta dla Spółki, przy użyciu której ustala się wartość bieżącą szacowanych przyszłych wpływów pieniężnych z tytułu tych świadczeń. Przy ustalaniu stopy dyskontowej dla okresu sprawozdawczego aktuarium ekstrapoluje wzdłuż krzywej rentowności bieżące stopy procentowe obligacji skarbowych wyrażonych w walucie przyszłej wypłaty świadczeń, aby uzyskać stopę dyskontową umożliwiającą dyskontowanie płatności o terminie realizacji dłuższym niż termin wykupu obligacji.

Pozostałe założenia makroekonomiczne wykorzystywane dla wyceny zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych, takie jak stopa inflacji czy najniższe wynagrodzenie, oparte są na obecnie panujących warunkach rynkowych. Założenia przyjęte do wyceny na 31 grudnia 2019 r. zostały ujawnione w nocie 11.2.

Wpływ zmian wskaźników na saldo zobowiązań

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
wzrost stopy dyskonta o 1 p. p.	(340)	(316)
obniżenie stopy dyskonta o 1 p. p.	459	421
wzrost o 1% wskaźnika wzrostu cen węgla i wskaźnika wzrostu wynagrodzeń	446	411
obniżenie o 1% wskaźnika wzrostu cen węgla i wskaźnika wzrostu wynagrodzeń	(336)	(316)

Nota 11.1 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Długoterminowe	2 363	2 235
Krótkoterminowe	129	141
Zobowiązania z tytułu programów przyszłych świadczeń pracowniczych	2 492	2 376
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	402	365
Rozliczenia międzyokresowe kosztów bierne (niewykorzystane urlopy, premie, inne)	359	277
Zobowiązania pracownicze	761	642
Razem zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	3 253	3 018

Koszty świadczeń pracowniczych

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Koszty wynagrodzeń	2 423	2 222
Koszty ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń	972	904
Koszty przyszłych świadczeń	199	198
Nota 4.1 Koszty świadczeń pracowniczych	3 594	3 324

Nota 11.2 Zmiana stanu zobowiązań z tytułu programów przyszłych świadczeń pracowniczych

	Ogółem zobowiązania	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalno- rentowe	Ekwiwalent węglowy	Inne świadczenia
Stan na 1 stycznia 2018	1 990	303	286	1 394	7
Nota 11.1 Łączna kwota kosztów ujęta w wyniku finansowym	198	99	25	74	0
Koszty odsetek	68	11	10	47	0
Koszty bieżącego zatrudnienia	63	21	15	27	0
Straty aktuarialne ujmowane w wyniku finansowym	67	67	-	-	-
Nota 8.2.2 Straty aktuarialne ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach	303	-	50	238	15
Wypłacone świadczenia	(115)	(40)	(28)	(46)	(1)
Stan na 31 grudnia 2018	2 376	362	333	1 660	21
Nota 11.1 Łączna kwota kosztów ujęta w wyniku finansowym	199	92	28	77	2
Koszty odsetek	67	10	9	47	1
Koszty bieżącego zatrudnienia	76	26	19	30	1
Straty aktuarialne ujmowane w wyniku finansowym	56	56	-	-	-
Nota 8.2.2 (Zyski) / Straty aktuarialne ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach	36	-	41	(9)	4
Wypłacone świadczenia	(119)	(44)	(26)	(48)	(1)
Stan na 31 grudnia 2019	2 492	410	376	1 680	26

Stan na 31 grudnia	2019	2018	2017	2016	2015
Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	2 492	2 376	1 990	1 800	1 905

Główne założenia aktuarialne przyjęte dla celów wyceny na 31 grudnia 2019 r.:

	2020	2021	2022	2023	2024 i następne
- stopa dyskonta	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
- stopa wzrostu cen węgla	0,80%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
- stopa wzrostu najniższego wynagrodzenia	15,56%	15,38%	4,00%	4,00%	4,00%
- przewidywana inflacja	2,80%	2,60%	2,60%	2,60%	2,60%
- przewidywany przyszły wzrost wynagrodzeń	6,30%	4,90%	4,00%	4,00%	4,00%

Główne założenia aktuarialne przyjęte dla celów wyceny na 31 grudnia 2018 r.:

	2019	2020	2021	2022	2023 i następne
- stopa dyskonta	2,82%	2,82%	2,82%	2,82%	2,82%
- stopa wzrostu cen węgla	8,70%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
- stopa wzrostu najniższego wynagrodzenia	7,14%	4,89%	5,08%	4,00%	4,00%
- przewidywana inflacja	3,20%	2,90%	2,50%	2,50%	2,50%
- przewidywany przyszły wzrost wynagrodzeń	5,60%	5,00%	4,80%	3,90%	3,90%

Zmiana wartości zysków/strat aktuarialnych spowodowana jest zmianą założeń w zakresie spadku stopy dyskonta, spadku cen węgla oraz wzrostu najniższych wynagrodzeń.

Do aktualizacji zobowiązań na koniec bieżącego okresu przyjęto parametry na podstawie dostępnych prognoz inflacji, analizy wskaźników cen węgla i najniższego wynagrodzenia oraz przewidywanej rentowności długoterminowych obligacji skarbowych.

Podział zysków / strat aktuarialnych na dzień 31 grudnia 2019 r. w stosunku do założeń przyjętych na 31 grudnia 2018 r.

Zmiana założeń finansowych	90
Zmiana założeń demograficznych	(11)
Pozostałe zmiany	13
Razem (zyski) / straty aktuarialne	92

Podział zysków / strat aktuarialnych na dzień 31 grudnia 2018 r. w stosunku do założeń przyjętych na 31 grudnia 2017 r.

Zmiana założeń finansowych	275
Zmiana założeń demograficznych	(58)
Pozostałe zmiany	153
Razem (zyski) / straty aktuarialne	370

Profil zapadalności zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych

Rok zapadalności:	Ogółem zobowiązania	nagrody jubileuszowe	odprawy emerytalno - rentowe	ekwiwalent węglowy	odprawy pośmiertne
2020	129	42	32	54	1
2021	163	32	69	61	1
2022	98	26	11	59	2
2023	98	25	14	58	1
2024	98	25	15	57	1
Pozostałe lata	1 906	260	235	1 391	20
Wartość zobowiązań w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na 31 grudnia 2019	2 492	410	376	1 680	26

Profil zapadalności zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych

Rok zapadalności:	Ogółem zobowiązania	nagrody jubileuszowe	odprawy emerytalno - rentowe	ekwiwalent węglowy	odprawy pośmiertne
2019	141	37	49	53	2
2020	150	33	53	63	1
2021	97	23	12	61	1
2022	94	23	10	60	1
2023	95	23	13	58	1
Pozostałe lata	1 799	222	196	1 364	17
Wartość zobowiązań w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na 31 grudnia 2018	2 376	361	333	1 659	23

CZĘŚĆ 12 – Inne noty

Nota 12.1 Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Zasady rachunkowości oraz ważne oszacowania i założenia zaprezentowane w Nocie 10 mają zastosowanie do transakcji przeprowadzanych z podmiotami powiązаныmi.

Przychody operacyjne od podmiotów powiązanych	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Od podmiotów zależnych	890	1 163
Od wspólnych przedsięwzięć	2	21
Razem	892	1 184

Wpływ od jednostek zależnych z tytułu dywidend w 2019 r. wyniósł 37 mln PLN (w okresie porównywalnym 239 mln PLN).

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności od podmiotów powiązanych	7 879	6 818
Od jednostek zależnych w tym:	7 770	6 716
pożyczki udzielone	7 219	6 271
Od wspólnych przedsięwzięć	109	102
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	1 031	997
Wobec podmiotów zależnych	1 015	986
Wobec wspólnych przedsięwzięć	16	11
	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Zakup pochodzący od jednostek powiązanych	5 244	5 039
Zakup produktów towarów, materiałów oraz pozostałe zakupy od jednostek zależnych	5 244	5 039

Skarb Państwa stanowi podmiot kontrolujący KGHM Polska Miedź S.A. na najwyższym szczeblu. Spółka korzysta ze zwolnienia z ujawniania informacji na temat transakcji z rządem oraz jednostkami, nad którymi ten rząd sprawuje kontrolę lub współkontrolę lub ma na nie znaczący wpływ (MSR 24.25).

Na dzień 31 grudnia 2019 r. wystąpiły salda zobowiązań z tytułu zawartych umów niezbędnych do prowadzenia podstawowej działalności operacyjnej Spółki w kwocie 203 mln PLN (na dzień 31 grudnia 2018 r. 200 mln PLN) z tytułu:

- ustanowienia użytkowania górniczego za wydobycie kopaliny – opłaty stałe oraz ustanowienia użytkowania górniczego za poszukiwanie i rozpoznanie kopaliny - razem w wysokości 174 mln PLN (na dzień 31 grudnia 2018 r. 170 mln PLN),
- ustanowienia użytkowania górniczego za wydobycie kopaliny - opłata zmienna (rozpoznana w kosztach) w wysokości 29 mln PLN (w 2018 r. 30 mln PLN).

Na dzień 31 grudnia 2019 r. Spółka posiadała zobowiązanie z tytułu faktoringu dłużnego w wysokości 596 mln PLN wobec spółki powiązanej ze Skarbem Państwa PEKAO FAKTORING SP. Z O.O.

W 2019 r. banki powiązane ze Skarbem Państwa realizowały na rzecz Spółki następujące transakcje i operacje gospodarcze: wymiany walut spot, lokowania środków pieniężnych, udzielania kredytów i gwarancji, prowadzenia rachunków bankowych, doradztwa przy emisji obligacji, zakupu obligacji, obsługi funduszy celowych oraz zawierania opcji i struktur opcyjnych i transakcji zabezpieczających CIRS a także otwierania akredytyw.

Spółki Skarbu Państwa mogą nabywać obligacje emitowane przez KGHM Polska Miedź S.A.

W okresie bieżącym i porównywalnym nie zidentyfikowano innych indywidualnych transakcji, które byłyby znaczące ze względu na nietypowy zakres i kwotę.

Pozostałe transakcje zawarte przez Spółkę z rządem oraz jednostkami, nad którymi ten rząd sprawuje kontrolę lub współkontrolę lub ma na nie znaczący wpływ, które były znaczące zbiorowo, wchodziły w zakres normalnych, codziennych operacji gospodarczych, przeprowadzonych na zasadach rynkowych. Transakcje te dotyczyły:

- zakupu produktów na potrzeby bieżącej działalności operacyjnej. Obroty z tytułu tych transakcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. wyniosły 748 mln PLN (od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. 910 mln PLN), nierozliczone salda zobowiązań z tytułu tych transakcji na dzień 31 grudnia 2019 r. wyniosły 118 mln PLN (na dzień 31 grudnia 2018 r. 131 mln PLN),
- sprzedaży do Spółek Skarbu Państwa. Obroty z tej sprzedaży w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. wyniosły 84 mln PLN (od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. 41 mln PLN), nierozliczone salda należności z tytułu tych transakcji na dzień 31 grudnia 2019 r. wyniosły 7 mln PLN (na dzień 31 grudnia 2018 r. 6 mln PLN).

Nota 12.2 Dywidendy wypłacone

Zgodnie z Uchwałą Nr 7/2019 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia KGHM Polska Miedź S.A. z dnia 7 czerwca 2019 r. w sprawie podziału zysku za rok obrotowy 2018, postanowiono zysk w całości przekazać na kapitał zapasowy Spółki.

Zgodnie z Uchwałą Nr 10/2018 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia KGHM Polska Miedź S.A. z dnia 6 lipca 2018 r. w sprawie podziału zysku za rok obrotowy 2017, postanowiono zysk w całości przekazać na kapitał zapasowy Spółki.

Wszystkie akcje Jednostki Spółki są akcjami zwykłymi.

Nota 12.3 Pozostałe aktywa

Zasady rachunkowości

Należności niestanowiące aktywów finansowych ujmuje się początkowo w wartości nominalnej i wycenia na dzień kończący okres sprawozdawczy w kwocie wymaganej zapłaty.

Zasady rachunkowości dotyczące aktywów finansowych zostały opisane w Nocie 7.

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Pozostałe aktywa niefinansowe długoterminowe	58	24
Zaliczki niefinansowe	35	15
Rozliczenia międzyokresowe czynne	23	9
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	275	291
Pozostałe aktywa finansowe krótkoterminowe	221	242
Należności z tytułu udzielonych gwarancji	84	97
Należności z tytułu opłat za akredytywy	86	63
Pożyczki udzielone	10	17
Inne	41	65
Pozostałe aktywa niefinansowe krótkoterminowe	54	49
Zaliczki niefinansowe	36	36
Pozostałe	18	13

Nota 7.1

Nota 12.4 Pozostałe zobowiązania**Zasady rachunkowości**

Pozostałe zobowiązania finansowe ujmuje się początkowo w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcyjne i wycenia się na dzień kończący okres sprawozdawczy w wartości zamortyzowanego kosztu.

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Zobowiązania wobec dostawców	165	162
Inne	52	37
Pozostałe zobowiązania - długoterminowe	217	199
Fundusze specjalne	360	335
Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów w tym:	171	120
rezerwa na zakup praw majątkowych dotyczących zużytej energii elektrycznej	53	45
opłaty za wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza	90	48
Zaliczki niefinansowe	1	3
Nabycie certyfikatów inwestycyjnych	-	133
Zobowiązania z tytułu rozliczenia Podatkowej Grupy Kapitałowej	26	10
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	4	14
Pozostałe zobowiązania z tytułu rozliczeń w ramach umów cash poolingu	74	-
Inne	128	96
Pozostałe zobowiązania - krótkoterminowe	764	711

Nota 12.5 Aktywa, zobowiązania nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

Wartości pozycji aktywów, zobowiązań warunkowych oraz innych zobowiązań nieujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej ustalone zostały na podstawie szacunków.

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Aktywa warunkowe	731	558
Otrzymane gwarancje	256	168
Należności wekslowe	347	225
Pozostałe tytuły	128	165
Zobowiązania warunkowe	2 073	2 370
Nota 8.6 Zlecenia udzielenia gwarancji i poręczeń	1 950	2 207
Nota 8.6 Zobowiązanie wekslowe	16	16
Pozostałe tytuły	107	147
Inne zobowiązania nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	107	113
Zobowiązania wobec jednostek samorządu terytorialnego w związku z rozbudową zbiornika odpadów produkcyjnych	107	113

Nota 12.6 Umowne zobowiązania inwestycyjne związane z aktywami rzeczowymi i niematerialnymi

Umowne zobowiązania inwestycyjne zaciągnięte w okresie sprawozdawczym, ale nieujęte jeszcze w sprawozdaniu z sytuacji finansowej miały następującą wartość (stan na 31 grudnia danego roku):

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Umowne zobowiązania z tytułu nabycia:		
rzeczowych aktywów trwałych	2 347	2 671
wartości niematerialnych	322	74
Umowne zobowiązania inwestycyjne, razem:	2 669	2 745

Nota 12.7 Prawo wieczystego użytkowania gruntów

Spółka otrzymała prawa wieczystego użytkowania gruntów w większości nieodpłatnie z mocy obowiązujących przepisów prawnych. Grunty będące przedmiotem prawa wieczystego użytkowania stanowią tereny przemysłowe związane z podstawową działalnością produkcyjną, w tym również tereny stref ochronnych, na których przekroczone zostały standardy jakości środowiska na skutek prowadzonej działalności gospodarczej.

W związku z charakterem użytkowania powyższych gruntów, na dzień 31 grudnia 2018 r. Spółka nie dysponowała wartościami godziwymi praw wieczystego użytkowania.

W tabeli poniżej umieszczono informację na temat przyszłych opłat z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów na dzień 31.12.2018 r. Zobowiązania Spółki z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów za 2018 r. nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zostały oszacowane na podstawie rocznych stawek opłat wynikających z ostatnich decyzji administracyjnych oraz okresu użytkowania gruntów objętych tym prawem.

	Stan na 31.12.2018
Poniżej jednego roku	11
Od jednego roku do pięciu lat	44
Powyżej pięciu lat	564
Łączna wartość przyszłych warunkowych opłat z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów	619

Spółka z dniem 1 stycznia 2019 r. wdrożyła zasady MSSF 16 „Leasing” i ujmuje prawo wieczystego użytkowania gruntów w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Szczegóły wdrożenia MSSF 16 zostały opisane w nocie 1.4 Wpływ nowych i zmienionych standardów i interpretacji.

Nota 12.8 Struktura zatrudnienia

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Pracownicy na stanowiskach nierobotniczych	4 800	4 745
Pracownicy na stanowiskach robotniczych	13 644	13 586
Razem (w przeliczeniu na pełne etaty)	18 444	18 331

Nota 12.9 Pozostałe korekty w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Strata na zbyciu rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	14	26
Wpływy z tytułu podatku dochodowego od spółek będących członkami podatkowej grupy kapitałowej	49	10
Pozostałe	(3)	(2)
Razem	60	34

Zasady rachunkowości

W sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w ramach przepływów z działalności operacyjnej Spółka prezentuje należności z tytułu cash pooling oraz pozostałe zobowiązania z tytułu rozliczeń w ramach umów cash pooling w pozycji „zmiana stanu pozostałych należności i zobowiązań”. Należności z tytułu cash pooling stanowią należności od spółek Grupy, które na dzień kończący okres sprawozdawczy zadłużyły się w ramach umowy cash pooling. Pozostałe zobowiązania z tytułu rozliczeń w ramach umów cash pooling stanowią zobowiązania Spółki wobec uczestników systemu cash pooling do zwrotu po dniu kończącym okres sprawozdawczy przekazanych przez nich środków pieniężnych, których Spółka nie wykorzystwała na własne potrzeby

W ramach przepływów z działalności finansowej Spółka prezentuje wpływy i wydatki z tytułu cash pooling i reprezentują one zadłużenie Spółki wobec uczestników systemu cash pooling tj. środki pieniężne, które Spółka wykorzystuje na własne potrzeby.

System cash pooling został wdrożony w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. dla aktywnego zarządzania bieżącymi niedoborami i nadwyżkami środków pieniężnych na rachunkach bankowych spółek uczestniczących w systemie w celu możliwie najbardziej efektywnego zarządzania posiadanymi środkami pieniężnymi oraz limitami zadłużenia wykazującymi się dużą zmiennością i płynnością. Z tego względu KGHM Polska Miedź S.A., który jako uczestnik systemu pełni również rolę koordynatora w tym systemie nie traktuje tej działalności jako działalności inwestycyjnej nastawionej na inwestowanie wolnych środków i generowanie zysków, a wyłącznie nakierowanej na udzielenie wsparcia spółkom Grupy w zarządzaniu ich bieżącymi niedoborami i nadwyżkami.

Nota 12.10 Wynagrodzenie członków kluczowego personelu kierowniczego

Wynagrodzenie członków Zarządu (w tys. PLN)	od 01.01.2019 do 31.12.2019			Łączne dochody
	Okres pełnienia funkcji	Wynagrodzenia w okresie pełnienia funkcji członka Zarządu	Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	
Członkowie Zarządu pełniący funkcję na 31 grudnia 2019				
Marcin Chludziński	01.01-31.12	1 213	-	1 213
Radosław Stach	01.01-31.12	1 102	-	1 102
Katarzyna Kreczmańska-Gigol	01.01-31.12	1 132	-	1 132
Adam Bugajczuk	01.01-31.12	1 006	-	1 006
Paweł Gruza	01.01-31.12	984	-	984
Członkowie Zarządu nie pełniący funkcji na 31 grudnia 2019				
Stefan Świątkowski	-	-	6	6
Rafał Pawełczak	-	-	6	6
RAZEM		5 437	12	5 449

Wynagrodzenie członków Zarządu (w tys. PLN)	od 01.01.2018 do 31.12.2018			Łączne dochody
	Okres pełnienia funkcji	Wynagrodzenia w okresie pełnienia funkcji członka Zarządu	Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	
Członkowie Zarządu pełniący funkcję na 31 grudnia 2018				
Marcin Chludziński	06.07-31.12	405	-	405
Radosław Stach	06.07-31.12	362	-	362
Katarzyna Kreczmańska-Gigol	06.07-31.12	380	-	380
Adam Bugajczuk	24.08-31.12	263	-	263
Paweł Gruza	10.09-31.12	230	-	230
Członkowie Zarządu nie pełniący funkcji na 31 grudnia 2018				
Stefan Świątkowski	01.01-06.07	456	421	877
Rafał Pawełczak	01.01-06.07	456	421	877
Ryszard Jaśkowski	01.01-06.07	441	101	542
Radosław Domagalski - Łabędzki	01.01-10.03	171	427	598
Michał Jezioro	01.01-10.03	165	427	592
Piotr Walczak	-	-	124	124
RAZEM		3 329	1 921	5 250

Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej (w tys. PLN)	od 01.01.2019 do 31.12.2019			
	Okres pełnienia funkcji	Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	Krótkoterminowe świadczenia z tytułu pełnienia funkcji	Łączne dochody
Członkowie Rady Nadzorczej pełniący funkcję na 31 grudnia 2019				
Andrzej Kisielewicz	01.01-31.12	-	134	134
Leszek Banaszak	01.01-31.12	-	122	122
Bogusław Szarek	01.01-31.12	222	123	345
Jarosław Janas	01.01-31.12	-	122	122
Marek Pietrzak	01.01-31.12	-	122	122
Agnieszka Winnik -Kalemba	01.01-31.12	-	122	122
Ireneusz Pasis	01.01-31.12	-	122	122
Józef Czyczerski	01.01-31.12	174	122	296
Bartosz Piechota	01.01-31.12	-	122	122
Członkowie Rady Nadzorczej nie pełniący funkcji na 31 grudnia 2019				
Janusz Marcin Kowalski	01.01-11.11	-	105	105
RAZEM		396	1 216	1 612

Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej (w tys. PLN)	od 01.01.2018 do 31.12.2018			
	Okres pełnienia funkcji	Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	Krótkoterminowe świadczenia z tytułu pełnienia funkcji	Łączne dochody
Członkowie Rady Nadzorczej pełniący funkcję na 31 grudnia 2018				
Andrzej Kisielewicz	06.07-31.12	-	60	60
Leszek Banaszak	06.07-31.12	-	55	55
Bogusław Szarek	01.01-31.12	221	114	335
Jarosław Janas	06.07-31.12	-	55	55
Marek Pietrzak	01.01-31.12	-	114	114
Agnieszka Winnik -Kalemba	01.01-31.12	-	114	114
Ireneusz Pasis	06.07-31.12	-	55	55
Józef Czyczerski	01.01-31.12	135	114	249
Bartosz Piechota	06.07-31.12	-	55	55
Janusz Marcin Kowalski	01.01-31.12	-	114	114
Członkowie Rady Nadzorczej nie pełniący funkcji na 31 grudnia 2018				
Leszek Hajdacki	01.01-06.07	109	59	168
Dominik Hunek	01.01-06.07	-	65	65
Michał Czarnik	01.01-06.07	-	59	59
Jarosław Witkowski	01.01-06.07	-	59	59
Wojciech Andrzej Myślecki	01.01-03.04	-	30	30
RAZEM		465	1 122	1 587

Nota 12.11 Wynagrodzenie podmiotu badającego sprawozdanie finansowe i podmiotów z nim powiązanych w tys. PLN

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Deloitte Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.		
Z tytułu umowy o przeprowadzenie przeglądu i badania sprawozdań finansowych, z tego :	-	896
badanie rocznych sprawozdań finansowych	-	589
usługi atestacyjne, z tego:	-	307
przeгляд sprawozdań finansowych	-	256
inne usługi atestacyjne	-	51
Pozostałe Spółki Grupy Deloitte Polska - z realizacji innych umów	-	17
PricewaterhouseCoopers Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt Sp.k.		
Z tytułu umowy o przeprowadzenie przeglądu i badania sprawozdań finansowych, z tego :	1 037	-
badanie rocznych sprawozdań finansowych	689	-
usługi atestacyjne, z tego:	348	-
przeгляд sprawozdań finansowych	324	-
inne usługi atestacyjne	24	-
Pozostałe Spółki PricewaterhouseCoopers Polska - z realizacji innych umów	61	-

Nota 12.12 Ujawnienia informacji Spółki z zakresu działalności regulowanej ustawą Prawo energetyczne

Nota 12.12.1 Wprowadzenie

KGHM Polska Miedź S.A. spełnia definicję przedsiębiorstwa energetycznego w rozumieniu ustawy Prawo energetyczne. Zgodnie z art. 44 ustawy Prawo energetyczne, Spółka zobowiązana jest do sporządzania informacji z prowadzonej działalności regulowanej w oparciu o dane z ksiąg rachunkowych Spółki. Zakres informacji dotyczący działalności regulowanej zgodnie z art. 44 ww. ustawy obejmuje działalność gospodarczą Spółki w zakresie:

- dystrybucji energii elektrycznej,
- dystrybucji paliwa gazowego,
- obrotu paliwem gazowym.

Nota 12.12.2 Opis działalności regulowanej

KGHM Polska Miedź S.A. prowadzi następujące rodzaje działalności energetycznej:

- **Dystrybucja energii elektrycznej** - działalność polegająca na dystrybucji energii elektrycznej, wykorzystywanej na potrzeby odbiorców prowadzących działalność gospodarczą,
- **Obrót paliwem gazowym** - działalność polegająca na obrocie gazem ziemnym zaazotowanym na potrzeby odbiorców prowadzących działalność gospodarczą,
- **Dystrybucja paliwa gazowego** - działalność polegająca na dystrybucji gazu ziemnego zaazotowanego prowadzona sieciami zlokalizowanymi na terenie gmin Legnica i Głogów na potrzeby odbiorców prowadzących działalność gospodarczą.

Nota 12.12.3 Podstawowe zasady rachunkowości regulacyjnej

Rachunkowość regulacyjna jest to szczególnie, w stosunku do rachunkowości prowadzonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, rodzaj rachunkowości prowadzonej przez przedsiębiorcę w odniesieniu do jego działalności regulowanej obejmującej działalność energetyczną.

W uzupełnieniu opisanej w sprawozdaniu finansowym polityki rachunkowości stanowiącej podstawę prowadzenia ksiąg rachunkowych i sporządzania sprawozdania finansowego Spółki, dla celów prowadzenia rachunkowości regulacyjnej, KGHM Polska Miedź stosuje następujące zasady rachunkowości:

Zasada przyczynowości

Wyodrębnienie składników przychodów i kosztów dokonywane jest zgodnie z przeznaczeniem i wykorzystaniem składników aktywów na potrzeby określonego rodzaju działalności lub określonej usługi, z zasadą przyczyny powstawania składników przychodów i kosztów w ramach określonej działalności oraz zasadą spójności pomiędzy ujęciem według rodzajów działalności składników przychodów i kosztów, wynikającą z faktu, że składniki te odzwierciedlają różne aspekty tych samych zdarzeń.

Zasada obiektywności i niedyskryminacji

Przypisanie aktywów oraz zobowiązań i kapitału własnego, przychodów i kosztów jest obiektywne i niezamierzone do osiągnięcia korzyści ani ponoszenia strat.

Zasada stałości i porównywalności

Metody i zasady służące sporządzaniu sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej stosowane są w sposób ciągły. Niniejsze sprawozdanie sporządzono przy zastosowaniu tych samych zasad dla okresu bieżącego i porównywalnego.

Zasada przejrzystości i spójności

Używane metody sporządzania sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej są przejrzyste i spójne z metodami i zasadami stosowanymi w innych kalkulacjach sporządzanych dla celów regulacyjnych oraz z metodami i zasadami sporządzania sprawozdań finansowych.

Zasada materialności ujęcia (zasada wykonalności)

Spółka dopuszcza stosowanie określonych uproszczeń w wycenie, ujmowaniu i przyporządkowaniu składników aktywów, zobowiązań, kapitału własnego oraz przychodów i kosztów, jeżeli nie zniekształca to istotnie obrazu sytuacji majątkowej i sytuacji finansowej wyrażanego w sprawozdaniu finansowym z działalności regulowanej.

Nota 12.12.4 Szczegółowe zasady polityki regulacyjnej – metody i zasady alokacji aktywów, zobowiązań i kapitału własnego oraz kosztów i przychodów

Spółka sporządza informacje finansowe z działalności regulowanej, poprzez nałożenie struktury rodzajów działalności regulowanej na rzeczywistą strukturę organizacyjną Spółki. Spółka stosuje w sposób ciągły różne metody alokacji przychodów i kosztów, aktywów i zobowiązań do poszczególnych rodzajów działalności regulowanej. W ramach dostępnych możliwości zastosowane zostały następujące metody:

- **metoda szczegółowej identyfikacji** – stosowana jeżeli możliwa jest szczegółowa identyfikacja wartości, np. przychodów, w odniesieniu do danego rodzaju działalności,
- **metoda bezpośredniej alokacji** (np. koszt zakupu paliw wytwórczych) - metoda stosowana, jeżeli występuje bezpośrednia przyczynowo - skutkowa relacja między wykorzystanym zasobem, a obiektem kosztów,
- **metoda pośredniej alokacji** w oparciu o ustalony klucz podziału, stosowana np. do przyporządkowania kosztów w sytuacji, gdy nie ma bezpośredniej relacji przyczynowo - skutkowej między wykorzystanym zasobem, a obiektem kosztów i występuje konieczność zastosowania do ich przyporządkowania nośnika kosztów (klucza podziałowego), umożliwiające powiązanie obiektów z kosztem. Do najczęściej stosowanych kluczy podziału należą:
 - klucz przychodowy – kluczem podziałowym jest wartość przychodów,
 - klucz produkcyjny – kluczem podziałowym są jednostki produkcji,
 - klucz mocowy – podstawą rozliczenia kosztów pośrednich jest zainstalowana moc maszyn i urządzeń,
 - klucz kosztowy – kluczem podziałowym jest wartość kosztów,
 - klucze mieszane, łączące elementy kilku kluczy,
 - inne klucze, odpowiednie dla konkretnego przypadku.

Aktywa

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej KGHM Polska Miedź S.A. dla okresu bieżącego i dla okresu porównywalnego, rozpoznano następujące pozycje aktywów dotyczące działalności regulowanej:

Aktywa trwałe:

1. Środki trwałe,
2. Środki trwałe w budowie,

Aktywa obrotowe:

1. Należności od odbiorców

Pozostałe pozycje aktywów sprawozdania z sytuacji finansowej Spółki zostały zaalokowane do działalności pozostałej ze względu na brak powiązania tych pozycji z działalnością regulowaną lub ze względu na nieistotny udział tych pozycji w działalności regulowanej.

Środki trwałe

Identyfikacja i przypisanie poszczególnych składników środków trwałych do działalności regulowanej ma miejsce w momencie przyjęcia składnika majątku trwałego do eksploatacji. Na podstawie klucza zużycia nośników energetycznych, stanowiącego ilościowy udział w sprzedaży nośnika energetycznego w stosunku do całego wolumenu nabycia nośnika pomniejszonego o straty, ustala się procentowy współczynnik udziału wartości bilansowej środków trwałych służących działalności energetycznej.

$$\text{Wskaźnik udziału} = \frac{\text{Ilość sprzedanego na zewnątrz czynnika energetycznego za okres sprawozdawczy} \times 100\%}{\text{Całkowita ilość zakupionego czynnika energetycznego za okres sprawozdawczy - straty}}$$

Środki trwałe w budowie

Alokacji środków trwałych w budowie do działalności regulowanej dokonuje się w drodze szczegółowej identyfikacji nakładów na środki trwałe w budowie związanych z działalnością regulowaną, w oparciu o analizę zapisów księgowych. Pozostałą wartość nakładów na środki trwałe w budowie przypisuje się do działalności pozostałej Spółki.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu pozostałych ujemnych różnic przejściowych, Spółka przypisuje w całości do działalności pozostałej ze względu na ich niematerialny udział w działalności regulowanej.

Należności od odbiorców

Przypisania należności do poszczególnych rodzajów działalności regulowanej dokonuje się na podstawie szczegółowej identyfikacji przychodów ze sprzedaży z poszczególnych rodzajów działalności regulowanej w drodze przeprowadzanych analiz zapisów księgowych nierozliczonych faktur sprzedaży. Pozostałą wartość należności z tytułu dostaw i usług przypisuje się do działalności pozostałej. Pozostałe należności (tj. inne niż z tytułu dostaw i usług) Spółka alokuje w całości do działalności pozostałej ze względu na niematerialny udział w działalności regulowanej.

Zobowiązania i kapitał własny

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kapitale własnym i zobowiązaniach dla okresu bieżącego i dla okresu porównywalnego rozpoznano następujące pozycje dotyczące działalności regulowanej:

Kapitał własny

Zobowiązania

- I. Zobowiązania długoterminowe:
 1. Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego,
 2. Zobowiązania z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych.
- II. Zobowiązania krótkoterminowe:
 1. Zobowiązania z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych.

Pozostałe pozycje zobowiązań ze względu na ich niematerialny udział w działalności regulowanej Spółka w całości przypisuje do działalności pozostałej.

Kapitał własny

Spółka przypisuje wartość kapitału własnego do działalności regulowanej jako pozycję bilansującą wartość aktywów i zobowiązań.

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W ramach działalności regulowanej zidentyfikowano zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego w odniesieniu do dodatnich różnic przejściowych, powstających pomiędzy wartością bilansową i podatkową umorzenia składników rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych.

Alokacja zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu umorzenia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, odpowiednio do działalności regulowanych, następuje poprzez wykorzystanie wskaźników ustalonych dla rzeczowego majątku trwałego/wartości niematerialnych. Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego od pozostałych różnic dodatnich, Spółka w całości przypisuje do pozostałej działalności.

Zobowiązania długoterminowe i krótkoterminowe z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych

Saldo zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych alokowane jest do poszczególnych rodzajów działalności regulowanej metodą alokacji pośredniej poprzez wykorzystanie klucza przychodowego.

Przychody ze sprzedaży

W wyniku analizy tytułów przychodów ze sprzedaży pod kątem ich alokacji do wyodrębnionych rodzajów działalności regulowanej Spółka zidentyfikowała następujące grupy operacji spełniających warunki:

- przychody ze sprzedaży energii elektrycznej – dystrybucja,
- przychody ze sprzedaży gazu azotowanego – dystrybucja,
- przychody ze sprzedaży gazu azotowanego – obrót.

Alokacja przychodów ze sprzedaży do wyodrębnionych rodzajów działalności regulowanej dokonywana jest metodą szczegółowej identyfikacji.

Koszty operacyjne

W wyniku analizy szczegółowej tytułów kosztów pod kątem ich alokacji do wyodrębnionych działalności regulowanych zidentyfikowano następujące rodzaje kosztów operacyjnych:

- koszty usługi dystrybucji energii elektrycznej, dystrybucji paliwa gazowego,
- wartość sprzedanego towaru z tytułu obrotu paliwem gazowym,
- koszty ogólnego zarządu przypadające na sprzedaną energię.

Alokacji kosztów podstawowej działalności operacyjnej do wyodrębnionych rodzajów działalności regulowanej dokonuje się z wykorzystaniem prowadzonego przez Spółkę rachunku kosztów rzeczywistych.

Podatek dochodowy

Wartość podatku dochodowego w sprawozdaniu z wyniku dla poszczególnych rodzajów działalności regulowanej, ustala się jako iloczyn wyniku finansowego i efektywnej stawki podatkowej. Wartość bieżącego podatku dochodowego pomniejsza / powiększa podatek odroczonego naliczony od różnic pomiędzy wartością bilansową i podatkową właściwych aktywów działalności regulowanej.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej zgodnie z art. 44 ustawy Prawo energetyczne

Stan na 31.12.2019	Ogółem Spółka	Działalność podstawowa	Działalność energetyczna z tego:	Energia elektryczna		Gaz	
				Dystrybucja	Obrót	Dystrybucja	
AKTYWA							
Rzeczowe aktywa trwale	18 195	18 046	149	147	-	-	2
Wartości niematerialne	712	712	-	-	-	-	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe aktywa trwale	11 204	11 204	-	-	-	-	-
Aktywa trwale	30 111	29 962	149	147	-	-	2
Zapasy	3 783	3 783	-	-	-	-	-
Należności od odbiorców	243	237	6	5	1	-	-
Pozostałe aktywa obrotowe	1 852	1 852	-	-	-	-	-
Aktywa obrotowe	5 878	5 872	6	5	1	-	-
RAZEM AKTYWA	35 989	35 834	155	152	1	-	2
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY							
Kapitał własny	19 889	19 745	144	141	1	-	2
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	2 363	2 361	2	2	-	-	-
Rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych	1 119	1 119	-	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	7 623	7 614	9	9	-	-	-
Zobowiązania długoterminowe	11 105	11 094	11	11	-	-	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	890	890	-	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	4 105	4 105	-	-	-	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe	4 995	4 995	-	-	-	-	-
RAZEM ZOBOWIĄZANIA	16 100	16 089	11	11	-	-	-
RAZEM ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY	35 989	35 834	155	152	1	-	2

Stan na 31.12.2018	Ogółem Spółka	Działalność podstawowa	Działalność energetyczna z tego:	Energia elektryczna		Gaz	
				Dystrybucja	Obrót	Dystrybucja	
AKTYWA							
Rzeczowe aktywa trwałe	16 474	16 324	150	150	-	-	-
Wartości niematerialne	628	628	-	-	-	-	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	9	9	-	-	-	-	-
Pozostałe aktywa trwałe	10 987	10 987	-	-	-	-	-
Aktywa trwałe	28 098	27 948	150	150	-	-	-
Zapasy	4 102	4 102	-	-	-	-	-
Należności od odbiorców	310	307	3	1	1	1	1
Pozostałe aktywa obrotowe	1 740	1 740	-	-	-	-	-
Aktywa obrotowe	6 152	6 149	3	1	1	1	1
RAZEM AKTYWA	34 250	34 097	153	151	1	1	1
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY							
Kapitał własny	19 045	18 899	146	144	1	1	1
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	2 235	2 234	1	1	-	-	-
Rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych	980	980	-	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	7 025	7 019	6	6	-	-	-
Zobowiązania długoterminowe	10 240	10 233	7	7	-	-	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	783	783	-	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	4 182	4 182	-	-	-	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe	4 965	4 965	-	-	-	-	-
RAZEM ZOBOWIĄZANIA	15 205	15 198	7	7	-	-	-
RAZEM ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY	34 250	34 097	153	151	1	1	1

Sprawozdanie z wyniku zgodnie z art. 44 ustawy Prawo energetyczne

od 01.01.2019 do 31.12.2019	Ogółem Spółka	Działalność podstawowa	Działalność energetyczna z tego:	Energia elektryczna		Gaz	
				Dystrybucja	Obrót	Dystrybucja	
Przychody z umów z klientami	17 683	17 635	48	25	19	4	
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(14 296)	(14 250)	(46)	(34)	(11)	(1)	
Zysk brutto ze sprzedaży	3 387	3 385	2	(9)	8	3	
Koszty sprzedaży i koszty ogólnego zarządu	(995)	(995)	-	-	-	-	
Zysk netto ze sprzedaży	2 392	2 390	2	(9)	8	3	
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	39	39	-	-	-	-	
Przychody i (koszty) finansowe	(504)	(504)	-	-	-	-	
Zysk przed opodatkowaniem	1 927	1 925	2	(9)	8	3	
Podatek dochodowy	(663)	(654)	(9)	(6)	(2)	(1)	
Zysk netto	1 264	1 271	(7)	(15)	6	2	

od 01.01.2018 do 31.12.2018	Ogółem Spółka	Działalność podstawowa	Działalność energetyczna z tego:	Energia elektryczna		Gaz	
				Dystrybucja	Obrót	Dystrybucja	
Przychody z umów z klientami	15 757	15 743	14	7	6	1	
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(12 537)	(12 516)	(21)	(14)	(7)	-	
Zysk brutto ze sprzedaży	3 220	3 227	(7)	(7)	(1)	1	
Koszty sprzedaży i koszty ogólnego zarządu	(923)	(923)	-	-	-	-	
Zysk netto ze sprzedaży	2 297	2 304	(7)	(7)	(1)	1	
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	1 149	1 149	-	-	-	-	
(Koszty) i przychowy finansowe	(774)	(774)	-	-	-	-	
Zysk przed opodatkowaniem	2 672	2 679	(7)	(7)	(1)	1	
Podatek dochodowy	(647)	(641)	(6)	(6)	-	-	
Zysk netto	2 025	2 038	(13)	(13)	(1)	1	

Nota 12.13 Zdarzenia po dniu kończącym okres sprawozdawczy

Informacja na temat wpływu rozprzestrzeniania się COVID-19 (koronawirus) na KGHM Polska Miedź S.A. po dniu kończącym okres sprawozdawczy

W związku z pojawieniem się pod koniec 2019 r. w Chinach, a następnie globalnym rozprzestrzenianiem się koronawirusa COVID-19 KGHM Polska Miedź S.A. na bieżąco monitoruje globalną sytuacją gospodarczą i potencjalny negatywny wpływ na KGHM Polska Miedź S.A.

Obawy związane z dalszym rozprzestrzenianiem się wirusa skutkowały w pierwszym kwartale 2020 r. m.in. spadkami cen miedzi oraz wahaniami kursów walut, jak również spadkami cen akcji na giełdach, w tym również Spółki.

Kurs zamknięcia z ostatniego dnia notowań w roku 2019 wyniósł 95,58 PLN/akcję, natomiast na dzień 13 marca 2020 r. cena akcji wyniosła 52,48 PLN/akcję, co oznacza spadek o 45,1 %. Według ostatniego oficjalnego notowania w roku 2019 cena miedzi wynosiła 6 156 USD/t, natomiast na dzień 13 marca 2020 r. cena miedzi wyniosła 5 460 USD/t, co oznacza spadek o 11,3 %.

Wpływ skutków epidemii będzie brany pod uwagę w roku 2020 przy dokonywaniu oceny ryzyka wystąpienia utraty wartości aktywów.

KGHM Polska Miedź S.A. podejmuje na bieżąco działania celem ograniczania ekspozycji na ryzyko, zwłaszcza w kwestii bezpieczeństwa pracowników oraz utrzymania ciągłości łańcucha dostaw, jak również systematycznie zarządza ryzykiem negatywnego wpływu spadków cen miedzi na giełdach.

Na dzień dzisiejszy ryzyko zakłóceń ciągłości działania z powodu koronawirusa oceniane jest jako niskie. Niemniej, w przypadku wydłużającego się oddziaływania na gospodarkę światową występowania epidemii, sytuacja taka w przyszłości może powodować negatywne skutki finansowe i organizacyjne w KGHM Polska Miedź S.A.

Aneks do umowy o świadczenie usług faktoringu dłużnego

Dnia 9 marca 2020 r. Spółka zawarła aneks do umowy o świadczenie usług faktoringu dłużnego z dnia 19 września 2019 r. zawartej z Pekao Faktoring Sp. z o.o. zwiększający limit faktoringowy o 250 mln PLN tj. do wysokości 1 mld PLN. Pozostałe warunki umowy pozostały bez zmian.

CZĘŚĆ 13 - Kwartalna informacja finansowa KGHM Polska Miedź S.A.

SPRAWOZDANIE Z WYNIKU

	od 01.10.2019 do 31.12.2019	od 01.10.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Przychody z umów z klientami	4 633	4 440	17 683	15 757
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(3 925)	(3 642)	(14 296)	(12 537)
Zysk brutto ze sprzedaży	708	798	3 387	3 220
Koszty sprzedaży i koszty ogólnego zarządu	(291)	(269)	(995)	(923)
Zysk netto ze sprzedaży	417	529	2 392	2 297
Pozostałe przychody operacyjne	185	783	1 228	2 799
przychody z tytułu odsetek obliczone z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej	58	55	269	242
odwrócenie strat z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych	27	78	156	1 048
Pozostałe koszty operacyjne w tym:	(1 162)	(293)	(1 189)	(1 650)
straty z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych	(24)	31	(54)	(778)
Przychody finansowe	300	(17)	37	11
Koszty finansowe	(183)	(258)	(541)	(785)
Zysk / (Strata) przed opodatkowaniem	(443)	744	1 927	2 672
Podatek dochodowy	44	(149)	(663)	(647)
ZYSK / (STRATA) NETTO	(399)	595	1 264	2 025
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (mln szt.)	200	200	200	200
Zysk / (Strata) na akcję podstawowa i rozwodniona (w PLN)	(2,00)	2,98	6,32	10,13

Noty objaśniające do sprawozdania z wyniku

Nota 13.1 Koszty według rodzaju

	od 01.10.2019 do 31.12.2019	od 01.10.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	335	305	1 298	1 173
Koszty świadczeń pracowniczych	936	805	3 594	3 324
Zużycie materiałów i energii w tym:	1 540	1 471	6 196	5 312
Wsady obce	890	862	3 778	3 040
Energia i czynniki energetyczne	255	203	939	803
Usługi obce w tym:	486	455	1 767	1 649
Koszty transportu	59	58	239	216
Remonty, konserwacje i serwisy	167	150	538	511
Górnictwo roboty przygotowawcze	138	115	534	477
Podatek od wydobycia niektórych kopalin	328	374	1 520	1 671
Pozostałe podatki i opłaty	96	97	397	412
Koszty reklamy i wydatki reprezentacyjne	20	18	53	43
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe	7	6	28	23
Pozostałe koszty	23	2	43	26
Razem koszty rodzajowe	3 771	3 533	14 896	13 633
Wartość sprzedanych towarów i materiałów (+)	32	45	200	177
Zmiana stanu produktów, produkcji w toku (+/-)	475	366	369	(236)
Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (-)	(62)	(33)	(174)	(114)
Łączne koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, sprzedaży i ogólnego zarządu w tym:	4 216	3 911	15 291	13 460
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	3 925	3 642	14 296	12 537
Koszty sprzedaży	32	34	124	115
koszty ogólnego zarządu	259	235	871	808

Nota 13.2 Pozostałe przychody / (koszty) operacyjne

	od 01.10.2019 do 31.12.2019	od 01.10.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Wycena i realizacja instrumentów pochodnych	27	56	155	167
Różnice kursowe z tytułu aktywów i zobowiązań innych niż zadłużenie	-	162	168	386
Odsetki od udzielonych pożyczek i pozostałych należności finansowych	60	56	272	244
Opłaty i prowizje z tytułu refakturowania kosztów gwarancji bankowych zabezpieczających spłatę zobowiązań	(19)	4	31	53
Odwrocenie strat z tytułu utraty wartości Instrumentów finansowych, w tym:	27	78	156	1 048
Odwrocenie strat z tytułu utraty wartości pożyczek wycenianych w zamortyzowanym koszcie	27	(6)	155	961
Odwrocenie strat z tytułu utraty wartości udziałów w jednostkach zależnych	-	402	-	402
Zyski ze zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	67	14	268	184
Przychody z dywidend	-	-	37	239
Rozwiązanie rezerw	17	1	68	12
Pozostałe	6	10	73	64
Pozostałe przychody ogółem	185	783	1 228	2 799
Wycena i realizacja instrumentów pochodnych	(92)	(105)	(277)	(303)
Straty z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych	(24)	31	(54)	(778)
Różnice kursowe z tytułu aktywów i zobowiązań innych niż zadłużenie	(340)	-	-	-
Straty ze zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(120)	(129)	(184)	(247)
Utworzenie rezerw	(95)	(10)	(107)	(162)
Straty z tytułu utraty wartości udziałów i certyfikatów inwestycyjnych w jednostkach zależnych	(460)	(47)	(460)	(47)
Pozostałe	(31)	(33)	(107)	(113)
Pozostałe koszty ogółem	(1 162)	(293)	(1 189)	(1 650)
Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne	(977)	490	39	1 149

Nota 13.3 Przychody / (koszty) finansowe

	od 01.10.2019 do 31.12.2019	od 01.10.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Różnice kursowe z wyceny zobowiązań z tytułu zadłużenia	265	-	-	-
Wycena i realizacja instrumentów pochodnych	35	(17)	37	11
Przychody ogółem	300	(17)	37	11
Odsetki od zadłużenia, w tym:	(108)	(37)	(183)	(127)
z tytułu leasingu	5	-	(15)	-
Opłaty i prowizje bankowe z tytułu finansowania zewnętrznego	(26)	(5)	(49)	(23)
Różnice kursowe z tytułu zobowiązań od zadłużenia	-	(206)	(209)	(592)
Wycena i realizacja instrumentów pochodnych	(39)	-	(59)	-
Skutek odwracania dyskonta	(10)	(10)	(41)	(43)
Koszty ogółem	(183)	(258)	(541)	(785)
Przychody / (koszty) finansowe	117	(275)	(504)	(774)

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU

Niniejsze sprawozdanie zostało zatwierdzone do publikacji dnia 16 marca 2020 r.

Prezes Zarządu

Marcin Chludziński

Wiceprezes Zarządu

Adam Bugajczuk

Wiceprezes Zarządu

Paweł Gruza

Wiceprezes Zarządu

Katarzyna Kreczmańska-Gigol

Wiceprezes Zarządu

Radosław Stach

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH

Dyrektor Naczelny
Centrum Usług Księgowych
Główny Księgowy

Łukasz Stelmach